

ԼՐԱՏՈՒ 2014

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԾՐՋԱՆԻ

Շրջանային Վարչության խօսք

Տարիներու ասանդության համաձայն, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս իւրաքանչիւր տարին կը ձօնէ հայ ժողովուրդի կեանքին հետ անմիջական կապ ունեցող արժէքի կամ երեւոյթի մը: Այս ասանդութիւնը պահելով, Արամ Ա. Վեհափառ հայրապետը 2014 տարին հռչակեց «Տարեցներու տարի»:

Հայ Օգնության Միութիւնը միշտ բարձր գնահատած է տարեցներուն ներկայութիւնը եւ անոնց կարեւոր դերը մեր կեանքին մէջ: Այն ի՛նչ որ իրագործած ենք այսօր, մենք կը պարտինք մեր երէց սերունդին: Յարգա՛նք ու պատի՛ւ անոնց կեանքին ու գոհողութեան:

Մեր դարաւոր պատմութեան ընթացքին, յաճախ կը կար- դանք մեր ինքնութեան, ժառանգութեան, ասանդութիւններու եւ մշակոյթի պահպանման ու մեր ժողովուրդին մտահոգութիւն պատճառող հարցերուն մասին: Այս մտահոգութիւններէն մեկնելով, իր ժողովուրդի բարօրութիւնն ու երիտասարդու- թեան բարձրագոյն կրթութիւն ապահովելը առաջնահերթ համարելով՝ Հայ Օգնության Միութիւնը, հաստատակամ իր նպատակի հետապնդման առաքելութեան վրայ, կը շարունակէ մշակել եւ զարգացնել նոր ծրագիրներ, որոնք աւելի եւս պիտի ամրապնդեն միութեան բարեսիրական զանազան մարզերը:

Հայ Օգնութեան Միութեան գլխաւոր մարտահրաւերը՝ դժուար կացութեան դէմ յանդիման գտնուող հայ ժողովուրդին օգնելն է:

Գանատայի շրջանը, ՀՕՄ-ի համահայկական ընտանիքին կրտսերագոյն սակայն ամէնագործօն միաւորներէն մին, ամբողջական նուիրումով լծուած է իր մարդասիրական ու ընկերային բազմապիսի ծրագիրներու իրագործման աշխատանքներուն:

Այսօր 25-ամեակի սեմին, իր հիմնադրութեան առաջին տարիներու աշխուժութեամբ, տասը մասնաճիւղերու աւելի քան 1200 անդամներով, հաստատաքայլ կը շարունակէ իր երթը, ազգաշէն ծրագիրներու իրականացման ի խնդիր: Պարտաճանաչօրէն կը ստանցնէ ու կ'իրագործէ իր ուսերուն վրայ դրուած պարտաւորութիւնները, ու ՀՕՄ-ականի արժանավայել նուիրումով տակաւին կը շարունակէ ծառայել անսալով կարօտեալներու եւ աղէտեալներու ձայնին, Արցախէն մինչեւ Ջաւախք, Գանատայէն մինչեւ միջին-Արեւելք ու Սուրիա:

Հարկ է ընթանալ ժամանակի պահանջներուն հետ: Կազմակերպութեան մը վերաշխուժացումը եւ անոր շար- քերուն երիտասարդացումը կախեալ են անոր ներքին հաղորդակցական ու յարաբերական ամուր՝ բայց եւ այնպէս ճկուն գործելակերպէն: Անհրաժեշտ է, որ մեր մասնաճիւղերը արդիականացնեն իրենց գործելաձեւն ու հաղորդակցութեան միջոցները, նոր ու թարմ ուժեր ներմուծելով իրենց շարքերէն ներս, երիտասարդներ ներգրաւելով ու գործի լծելով զանոնք:

ՀՕՄ-ի աշխատանքներու լայնածաւալ շրջագիծը բնա- կանաբար կ'ենթադրէ նոյն տարողութեամբ նիւթական աղբիւրներու գոյութիւնը: Որեւէ ծրագրաւորում, որքան ալ անհրաժեշտ ըլլայ, կը ժսայ ծրագիր եթէ չ'ըլլան համապա- տասխան նիւթական յատկացումներ:

Պէտք է գիտակցիլ թէ՝ ՀՕՄ-ը արթնօրէն բռնած է մեր ժողովուրդին բազկերակը, գտնելու համար անոր տկար կամ վիրաւոր կողմերը եւ ըստ այնմ մատակարարելու իրեն յանձնուած գումարները:

Անկասկածօրէն, ինչպէս միշտ, ան պիտի շարունակէ ապագային եւս հայարժէք տեւականի վրայ հիմնուած իր գործունէութիւնը, հաւատարիմ ժաւով իր կոչումին, անսակարկօրէն փոխադարձել այն ինչ որ կը ստանայ իր ժողովուրդէն:

Այս ոգիով է որ պիտի շարունակենք մեր գործունէութիւնը, ապաւինելով մեր նուիրեալ անդամներու եւ ժողովուրդի բարոյական գործակցութեան եւ նիւթական զօրակցութեան, միշտ ի մտի ունենալով «Ժողովուրդիս հետ ժողովուրդիս համար» կարգախօսը:

Տանք՝ մեր կարելիութեան առաւելագոյն չափով: Տանք մեր ազգային պարտականութիւնը կատարած ըլլալու խոր գիտակցութեամբ: Տանք ճգնաժամի մէջ ապրող մեր ժողովուրդին ցաւերը ամոքելու գոհունակութեամբ: Տանք մեր մատղաշ սերունդներուն ապագան ապահովելու վճռականութեամբ:

Հայ Օգնության Միութեան
Գանատայի Շրջանային Վարչութիւն

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ
ՏԱՐԵՑՆԵՐՈՒ ՏԱՐԻ
2014
Պ Ա Տ Գ Ա Մ
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ
ԱԼԹԻԼԻԱՍ

Աստուծոյ Որդւոյն մարդեղութեան եւ բացուող Նոր տարուան խորհուրդով ու պատգամով օծուն այս օրերուն, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Անթիլիասի Մայրավանքէն՝ հայրապետական օրհնութեամբ ու քրիստոնէական ջերմ սիրով կ'ողջունենք ձեզ՝ մաղթելով երկնային բարիքներով լեցուն հարուստ ու երջանիկ օրեր:

Մեր նախաձեռնած ասանդութեան համաձայն, իւրաքանչիւր տարին կը ձօնենք մեր ժողովուրդի կեանքին հետ անմիջականօրէն աղերս ունեցող արժէքի մը, երեւոյթի մը, մտահոգութեան մը կամ նպատակի մը, հրաւիրելով մեր ժողովուրդի զաւակները ամբողջ տարուան ընթացքին այդ մասին խորհրդածելու, անհատապէս թէ հաւաքաբար, ու մանաւանդ գործնական քայլերու դիմելու՝ ի խնդիր մեր ազգի առաւել ծաղկման, մեր եկեղեցւոյ պայծառութեան ու մեր հայրենիքի հզօրացման:

Այս ակնկալութեամբ, 2013 տարին հռչակած էինք «Հայ մօր տարի»: Մեր գաղութներէն ներս տեղի ունեցան բազմազան ձեռնարկներ ու վերաշէշտուեցաւ հայ մօր վիճակուած եզակի դերը, յատկապէս նոր մտահոգութիւններով, տազնապներով ու մարտահրաւերներով լեցուն ներկայ ժամանակներուն: Նկատի ունենալով հայ ընտանիքէն եւ ընդհանրապէս մեր հաւաքական կեանքէն ներս տարեց սերունդին կատարած յոյժ կարեւոր դերը ու անոր նկատմամբ մեր ունեցած խոր սէրն ու բարձր յարգանքը, 2014 տարին կը հռչակենք՝ «ՏԱՐԵՑՆԵՐՈՒ ՏԱՐԻ»:

Արդարեւ, կար ժամանակ երբ ընկերութեան կեանքի լուսանցքին վրայ ապրող դասակարգ մը դարձած էին տարեցները: Կարգ մը ընկերութիւններու մօտ անոնք առօրեայ կեանքէն ամբողջութեամբ հեռացած եւ ընդհանրապէս հանգստեան տուններու մէջ ապրող «երէց քաղաքացիներ» կը նկատուէին: Եւ այս մտայնութենէն մեկնած, իւրայատուկ մօտեցումներ կազմաւորուած ու վարուելակերպեր ձեւաւորուած էին տարեցներուն նկատմամբ: Այսօր, սակայն, փաստօրէն շրջուած է ընկերութեան մօտեցումը տարեց սերունդին հանդէպ. ընկերութեան կեանքին մէջ տարեց սերունդին աշխոյժ ներկայութիւնը ակներեւ է: Պետութիւններ յառաջացեալ տարիքի մէջ գտնուող անձերուն նկատմամբ ճիգ չեն խնայեր, որ անոնք լաւագոյն պայմաններու մէջ ապրին իրենց երկրաւոր կեանքի վերջալոյսը: Յատկապէս արեւմտեան ընկերութենէն ներս մեծածախս ծրագիրներ կը մշակուին տարեցներու կենցաղային, բնակարանային, տնտեսական ու ընկերային երեսներուն առնչուած: Նաեւ մեր ժողովուրդին վերաբերումը հին սերունդին նկատմամբ սկսած է փոխուիլ վերջին տասնամեակներուն: Մակայն կը սպասենք աւելի ն:

Արդարեւ, ցեղասպանութենէն յետոյ մենք տեսանք լուր տառապանքը ջարդ ու աքսոր ապրած մեր հայրերուն ու մայրերուն: Անոնց յաջորդեց որբերու սերունդը, որ ինք եւս ապրեցաւ ցեղասպանութեան անաւոր հետեանքները: Մեր ներկայ տարեցներուն մէկ մասը որբերու սերունդին կը պատկանի իսկ միւս մասը՝ գաղթական դարձած ու հիւղաւաններու կեանքը ապրած սերունդին: Այսօր ու միշտ մենք երբէ ք, երբէ ք պէտք չէ մոռնանք մեր մեծ հայրերուն ու մայրերուն ապրած տառապալից կեանքը: Տարեց սերունդը իր խոր հաւատքով, ամուր կամքով, չարքաշ աշխատանքով ու վառ տեսիլքով կ'երտեց մեր ժողովուրդի վերածնունդը: Այսօր ի՛նչ որ ենք, ինչ որ ունինք, կը պարտինք հին սերունդին: Պատի՛ւ ու յարգա՛նք մեր հին սերունդին: Ցեղասպանութեան 100-ամեակի նախօրեակին, եկէ՛ք երախտագիտական խոր զգացումով ու հաւատարմութեան ոգիով յիշենք մեր այն բոլոր տարեցները, որոնք զոհ դարձան ցեղասպանութեան: Եկէ՛ք յիշենք նաեւ այն որբերը, որոնք աւիշը դարձան մեր ժողովուրդի յարութեան ու յաւերաբար պահանջատիրութեան:

Արդ, կոչ կ'ուղղենք մեր կեանքէն ներս գործող բոլոր կառոյցներուն, այս մտածումներով ու սպասումներով առաջնորդուած 2014 տարուան ընթացքին զանազան ձեռնարկներու ու գործնական քայլերու ճամբով առաւել խորացնելու տարեց սերունդին նկատմամբ մեր հոգածութիւնը, սէրն ու յարգանքը:

Կ'աղօթենք առ Բարձրեալ Աստուած որ Իր երկնային խնամքին ու պաշտպանութեան ներքեւ միշտ պահէ յառաջացեալ տարիքի մէջ գտնուող մեր հայրերն ու մայրերը, իրենց կեանքը լեցնելով առողջութեան ու երջանկութեան առատագոյն բարիքներով:

Հայրական ջերմ սիրով եւ օրհնութեամբ,
Աղօթարար
ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ

ՏԱՐԵՑՆԵՐՈՒ ՏԱՐԻ

Հարցազրույց՝

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետուհի ընկի. Մեղա Մալխասեանի հետ

Հարցում- ՀՕՄ-ի 100-ամեայ պատմութեան մէջ, Գանատայի շրջանը միշտ ալ աշխոյժ եւ արդիւնաշատ գործունէութիւն ծաւալած է, որուն որպէս արդիւնք շատ մը ծրագրեր Գանատայի մէջ թէ այլուր յաջողութեամբ պսակուած: 100-ամեայ ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանը ներկայիս ի՞նչ ուղղութեամբ կը ծրագրէ իր աշխատանքը եւ որո՞նք են իր առաքելութեան առաջնահերթութիւնները:

Պատասխան- Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ծրագիրներու մէկ մասը տարեկան դրութեամբ կրկնուող ձեռնարկներ են, որոնք կը կազմեն վարչութեան աշխատանքներու կորիզը: Մեր ծրագիրները կընդգրկեն նուիրահաւաքներ, որոնցմէ նիւթական յատկացումներ կը կատարենք դաստիարակչական, կազմակերպչական եւ

քարոզչական ծրագրեր իրականացնելու, մեր մասնաճիւղերուն աջակցելու եւ նիւթապէս օժանդակելու տարբեր ծրագրերու: Գրպանի օրացոյցը եւ սրտէ սիրտ ծրագիրները, որոնք մօտ 20 տարիներ կը շարունակենք իրականացնել, մեզ կը տրամադրէ այն նիւթականը, որմէ կը կատարենք մեր յատկացումները Գանատայի ամէնօրեայ եւ շաբաթօրեայ վարժարաններուն, ամառնային ճամբարներուն եւ կրթաթօշակի համար:

Լրատուն, որ մեր տարեկան հրատարակութիւնն է, լոյս կը տեսնէ ամէն տարի: Սի քանի տարին անգամ մը, մէկ հատորի մէջ կ'ամփոփենք զանոնք, որպէս սքանչելի արխիւներ: Շրջանային վարչութիւնը նաեւ տարին անգամ մը կը կազմակերպէ դաստիարակչական բնոյթով տարեկան սեմինարը, որ հերթաբար տեղի կ'ունենայ Օնթարիոյի եւ Քեպէգի շրջաններու մէջ, որպէսզի առիթ տանք բոլոր Գանատայի տարածքի մասնաճիւղերուն մասնակցութեան:

Գանատայի շրջանը կը մասնակցի նաեւ ՀՕՄ-ի Կ.Վ. ծրագիրներուն, օժանդակելով Ախորեանի մօրու մանկան կեդրոնին, որբերու եւ ուսանողներու հովանաւորութեան ծրագրին, ամառնորի ծրագրին, Զաւախքի Սօսէ մանկապարտէզներու օժանդակութեան:

Այս տարի մեր աշխատանքներուն գլխաւոր առանցքը հանդիսացաւ սուրիահայութեան օժանդակութիւնը: ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանը մասնակցեցաւ ՀՕՄ-ի Կ.Վ. «Տաքունկ բնակարան» եւ «Տաք ճաշ» ծրագիրներուն: Ծրագրեցինք նաեւ մեր շրջանին յատուկ ծրագիր մը, որուն որպէս արդիւնք, կադանդի առիթով ուրախացուցինք 750 աշակերտներ:

Հարցում- Ընկ. Մեղա պիտի խնդրենք ձեզմէ, որպէսզի ամփոփ գնահատակ մը տաք անցնող տարուան ընթացքին Շրջանային Վարչութեան ծաւալած գործունէութեան վերաբերեալ: Ի՞նչ նախաձեռնութիւններ իրագործեցիք եւ ի՞նչ ծրագրեր ընթացք առին, որոնք ՀՕՄ-ին առաքելութիւնը կը խորհրդանշեն:

Շրջանային վարչութիւնը ունի 10 մասնաճիւղեր Գանատայի տարածքին: Մենք ձեռնարկներ չենք կազմակերպեր, այլ այդ աշխատանքը կը վստահինք մասնաճիւղերուն, որպէսզի իրենց միջոցներով ծրագրեն ու յաջողցնեն այդ աշխատանքները:

Միայն տարեկան սեմինարն է, որ մենք կը կազմակերպենք: Սակայն, իւրաքանչիւր երկու տարին անգամ մը Շրջանային Վարչութիւնը, լրիւ կազմով, կ'այցելէ հարաւային Օնթարիոյի մասնաճիւղերը, որպէսզի մօտէն հետեւինք անոնց մտահոգութիւններուն, յաջողութիւններուն, իրազեկ ըլլանք անոնց աշխատանքի ձեւին եւ ի հարկին աջակցութիւն ցուցաբերենք: Առայդ, Հոկտեմբեր 2013-ին, այցելեցինք 6 մասնաճիւղերու, ներկայացուցինք մեր ծրագրերը եւ պարտաւորութիւնները, ի մասնաւորի սուրիահայութեան տագնապին վերաբերեալ եւ արծարծեցինք իւրաքանչիւր մասնաճիւղի յատուկ հարցերը, փորձելով լուծումներ գտնել անոնց: Սուրիահայութեան օժանդակութեան ծրագիրները որոնց մասին արդէն իսկ ակնարկեցի, տակաւին կը շարունակուին: Արցախի Սօսէ Մանկապարտէզին տրամադրեցինք \$12,000 եւ նման գումար մը եւս պիտի տրամադրուի շուտով:

Ամառնորի ծրագրին, Զաւախքի, մօր ու մանկան կեդրոնին ուղղարկուած գումարները մօտաւորապէս \$10,000-ի կը հասնին: Որբերու եւ ուսանողներու խնամակալութեան ծրագրին գումարը կը հասնի \$20,000 մինչեւ օրս եւ անշուշտ կը շարունակուի: Գիտէք նաեւ, որ ՀՕՄ-ի Կ. Վ. կը մասնակցի Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան կանանց իրավիճակի յանձնաժողովին (Conference on the Status of Women) եւ այս տարի 5 ընկերուհիներ, 3-ը Մոնթրէալէն, 1-ը Լաւալէն եւ 1-ը Համիլթընէն, ներկայ եղան այս խորհրդաժողովին:

Հարցում- Արդէն նշեցիք, որ Սուրիոյ պատերազմի առաջին իսկ օրէն ՀՕՄ-ը ձեռք երկարեց սուրիահայերուն եւ նախաձեռնողը եղաւ զանազան ծրագրերու: Այսօր այդ ծրագիրները ի՞նչ ընթացքի մէջ են, կրնա՞ք մանրամասնել:

Այո՛, ճիշդ է, ՀՕՄ-ի մեծ ընտանիքը, Սուրիայի պատերազմի առաջին իսկ օրերէն ձեռք երկարեց սուրիահայութեան եւ հասաւ անոր օգնութեան: Ամենէն առաջ \$100,000-ով մասնակցեցաւ ՀՕՄ-ը (Կ.Վ. եւ իր շրջանները) «Սուրիահայ վարժարաններու օժանդակութեան ֆոնտին» Գանատայի շրջանը 18,000-ով մասնակցեցաւ այդ գումարին: Կ.Վ. -ի «Տաք ճաշ» ծրագրին նուիրեցինք \$12,000: Այս ծրագիրը որ սկսած էր 2 օր տաք ճաշ հայթայթելու սուրիահայ ընտանիքներուն, այսօր կը շարունակուի եւ 3 օր տաք ճաշ կը տրամադրէ:

«Տաքունկ բնակարան» ծրագրին մասնակցեցանք \$18,000-ով: Այս ծրագիրը, որ 500-600 ընտանիքներու, 2013-ի ձմրան ամիսներուն, վառելանիւթ հայթայթելու համար է: «Սուրիահայ վարժարաններու օժանդակութեան ֆոնտին» նուիրեցինք \$5000 Կ.Վ. միջոցաւ:

Յատուկ ծրագիր մըն ալ յաջողցուցինք մեր շրջանի 21-րդ պատգամաւորական ժողովէն բխած: Պատգամաւորական ժողովէն բխած մեր ծրագրին համաձայն իւրաքանչիւր անդամի 7 տողար կադանդչէքէն հաւաքուած գումարին պատճառով կարելի պիտի ըլլար նուէրներու տրամադրել սուրիահայ երեխաներուն: Գոյացած գումարը \$8813 ուղղարկեցինք Սուրիա. ՍՕԻՎ-ի Շրջանային Վարչութիւնը այդ գումարով 750 երեխաններու վերարկուներ կարեց եւ նուիրեց Հալէպի վարժարաններու Ծաղիկ դասարանէն 5-րդ դասարանի աշակերտներուն: Այս ծրագիրը մեծ արձագանք ունեցաւ: Ծրագիրը ոչ միայն ուրախացուց երեխաները՝ այլ նաեւ աշխատանք ստեղծեց ՍՕԻՎ-ի ընկերուհիներուն եւ թեթեւցուց վարժարաններու բեռը կադանդի շրջանին:

Հարցում- Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի սեմին, ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութիւնը ի՞նչ ծրագիրներ ունի, կամ համագաղութային ի՞նչ աշխատանքներու մէջ ընդգրկուած է:

Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի սեմին, ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութիւնը մաս կը կազմէ Գանատայի Ցեղասպանութեան 100-ամեակի համագաղութային յանձնախումբին եւ կը մասնակցի անոր ենթայանձնախումբերու աշխատանքներուն: Իսկ Գանատայի շրջանի 21-րդ պատգամաւորական ժողովէն բխած բանաձեւերուն համաձայն, պիտի կազմակերպենք ՀՕՄ-ի Կ.Վ.-ի հետ միասին, ուխտագնացութիւն մը դէպի Հայաստան: 2015-ին կայանալիք Շրջանային Վարչութեան սեմինարի ընթացքին պիտի ներկայացուին ցեղասպանութեան եւ ազգային գիտակցութեան առնչակից նիւթեր:

Հարցում- ՀՕՄ-ը այն կազմակերպութիւնն է, որ միշտ ալ կրցած է դէմ դնել իր առջեւ ծառացած մարտահրաւերներուն: Այսօր, Գանատայի շրջանը ի՞նչ մարտահրաւերներ կը դիմագրաւէ եւ ի՞նչ կընէ այդ ուղղութեամբ:

ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանը կը նկատուի աշխարհի տարածքին ՀՕՄ-ի առողջ շրջաններէն մին եւ շատ հպարտ ենք այդ իրականութեամբ: Մահկա ըսել չէ որ շրջանը մարտահրաւերներ չունի: Մեր մարտահրաւերները կրնանք դիմագրաւել մեր մասնաճիւղերու, ընկերուհիներու եւ համակիրներու աննման աջկցութեամբ եւ օժանդակութեամբ, որոնց շատ երախտապարտ ենք:

Մեր կարեւոր մարտահրաւերներէն մէկը մարդուժն է եւ երիտասարդները ներգրաւելու անհրաժեշտութիւնը մեր ապագայի աշխատանքներու համար:

Ուրախ եմ ըսելու որ անցեալ տարի մեր մասնաճիւղերը 72 նոր անդամներ արձանագրեցին, որոնց կէսը միայն երիտասարդներ են: Եթէ պիտի գոյատեւենք եւ շարունակենք մեր նախաձեռնութիւնները իրականացնել շատ աւելի թիւի կը կարօտինք եւ մանաւանդ մասնագիտացած եւ արհեստավարժ երիտասարդներու: Այդ ուղղութեամբ կ'աշխատինք եւ կը փորձենք մեր շարքերը խտացնել, ճանչնալ անդամուհիները եւ իրենց կարողութիւնները, օգտուելու համար անոնց մասնագիտութիւններէն:

Հարցադրոյցը վարեց
Սոնիա Քիլէճեան-Աճէմեան

Լրատու» 2014-ի խմբագրական կազմ		
Թորոնթօ Գալթաքեան Սիւզի Գիբէջեան Ժանէթ Ժանտու Յասմիկ Հանըմեան Տիանա Հէքիմեան Արեքնազ	Լաւալ Հատիտեան Ազգանուշ Յովսէփեան Մարալ Վարվառեան Զուարթօ	Մոնթրէալ Ասատուրեան Արմինէ Եաղճեան Նոյեմի Մանճիկեան Տիրուկ Քիլէճեան-Աճէմեան Սոնիա Օհանեան Տանիա Ֆրունճեան Մարօ
Վարչական ներկայացուցիչներ՝ Բաբիսեան Յասմիկ (Թորոնթօ) եւ Օհանեան Անի (Մոնթրէալ)		

ԻՆՉՈ՞Ւ ՀԱՅԵՐԷՆ ԽՕՍԻԼ

Հետաքրքրական գուգադիպությունամբ մը, վերջերս երբ համալսարանի գրադարանի լեզուաբանական բաժնի արխիւները կը փորփրէի, ուշադրութիւնս գրաւեց ամերիկացի լեզուաբան Joshua Fishman-ի յօդուածներէն մէկը, որ գլխաւորաբար կանդրադառնար թէ ինչպէս ժողովուրդի մը լեզուի կորուստը պատճառ կը դառնայ նաեւ անոր մշակոյթի կորուստին, հետեւաբար նաեւ հաւաքականութեան մը արժէքներուն, ապրելաձեւին եւ կեանքի ջնջումին։

Այս ուղղութեամբ, բոլորս ալ, խոստովանինք կամ ոչ, կը գիտակցինք հաւանաբար, որ մայրենինիւ կորուստը ժողովուրդի մը համար աղէտ մը կրնայ ըլլալ։ Ուստի յօդուածին հետաքրքրական բաժինը լեզուի կորուստին պատճառով սահմանուած «աղէտ»ին ահագանգումը չէր։ Յօդուածը ուշագրաւ էր, որովհետեւ յայտնի լեզուաբանը իր մասնագիտութեան մէջ ունեցած հմտութենէն ելլելով կը խօսէր թէ ինչո՞ւ եւ ինչպէ՞ս, հակառակ ի գործ դրուած «պահպանում»ի բոլոր ջանքերուն, այսօր շատ մը լեզուներ, հետեւաբար նաեւ մշակոյթներ կորուստի եզրին մատնուած են։ Այս ամփոփ յօդուածով, պիտի փորձեմ անդրադառնալ այս ուղղութեամբ լեզուաբանին կատարած կարգ մը հաստատումներուն, որոնք շահեկան կը գտնեմ եւ առնչակից մեր մտահոգութիւններուն։

Ա. Մշակոյթը՝ լեզուին մէջ

Joshua Fishman խօսելով լեզու-մշակոյթ յարաբե-րութեան մասին կը հաստատէ թէ ժողովուրդի մը մշակոյթին մեծ մասը լեզուին մէջ է եւ լեզուով է որ կարտայայտուի։ Հաստատումը ինչքան ալ յանդուգն կամ ծայրայեղ համարուի, անշրջանցելի ճշմարտութիւն մը կարտայայտէ, քանի որ ոչ ոք կրնայ հերքել այն իրողութիւնը, թէ ինչպէս լեզուն իր մէջ կը խտացնէ մշակոյթի մը առանցքը հանդիսացող ժողովուրդի մը կենցաղին, հաւատալիքներուն եւ արժէքներուն երաշխիքը համարուող առակները, ասացուածքները, հանելուկները, արօթքները, երգերը, բարեւելու, գովաբանելու, գոհունակութիւն յայտնելու արտայայտութիւնները եւ վերջապէս գրականութիւնը։

Ի՞նչ կը ժնայ լեզուէն եթէ պարպենք զայն այս բոլորէն։ Աղքատ բառակոյտ մը պիտի ըսէի, որ կեանքի դժբախտ օրէնքին համաձայն, աղքատութեան մատնուած որեւէ երեւոյթի նման, ժամանակի ընթացքին կը հիւծի, կը պարպուի կեանքէն եւ կը դատապարտուի մաշումի եւ հետեւաբար մահուան։ Ուրեժն, լռութեան մատնել լեզու մը, կը նշանակէ լռութեան մատնել մշակոյթ մը։

Ուստի ի՞նչ ընել, որ լեզու մը եւ մշակոյթ՝ մը չդապարտուին լռութեան։ Fishman կը հաստատէ թէ մայրենին լոյցնելու հիմնական սխալը կը կայանայ երբ զայն փոխանցելու, բանեցնելու եւ նորոգելու միակ «պարտաւորութիւնը» դպրոցին կը վստահինք, ուր դժաբախտաբար, նաեւ մեր իրականութեան մէջ, շատ աւելի շէշտը կը դրուի լեզուի «գիտութեան», քան անոր «կենդանութեան» եւ մշակոյթին հետ օրգանական կապին վրայ։ Լեզուաբանը կը հաստատէ թէ դպրոցը համարելով լեզուի փոխանցման հիմնական վայրերէն մէկը, անհրաժէշտ է նաեւ որ մտածենք, թէ «այդ լեզուով ի՞նչ կրնենք նախ քան դպրոց յաճախելը, դպրոցէն ետք եւ դպրոցէն դուրս»։ Ուստի, սխալ համոզում մըն է, կամ գուցէ պատրանք մը պիտի ըսէի, երբ կը խորհինք թէ դպրոցական սահմանափակ տարիներուն եւ միջավայրին, ինչպէս նաեւ հաշուուած դասապահերուն ընթացքին է միմիայն, որ երեխաները մայրենին կրնան այնպէս մը իւրացնել, որ իրենք ալ իրենց կարգին կարենան զայն յաջորդ սերունդներուն փոխանցել։

Լեզուի մը զարգացման եւ գոյատեւման համար կենսականը ուրեժն, կեանքին մէջ, դպրոցական միջավայրէն ու դասապահէն դուրս ալ զայն բանեցնելու առաջնահերթութիւն տալն է։ Լեզուն սահմանուած չէ միմիայն դպրոցական դասանիւթ ըլլալու։ Նոյն սկզբունքին մասին խօսելով եւ զայն տեղափոխելով Հայեցի դաստիարակութեան դաշտ, գանատահայ մտաւորական- ուսուցիչ Վիգէն Թիւֆէնքճեան «Հորգիոն» շաբաթաթերթին մէջ լոյս ընծայած «Հայեցի դաստիարակութիւնը եւ մեր կառոյցներուն առաքելութիւնը» յօդուածին մէջ, խօսելով հայեցի դաստիարակութեան եւ ծնողքի դերին մասին կը գրէ. «Ուսումը զուտ գիտելիքներու ամբարում է, որ կը տրուի միայն կրթական հաստատութիւններու ճամբով,մինչդեռդաստիարակութիւնըկրթութիւնէ(սքbringng),որկուգայնախտունէն, ընտանիքէն եւ ամեւօրեայ շրջապատէն, ապա միայն կրթական հաստատութենէն։ Դաստիարակութիւնը ապրելա-կերպ է, ուսումը գործիք այդ ապրելակերպով ինքզինք իրագործելու»։ Սա կը նշանակէ խօսիլ հայերէն երեխային հետ նախ եւ առաջ որպէս ծնողք, մեծ ծնողք, ընտանիքի անդամ եւ բարեկամ։ Խօսիլ հայերէն, աշխարհին նոր բացուող երեխայի լեզուին մէջ ջնջելով մշակոյթի մը հեռադրութիւնը, մշակոյթի մը անցելալը։ Այսինքն խօսիլ ներկան, ժամանակը, կենցաղայինը։ Մէկ խօս-քով լեզուին մէջ դնել կեանքը, առօրեան, խաղը, փորձա-ռութիւնները, կեանքին նետուելու առաջին քայլերը։

Բ. Լեզուն բարոյական պարտադրանք չէ

Լեզուի շարունակականութեան եւ սերունդէ-սերունդ անոր փոխանցման համար մշակուած «պահպանում»ի քաղաքականութեանց մասին խօսելով,

Fishman կանդրադառնայ այդ քաղաքականութեանց զուգորդուող զգացական շանթաժներուն, որոնք յաճախ օգտակար դառնալու փոխարէն բացասական ազդեցութիւն կը ձգեն լեզուն իւրացնելու ձգտող սերունդներուն վրայ։ Լեզուաբանը իր փորձէն ելլելով կը հաստատէ, թէ լեզուի «պահպանում»ի մասին քարոզները յաճախ լեզուն կը «սառեցնեն» ու թոյլ չեն տար որ ան ապրի, ինքզինք նորոգէ եւ ժամանակին մէջ իր տեղը գտնէ։ Երբ մանակավարժական սկզբունքները անտեսելով կը փորձենք երեխաներուն լեզու մը սորվեցնել միմիայն յարգելու անցեալ մը, վերապրելու անցեալէն եկող յաղթանակ մը, կամ ցուցադրելու բեմի համար լեզու մը լեզուն իր նահանջը կսպրի։

Ուստի լեզուն փոխանցելու, սերունդներուն հետ յարաբերութեան մէջ դնելու կարեւորագոյն գրաւականը կը հանդիսանայ ոչ թէ լեզուին միջոցով անցեալի մը հետ հաղորդակցութեան մէջ մտնելու անհրաժէշտութիւնը, այլ ներկային, ժամանակին ու ժամանակակիցին հետ առնչուելու ու հետեւաբար լեզուին կենդանութիւն տալու հրամայականը։ Այսինքն խօսիլ հայերէն, ոչ թէ որովհետեւ պէ տք է խօսիլ, այլ խօսիլ «պարգապէս»։ «Պարգապէս»ը բանալին է, նշանը որ լեզուն բերնին մէջ ապրող, աշխարհը ընկալելու կոչուած ձգտուժն է եւ ոչ թէ անցեալին հետ առնչակից դառնալու սահմանուած գիտելիք-միջոցը։

Այստեղ որպէս ընդգծում, կուզեմ նշել թէ «պարգապէս»ը անշուշտ պարգապէս չի գար։ Եթէ մեր կեանքերը բնականոն հունի մէջ ըլլային, ապրէինք մեր երկրին մէջ ուր մեր լեզուն ըլլար բոլորին լեզուն, պարզ է որ հարցը տարբեր ըլլար։ Սակայն հոն չենք։ Ընդունինք նաեւ, որ նոյնիսկ մեզի մնացած «միակ» հայրենիքին մէջ ալ մեր լեզուն «իր տունը» չէ։ Պանդխտութիւնը նաեւ լեզուական պանդխտութիւն է։ Այս իրողութեան արդէն գիտակից ենք բոլորս։ Կորսուած Երկրէն միակ ինչքը որ մնաց մեզի այս լեզուն էր։ Եղեռնէն մագապուրծ սերունդներուն յստակ էր ասիկա եւ անապատը կտրած մարդոց ժառանգորդները դարձան հայախօս հսկայական ճիգի մը շնորհիւ, որ հիմաուած էր պարտադրուած իրողութեան մը հետեւանքներուն վրայ. պարիսպներ բարձրացնել ինքնիր շուրջ կարենալ ապրելու համար այնպէս, որ կարծես շատ բան փոխուած չըլլար։

Հետեւաբար, կառչեցանք միակ ինչքին որ մնացած էր ու դարձանք զանգուածաբար հայախօս մէկ սերունդէն միւսը. կամաւոր կերպով մէկդի դնելով ոչ միայն դաբերու պարտադանքին ժառանգ դարձած երկրորդ լեզուն, որ շատերուն համար առաջին լեզու էր, այսինքն թրքերէնը, բայց նաեւ կորսնցնելով անոր հետ առնչուած ամէն բան։ Ասիկա իրողութիւն մըն է որ կը ծածկուի։ Հայախօսութիւնը իր մեծագոյն վերելքը ապրեցաւ քսաներորդ դարու առաջին կիսուն շնորհիւ. պարտադրուած, բայց նաեւ՝ գիտակցուած շրջումի գործողութեան մը։ Շրջեցանք ամբողջովին հայերէնին՝ ազգային ինքնութեան արեւելումով։

Չորս սերունդներ անցած են այդ օրերէն։ Նոր սերունդները կամաց-կամաց դարձան ինքնաբաւ, դարձան նիւթապէս ապահով, բացուեցան աշխարհին, տարտղնուեցան, նոր ճամբաներ փնտռեցին ու հասան բարօրութեան որոշ աստիճաններու։ Այսինքն սկսան ապրիլ բնականոն կեանք մը։ Այս ամէնը բարի։ Մնաց սակայն շատերուն քով հին բարոյոյթ մը, աշխարհի լեզուներուն բաւարար չտիրապետելու, աշխարհէն կրկին նուաճուելու, ընկճուելու ու գոհ դառնալու անդամալուծող բարոյոյթը։ Տակալին, ամէն սերունդի հետ աճեցաւ թիւը լեզու-կէդրոնէն հեռացողներուն։ Աշխարհին հետ շփումը դաժան էր։ Հայերէնը, որ չորս սերունդ առաջ նկատուած էր փրկութեան միակ լաստը, ժամանակի անցքով ու ջուրերուն խաղաղումով սկսաւ կարծես ընկալուիլ իբրեւ աղքատ մակոյկ, անբաւարար աշխարհին ջուրերը նաւարկելու համար։ Հաստատուն հող հասնողը փրկութեան լաստի պէտք չունենար։ Վկայ հայերէնին հանդէպ մեծամասնութեան կեցուածքը. հայերէնը կը նկատուի երկրորդական, ոչ անհրաժէշտ պարտադրանք մը։ Իրենց զաւակները օտար վարժարան դրկող ծնողները կը մեկնին իրենց ընկալումով իրենց զաւակներուն լաւագոյն շահերէն մղուած, այսինք ոչ թէ միայն տիրապետել տեղական լեզուին, այլ չգանազանուիլ անկէ, միաձուլուիլ անոր՝ կարենալ լիուիլ օգտուելու համար անով եկող բարիքներէն։ Այդ տարբեր հարց թէ այս ընկալումը որքան կը համապատասխանէ իրականութեան։

Ցաւը այդ է, որ այդ ծնողները չեն գիտակցիր թէ բազմալեզուութիւնը ոչ թէ միայն չի խանգարեր լեզուներու տիրապետութեան, այլ ընդհակառակը, անիկա յաւելեալ կը զարգացնէ մարդուս մտային կարողութիւնները։ Երկրի լեզուին տիրապետելու այս բարոյոյթը կուգայ ծնողներուն փորձառութիւններէն իրենց ապրած երկիրներուն կամ կեանքի պայմաններու հետեւանքներէն։ Գինը դժբախտաբար երեխաները կը վճարեն, կտրուելով իրենց մայրենի լեզուն հարազատ դարձնելու կարելիութենէն, զայն իր ամբողջութեամբ ապրելու ու ապրեցնելու բախտէն։

Ահաւասիկ չորս սերունդ ետք լեզուական առաջին զանգուածային շրջումէն՝ կանգնած ենք երկրորդ շրջումի, չըսելու համար շիջումի, երեւոյթի մը առջեւ։ Հարիւր տարի առաջ հաստատուած հին-ամերիկահայ գաղութները առաջին սերունդէն կորսնցուցին լեզուն ու դարձան զգացումով միայն հայ։ Խարբերդէն ու Երկրի զանազան գաւառներէն հոն հաստատուած մեծ մասամբ բանուոր ու չքաւոր տղաքը չունին կարողութիւնը լեզուական պահպանումի ու վերընձիւղումի։ Պարագան նոյնը չէր անշուշտ յիսուն տարի առաջ դէպի այս ափերը սկած միջին-արեւելան գաղութներու գաղթին։ Մեր հայախօսութիւնը այդ երկիրներուն յատուկ երեւոյթ էր, այդ ժամանակին մէջ ծագում առած ու ծաղկած ազգային ինքնութեան մը, զարթօնքի մը պտուղը։ Անիկա կամաւոր հայացումի հետեւանք էր։

Պէտք է գիտակցիլ քանի մը կարեւոր կէտերու եթէ կուզենք հայախօսութիւնը շարունակել հաւաքաբար։ Հայերէնը, մեր մայրենին, միշտ ալ գոյակցած է մեծամասնական լեզուներու կողքին, երկլեզուութեան ու բազմալեզուութեան միջավայրերու մէջ։ Երբեժն ալ կորսուած է։ Լեզուն կորսնցնողները իրենք ալ ընդհանրապէս կորսուած են լեզուին համար։ Ուրեժն յարաբերութիւնը երկուստեք է։

Երկլեզուութիւնը խանգարող երեւոյթ չէ, այլ ընդհա-կառակը։ Կար ժամանակ, յիսուն տարի առաջ, երբ ամերիկացի որոշ լեզուաբաններ մէկ լեզուն միւսը կը խանգարէի գաղափարաբանութիւն մը կը ջատագովէին։ Այդ մէկը ամբողջովին սխալ ապացուցուած է եւ ներկա-յիս ճիշդ հակառակն տեսութիւնն է,որ կը հրամցնեն։

Ուստի, նկատի ունենալով այս բոլորը մեզի կը ժնայ գիտակցիլ, որ մեր բարոյոյթները, մանաւանդ ինչ կը վերաբերի լեզուին, չփոխանցենք յաջորդ սերունդներուն։ Երեխաները բնականաբար հետաքրքրիր են ու լեզուն կը սորվին բնագոյաբար։ Եթէ գիտնանք զիրենք ճիշդ ձեւով հրահրել, իրե՛նք է որ լեզուն կը դարձնեն իրենցը։

Ուրեժն, պէտք է խորհինք թէ ինչպէ՞ս կրնանք հայթայթել լեզուին միջավայրը։ Դպրոցը։ Դպրոցը միայն մասամբ կու տայ ասիկա։ Պզտիկները պէտք է կարենան ամէն տարիքի իրենց հետաքրքրութիւնները յառաջ տանիլ նաեւ մայրենիով։ Այլապէս մայրենին ակամայ կը դառնայ աղքատ ազգականը մեծամասնական լեզուի կողքին։

Հետեւաբար, մեզի կը ժնայ յարգել երեխաները իրենց կազմաւորման բոլոր փուլերուն մէջ, այս պարագային մանաւանդ լեզուն իւրացնելու իրենց ճիգին մէջ։ Այնքան ատեն որ լեզուն կը համարենք անփոխանցնելի, կամ փոխանցումը կը նկատենք ոչ անհրաժէշտ, նոյնիսկ ոչ բաղձալի, արդէն որոշած ենք անոր ապագան։ Երեխաները շատ լաւ կը զգան մեր կեցուածքը ամէն բանի նկատմամբ, ներառեալ մեր կեցուածքը մեր իսկ մայրենիին նկատմամբ։ Ուրեժն։

Եթէ լեզուն չփոխանցուի, յանցաւորը ոչ լեզուն է, ոչ ալ երեխաները։ Պարգապէս։

ALL ROADS LEAD TO REFUGEES

By Lalai Manjikian

I have always been drawn to the themes of uprooting, displacement, border-crossing, and the ongoing connections between old and new homes. Perhaps because I carry some degree of transmitted trauma associated with forced displacement, I’ve been propelled into wanting to understand how humans experience persecution, how they flee from it, and how their lives unfold following traumatic uprooting. After all, it is what we knew growing up, having genocide survivors as grandparents. And today, on the eve of the Centennial, as the survivors quietly fade away, we need to be talking about this more than ever.

My maternal grandparents landed in Canada after fleeing the civil war in Lebanon—displaced for a second time since the Armenian Genocide. As a high school student at the time, I distinctly recall my 80-year-old grandfather, Khatcher dede, at the kitchen table, duly studying Canadian history, government structure, and his rights and responsibilities as a future citizen. Canada would be his final stop in the tumultuous life journey that started in the region of Tomarza where he was born. I took advantage of the studious mood and did my math homework by his side.

The day finally came for my grandparents to present themselves at the immigration offices for their citizenship test. At his advanced age, my grandfather was starting to show signs of weakened legs. I remember wondering if there was a direct correlation between the pain in his legs and the inhuman distances he had been forced to walk as an orphaned 5-year-old child, displaced from his home in Tomarza, in the region of Kayseri.

As my grandfather passed through the main doors of the exam room, he fell to the ground; his legs had momentarily given up on him. He, of course, got back up, but fell again as soon as he entered the room. He must have been eager to pass that exam; perhaps his nerves and excitement had gotten the best of him. The government official, having witnessed my grandfather’s fall, told my mother that they could reschedule the test. Khatcher dede immediately interjected this, saying, “No, no, I am ready to take the exam.”

Following the test, my grandfather, who was not the most talkative person, especially about anything related to his harrowing childhood, turned to the examiner and said he was happy to be in Canada. He said he knew that Canada was a good country, because when he had lived in an orphanage in Adana, Turkey, Canadian missionaries had given him one of his first real meals since leaving home.

Indeed, the humanitarian aid provided to Armenian orphans at the beginning of the 20th century was highly valuable. Yet, the idea here is not to glorify Canadian humanitarian traditions. Mostly, this simple story leaves me amazed by the matter-of-factness behind such statements. My grandfather had said these words without a hint of victimization, bitterness, or repressed anger in his tone or body language. Is this how his potential and never-diagnosed post-traumatic stress disorder was expressed and vocalized?

Subconsciously, my grandparents’ trajectories as refugees have left an indelible mark on my being, even though they rarely discussed their experiences unless probed from time to time. In retrospect, I suppose that writing my Ph.D. dissertation on the refugees in Montreal today was never an arbitrary choice. (In fact, completing my degree also explains my absence from the “Scattered Beads” column and the Weekly’s pages!)

As we approach the Armenian Genocide Centennial with rampant denial discourse aggressively circulating in every shape and form, we must be prompted by the enormous urgency to preserve our survivors’ voices and narratives. One of the many commendable initiatives is taking place at the University of Southern California, where the Shoah Foundation–Institute for Visual History and Education is preserving every first-hand testimony for educational and action-driven purposes.

So many untold refugee stories are floating in all regions of the world, as the number of the displaced rises at a staggering rate. In the meantime, the least we can do is to start building, documenting, and preserving our own family archives before the sons and daughters of genocide survivors start fading away, too.

Note: This article first appeared in The Armenian Weekly.

Lalai Manjikian holds a PhD in Communication Studies from McGill University (2013). She currently teaches in the Humanities department at Vanier College in Montreal. Lalai writes and teaches in the areas of human migration, refugee social exclusion and inclusion, the ethics of migration, media and migration, intercultural communication, and diaspora studies. She is the author of *Collective Memory and Home in the Diaspora: The Armenian Community in Montreal* (2008).

ՀԱԼԷՊԱՀԱՅ ԿԻՆՆ ՈՒ ՀԱԼԷՊԻ ՃԳՆԱԺԱՍԸ

Հալէպահայ գաղութին նոր պատմութիւնը շուտով հարիւրամեակ մը կը բոլորէ: Մկիզբի տասնամեակները խստաշունչ ձմրան նման ծանր եղած են գրկանքով, վայրին վարժուելու եւ շրջապատին հետ շաղուելու ճիգով: Այդ ծանր օրերուն հալէպահայ կինը որքեալայրի եւ անպաշտպան, իր ձեռքերուն ճարտարութեամբ եւ հաւատքին զօրութեամբ պահած էր զաւակները, ուսումի թէ արհեստի դրկած եւ որոշ ապահովութիւն տուած անոնց:

Յաջորդ տասնամեակներուն հալէպահայ կեցութիւնը այնքան մը բարելաւուած էր, որ հայ կինը կամաց-կամաց աշխատանքէ դադրեր էր: Երկու ասպարէզներու մէջ միայն կարելի էր հանդիպիլ հայ օրիորդներու, որոնք ամուսնութենէն ետք աշխատանքէ կը դադրէին: Իրապէս ալ հագուադէպ էր ամուսնացած ուսուցչուհիի մը կամ հիւանդապահուհիի մը հանդիպիլ:

Հալէպահայ կինը սակայն միշտ ալ մասնագիտական լրջութիւն ցուցաբերած է իր տան տնտեսութեան մէջ եւ եղած խնայող կին, հմուտ խոհարարուհի եւ զաւակներուն դաստիարակիչ:

Վերջին երկու տասնամեակներու տնտեսական տագնապը, որ անշշուկ կերպով սկսեր էր թափանցել նաեւ Սուրիոյ սահմաններէն ներս, իր ժանիքները ցոյց տուած էր հալէպահայերուն, մանաւանդ ընտանեկան նոր բոյներ կազմող երիտասարդներուն, որոնց կիները ստիպուած եղեր էին ժսալ իրենց աշխատանքային ասպարէզներուն մէջ, որոնք արդէն բազմազան էին, շնորհիւ սուրիական համալսարաններուն, ուր ձրիօրէն կ’ուսանին նաեւ հայ երիտասարդ-երիտասարդուհիները: Եւ այսպէս, բժշկութենէն մինչեւ դեղագործութիւն եւ տնտեսագիտութիւն ուսանած երիտասարդուհիներ, խորապէս համոզուած աշխատանքի կարելոյրութեամբ, ամուսնութենէ ետք ալ շարունակէր էին աշխատիլ:

Տնտեսական այդ ծանր պայմաններուն մէջ գրեթէ մոռցուեր էր «կնոջ տեղը տունն է», «կինը պէտք չէ տունէն դուրս աշխատիլ» խօսքերն ու տրամադրութիւնները, կամ աւելի վիրաւորական խօսքը աշխատող կիներուն համար, երբ բարեկամուհի մը կամ դրացուհի մը, հազով արհամարհանքը զսպելով կ’ըսէր՝ «ի մ ամուսինս չ’ուզեր որ աշխատիմ ...»: Այսօր սակայն կարելոր տոկոս մը հալէպահայ ընտանիքներուն կը շարունակէ արժանապատիւ ձեւով գոյատեւել, շնորհիւ աշխատող կիներուն:

Աշխատանքի ասպարէզէն անկախ, Հալէպի այսօրուան ճգնաժամին մէջ կարծէք աւելի խտացեր են շարքերը ՍՕԻՄ-ի «բանակ»ին, աւելի եռանդուն դարձեր են կիները իրենց գործունէութեան մէջ, որ ոչ միայն կրկնապատկուեր է արդէն գոյութիւն ունեցող ծրագիրներու գործադրութեան մէջ, այլ եւ նորօրեայ ճգնաժամէն ծնունդ առած նոր ծրագիրներով բազմապատկուած: Այս նոր ծրագիրներուն գլխաւորը «պնակ մը տաք ապուր»ն է, որ շաբաթը երեք օր հարիւր անձ կը կերակրէ ՍՕԻՄ-ի խոհանոցէն, ուր աշխատող կիները կը վարձատրուին նիւթապէս, այսպիսով երկկողմանի օգնութիւն հայթայթելով:

Այլ նոր ծրագիր մըն էր ՍՕԻՄ-ի աշխատանոցին մէջ կարուած ձմեռնային եօթը հարիւր յիսուն բաձկունները: Հալէպի գլխաւոր եւ մեծագոյն երկու միութիւնները՝ ՍՕԻՄ-ն ու ՀԲԸՄ-ը կանոնաւոր հերթականութեամբ եւ մեղուաջան փութոյնութեամբ կը կատարեն պարէնաւորումը աւելի քան երեք հազար ընտանիքներու: Հալէպահայ երիտասարդուհիներն ալ, երիտասարդներու կողքին լծուած են կշռելու, տոպրակներ լեցնելու, սնտուկներ փակելու եւ բաժնելու աշխատանքին:

Երկու կարելոր կեդրոններ՝ Ազգային Ծերանոցն ու Պատսպարանը ամէն ժամանակէ աւելի կ’արժանան խնամքի եւ գուրգուրանքի, որոնք այս ծանր պայմաններուն մէջ կրկնակի, երբեմն եռակի աշխատանքի եւ նուիրումովեան կը կարօտին: Եթէ միայն յիշենք, թէ ինչպիսի պայմաններու տակ Ծերանոցի պատսպարեալները Կիւպլէնկեան Մայրանոցի շէնքը փոխադրուեցան ... Ճիշդ է, որ երիտասարդներն էին ծերերը գրկելով փոխադրողները, սակայն անձնուրաց կիներ էին, որոնք Մայրանոցի շրջանէ մը ի վեր փակ շէնքը մաքրեցին, բնակելի վիճակի հասցուցին եւ այսօր հոգ կը տանին պատսպարեալ ծերերուն:

Հալէպահայ կնոջ գլխաւոր արժանիքը սակայն այս ճգնաժամին իր կենսունակութեամբ եւ կենսասիրութեամբ դէմ դնելն է պայմաններուն, տուներէն ներս կարելիին չափ ավորական առօրեայ մը ապահովելը իր ընտանիքին, յաճախ տղամարդոց անգործութենէ եւ ծանր մտահոգութենէ ծնած ջղապառութիւնը կրելն է, եւ այս բոլորը ժպտուն դեմքով, զանգատը նուազագոյնի իջեցուցած:

Թերեւս հալէպահայ կինը այրերէն առաջ կըրցաւ զգալ ժխտականներու այս ծովուն մէջ մանր դրականներ փնտռելու, տեսնելու անհրաժէշտութիւնը, շատ արագ գիտակցեցաւ, թէ իրապէս ի նչն է հիմնականը կեանք ըսուած առեղծուածին մէջ, եւ կըրցաւ այդ հիմնականը դարձնել առանցքը իր, ընտանիքին, հետեւաբար նաեւ գաղութի առօրեային: Ճիշդ այս համոզումով է, որ կրկին կեանք առաւ մշակոյթը, կրկին թափ առին գիրար խաչաձեւելու չափ առատ ձեռնարկները, եւ ժողովուրդը, ամէն ժամանակէ շատ աւելի լեցուց սրահները:

Ի վերջոյ շառաւիղները չե’նք այն հայ մօր, որ անապատի աւազներուն վրայ գրեց ու տրվեցուց այբուբէնը իր զաւկին եւ յետոյ միայն հաց տուաւ անոր: Հալէպահայ մայրը կրեց նաեւ ու մանաւանդ ամենէն ծանրը ցաւերուն՝ զաւակի կորուստը. կրեց արժանապատտութեամբ, փորձելով անխախտ պահել ա յն հաւատքը, որ իր նախնիները հասցուցեր էր հոս, տրվեցուցեր էր անոնց արհամարիեւլ ցաւը եւ կանգիլ մոխիրներուն վրայ: Ասիկա, նման անկրելի ցաւի դէմ կենալը բնագրական գիտակցութիւն մը կ’ենթադրէ, բան մը, որ կը թուի արիւնով անցած ըլլալ մեզի եւ որ երբ կարիքը ըլլայ, կը յայտնուի, մեզ ցաւի եւ կորուստի քառսներէն դուրս բերելու համար:

Փոթորիկ է մեր շուրջ, փոթորիկ մը, որուն աւարտը տակաւին թանձր մշուշի մէջ կը թուի ըլլալ: Հալէպահայ կինը սակայն որոշած է – եւ ասիկա աւելի բնագրային, քան գիտակցական մղումով – շարունակել ապրիլ իր աշխատանքով, եւ իր հետ ապրեցնել կարիքաւորը, անտունը, որբը ... շարունակել ապրիլ եւ պահել գաղութին «մայրութիւնը», ցաւէն վեր կենալով: Եւ ամէն կին, մանաւանդ մայր, ամէն օր նորուց կը սկսի իր պայքարին, ըսելով. -Լաւ ենք, փառք Տիրոջ ...

Մարուշ Երամեան
Հալէպ, Մարտ, 2014

ԶԱԻԱԽՔ

Իրայատուկ երկիր է Վրաստանը իր հարիւրաւոր տարբեր տեսակի ժողովուրդներով եւ ցեղախումբերով, այնքան մը, որ կարելի է լրջօրէն հարցադրել թէ մեծամասնութեամբ փոքրամասնութիւններով բնակուած հողաշերտ մը, ինչպէ՛ս կարելի է ղեկավարել: Տեղւոյն խորհրդարանի մէկ յատուկ նիստին կողմէ ազգային փոքրամասնութիւններու պաշտպանութեան շրջանակային համաձայնագիրին վաւերացումը յուսադրիչ կը նկատուէր, այն առումով, որ շրջանի զանազան խնդիրները վերջապէս կրնային ստանալ արմատական լուծում: Այս իրայատուկ կացութեան մէջ կը գտնուի Ջաւախքը, որուն հանդէպ այսօր կատարուած անարդարութիւնն ու անտարբերութիւնը կը շարունակեն մտահոգութիւն ստեղծել եւ լուրջ հարցադրումներու դուռ բանալ:

Բազմիցս հանդիպումներ եւ առաջադրանքներ յաչս արդարութեան ժաւացած են անպատասխան եւ ապարդիւն: Կեդրոնական իշխանութիւնները հետեւողական ձեւով ներկայութիւն են եւ այնպիսի կացութիւն մը կամ բուրգ մը հիմնած են, որ տեղական իւրաքանչիւր շարժում, որոնում եւ գործընթաց... կախեալ է կեդրոնական իշխանութիւններէն, եթէ նոյնիսկ քայլ առնողը նշանակովի կարգավիճակէն անդին ընտրովի մարմին է: Արդարեւ, այսպիսի անհանդուրժելի եւ նուաստացուցիչ օրէնքներու կիրարկումով, փոքրամասնութիւնները ներկայացուած են ոչ թէ նուազագոյն թիւով, այլ ընդհանրապէս բացակայ են, չըսելու համար non grata՝ անհանդուրժելի:

Այո՛ եւ հաստատօրէն հայութեան կը պատկանի Ջաւախքը... Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքէն դուրս գտնուող ամէնէն միատարր հայաբնակ երկրամասը: Ասոր հետեւանք... այո, նաեւ հայերէն լեզուին կը պատկանի Ջաւախքը, իր իրայատուկ բարբառներով: Փաստօրէն, (Ջաւախքի) զանազան շրջաններու տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, օրինականօրէն որոշած են դիմել իշխանութիւններուն Վրաստանի նախագահին եւ խորհրդարանի նախագահին, պահանջելով, որ ձեռնարկեն անյետաձգելի եւ անհրաժեշտ միջոցներ՝ Վրաստանի սահմանադրութեան մէջ ամրագրելու յօդուած, որ վրացերէն լեզուի կողքին հայոց լեզուի համար կը սահմանէ տարածաշրջանային լեզուի կարգավիճակ: Յարդ հայերէն լեզուի հանդէպ վրացիներու կեցուածքը կը փայ անտարբեր:

Դժբախտաբար, այսօր հայկական գիրքերու, դասագիրքերու եւ Հայաստանի մէջ արտադրուած գրեւական պիտոյքներու մուտքն ու օգտագործումը շրջանէն ներս նոյնքան մեծյանցանք կը նկատուի (վրացական իշխանութեանց կողմէ) որքան թմրեցուցիչ կա մ իսթանիչ դեղերու գործածութիւնը:

Վրաստանի պետութիւնը յստակ խտրականութեան դիրք ունի հայ ազգային փոքրամասնութեան նկատմամբ եւ այդ բնականաբար պատճառ կը հանդիսանայ Ջաւախքի հասարական-քաղաքական, տնտեսական ու մշակութային կեանքի լիիրաւ մասնակցութեան իրաւունքի պաշտպանութեան առումով: Սկսկինք Ջաւախքի հակիրճ պատմական ակնարկով մը.-

Առաջին պատմական յիշատակութիւնը Ջաւախքի մասին պահպանուած է Ուրարտական ժամանակներէն խորխոռեան արձանագրութեան մէջ, Արգիշտի Ա. թագաւորի կառավարման ժամանակաշրջանին, մ.թ.ա. 786-764 թթ:

Պատմութեան ընթացքին Ջաւախքը գտնուած է տարբեր տիրապետութիւններու իշխանութեան տակ: 7րդ դարուն արդէն այնտեղ կը հաստատուի արաբական տիրապետութիւն, որ կը տեւէ շուրջ մէկ դար: Այնուհետեւ երկրամասը կ'անցնի Լոռուայ հայկական թագաւորութեան: 11րդ դարուն Ջաւախքի մէջ կ'ամրապնդուին վրաց Բագրատունիները եւ կը սկսին կառուցուիլ բերդեր ու շինութիւններ: 1044-1047 թթ. Կը կառուցուի Ախալքալաքի բերդը:

13րդ դարուն, Ջաւախքը կ'ենթարկուի միջին ասիական մոնկոլական ցեղերուն, որոնց տիրապետութիւնը կը շարունակուի մինչեւ 15րդ դար: Այդ ժամանակ Ջաւախքը կը գրաւուեն թուրքմէնական ցեղերը: Թուրքմէններուն կը յաջորդեն օսմանեան տիրապետութիւնը, մինչեւ 19րդ դարու սկիզբը: 1829-էն Ջաւախքը կ'անցնի ռուսական տիրապետութեան տակ, մինչեւ 1918թ. Դեկտեմբեր, երբ երկրամասը կ'արձանագրուի Վրաստանի հանրապետութեան կողմէ: 1921 թ.ի Յուլիս 7ի որոշումով, երկրամասը վերջնականապէս կը տրուի Վրաստանին: Նահանգի հայ բնակչութեան թիւը կը հասնի 200,000-ի, այսինք բնակչութեան աւելի քան 93% հայեր են: Ջաւախքի բնակավայրերու ընդհանուր թիւը մօտ 200-է, որոնցմէ հայաբնակ են 129ը:

Ջաւախքը որ վրացերէն կը կոչուի Սամցխէն, կը համարուի վրացական պետականութեան բնօրրաներէն մէկը, սկսեալ 1828/29 թուականէն: Այս իբրեւ արդիւնք ռուս-թրքական պատերազմի ու ապա իբրեւ Հայոց Յեղասպանութեան: Ախալքալաքի շրջան՝ 111 գիւղերէն 66-ը հայաբնակ են: Նինոծմինդայի շրջան՝ 31 գիւղերէն միայն 2-ն զուտ հայկական չեն: Պետութիւնը բազմիցս կը փորձէ փոխել տարածաշրջանի էթնիք պատկերը, որպէսզի Ջաւախքը ապրեցնեն վրացիներով:

Պատմական Հայաստանի Գուգարքնահանգի Ջաւախք գաւառի տարածքը հարուստ է նաեւ բազմաթիւ հայկական պատմական յուշարձաններով: Այնտեղ մինչեւ այժմ պահպանուած են մ.թ.ա. 3-2 հազարամեակի թուագրուող դամբարանաքարեր, կիկլոպեան ամրոցներ, վիշապաքարեր, վաղ միջնադարեան եւ միջնադարեան պաշտամունքային յուշակոթողներ, խաչքարեր, եկեղեցիներ եւ պատմական այլ շինութիւններ: Առ այսօր տարածքին մէջ կան 170 հայկական եկեղեցիներ: 2005 թ. Թմբկաբերդի գերեզմանոցին մէջ յայտնաբերուած են 1386 թ. հայկական գրութեամբ խաչքարեր:

- Այսօր՝ Ջաւախքը ունի հիմնական մտահոգութիւններ.-
- Ժողովրդագրական զարգացման հարց
 - Ընկերային-տնտեսական իրավիճակ
 - Քաղաքական գործընթաց
 - Արտաքին գործոններու դերը

Ջաւախքը կը դիմագրաւէ տնտեսական դժուարին պայմաններ եւ կարիք ունին մարդասիրական օժանդակութեան, այսօր աւելի քան Արցախի մեր ժողովուրդը:

Որպէս եզրակացութիւն, անհրաժեշտ է ընդգծել, որ Ջաւախքի հայ բնակչութեան անվտանգութեան հարցի լուծումը կարելի է հանդէս գալ իբրեւ պարտադիր պայման ներդրումային ծրագիրներ, ինչպէս միջազգային նպաստ տրամադրող կազմակերպութիւններու մասնակցութեամբ:

Ըստ էութեան, խնդիրը զուտ քաղաքական բնոյթ ունի, այն է՝ ապահովել Ջաւախքի բնակչութեան տեղական ինքնակառավարման որլորտի տարրական լիազօրութիւնները, որոնք կը համապատասխանեն միջացգային կառոյցներու առջիւ Վրաստանի սանձնած պարտաւորութիւններուն:

Տանիա Օհանեան

Մեր կապի տուեալները

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան հետ կապի լաւագոյն եղանակը ելեկտրոնային նամակագրութիւնն է:
Կրնաք ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան գրել ars-canada@bellnet.ca հասցէին, կամ թղթատարական հասցէին՝

Armenian Relief Society of Canada (ARS) Inc. 3401 Olivar Asselin, Montreal (Quebec) H4J 1L5
Հեռախօս՝ 514-333-1616 | Հեռապատճէն՝ 514-333-1612 | Կայքէջ՝ www.ars-canada.ca

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ՀՕՄ-Ի ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏՈՒՀԻ ԿԱՐԻՆԷ ԹԱԴԵԻՈՍԵԱՆԻ ՀԵՏ

Վարեց՝ Քիշմիշ Ղազարեան

Գործն Է Անմահ,
Լաւ Իմացէք

ՔԻՇՄԻՇ ՂԱԶԱՐԵԱՆ.- Ի՞նչ կարգախօսով էք առաջնորդում:

ԿԱՐԻՆԷ ԹԱԴԵՈՍԵԱՆ.- Կեանքում միշտ առաջնորդուել եւ շարունակում եմ առաջնորդուել հայրիկիս որդեգրած կարգախօսով՝ «Ով քիզի լիղի պարգեւի, դուն տուր շաքար», Սայաթ Նովա: Իսկ առհասարակ, օգնել մարդկանց, միշտ օգտակար լինել նրան, ով ունի դրա կարիքը:

Ք. Ղ.- Կեանքի գերագոյն խորհուրդը ո՞րն է ըստ ձեզ:

Կ. Թ.- Ըստ ինձ իմ ապրած տարիների ընթացքում այնպիսի գործեր անելն է, որոնցով ինձ կը յիշեն՝ անել ազնիւ քայլեր, երեխաներ դաստիարակել, ովքեր այնուհետեւ հասարակութեան համար պիտանի մարդիկ կը դառնան:

Ք. Ղ.- Ձեր կեանքի բեկուն գործունեությունը ինչի՞ց սկսուեց, ո՞վ կամ ի՞նչը խթան հանդիսացաւ, որ դուք ընդգրկուեցիք ՀՕՄի կազմում:

Կ. Թ.- Դեռ դպրոցական տարիներից կատարել եմ նման հասարակական աշխատանքներ, ուսանողութեան տարիներին նոյնպէս: Դպրոցում պիտներական դրուժինայի խորհրդի նախագահ էի, երեւի այդտեղից էլ սկսուեց: Իսկ կառոյց ընդգրկուելու հարցում կը նշեմ Վալերի Արաբեանի անունը, ով, ճանաչելով ինձ, հրաւիրեց դառնալու ՀՕՄ-ուհի: Հենց այդպէս էլ սկսուեց իմ գործունեությունը կառոյցում:

Ք. Ղ.- Առաջին հերթին այդ կառոյցը ինչո՞վ է կարեւորում ձեզ համար:

Կ. Թ.- Կառոյցը ինձ համար առաջին հերթին կարեւորում է նրանով, որ այստեղ հաւաքուած կանայք շատ բարեհոգի են, գթասիրտ, որ իրենք ներքին մղումով են այս կառոյցի անդամ դարձել: Նրանք նուիրեալներ են:

Ք. Ղ.- ՀՕՄի շրջանակներում մի շարք ծրագրեր են կեանքի կոչում. որի դէպքում ի՞նչ դժուարություններ են առաջանում:

Կ. Թ.- Չկայ ծրագիր, որ դժուարութիւն չունենայ: Հիմնականում դժուարութիւնները առաջանում են կազմակերպչական աշխատանքների ընթացքում, որոնք սիրով աւարտին ենք հասցնում: Բոլոր ծրագրերն էլ իրականացում են ՀՕՄ-ուհիների աջակցութեամբ:

Ք. Ղ.- Ամենակարեւոր ծրագիրը, որն իրականացնում էք, ըստ ձեզ, ո՞րն է:

Կ. Թ.- Քանի որ կազմակերպութիւնը բարեսիրական է, եւ շէտրդրում է կարիքաւորին օգնելու վրայ, եւ կ'առանձնացնեմ հետեւեալ ծրագիրը՝ ծնողագուրկ, հաշմանդամութիւն ունեցող եւ հիւանդ երեխաներին օգնութիւն ցուցաբերելու ծրագիրը: Իսկ կրթականից կը կարեւորեմ եւ հայոց պատմութեան, եւ ստեղծագործական շարադրութեան մրցոյթները: Քիչ կարեւոր չէ նաեւ առողջապահութեան ոլորտը, որտեղ մենք մեծ աշխատանք ենք տանում:

Ք. Ղ.- Ջալախքը այդ ծրագրերից ամենաշատը որի՞ կարիքն ունի:

Կ. Թ.- Խոցելի են եւ սոցիալական, եւ կրթամշակութային, եւ առողջապահական ոլորտները, որովհետեւ հացի խնդիրն է առկայ, օժանդակութիւն բազմազանակ ընտանիքներին, կարիքաւորներին, միայնակներին:

Ք. Ղ.- Ո՞ր ծրագրի դէպքում ի՞նչ արդիւնքներ էք ունեցել, որն կարող է երկար կեանք ունենալ:

Կ. Թ.- Տայ Աստուած, որ սոցիալ-տնտեսական պայմաններն այնքան բարելաւուեն, որ մեր օժանդակութեան ծրագրերի կարիքը չզգացուի, եւ փսան միայն կրթամշակութային ասպարէզում իրականացուող ծրագրերը:

Ք. Ղ.- Կառոյցը, լինելով բարեսիրտ կանանց միջազգային կառոյց, ի՞նչ է տալիս կնոջը, եւ ի՞նչ կարեւոր ու տարբերուող յատկանիշներով են օժտուած այդ կանայք:

Կ. Թ.- Ոչ բոլոր կանայք կարող են դառնալ ՀՕՄուհի, շատերը եկել են եւ արագ հեռացել, չեն դիմացել: Կառոյցում պէտք է լինեն գթասրտութեամբ, բարեսիրութեամբ եւ առաքինութեամբ օժտուած կանայք: ՀՕՄ-ուհին պէտք է դիմանայ ու պատուով տանի հոգեբանական եւ այլ դժուարութիւններ:

Ք. Ղ.- Լինելով ձեր աշխատանքին նուիրուած հայկիւն եւ միաժամանակ ընտանիքի տիկին՝ ինչպէս էք կարողանում համատեղել հաճելին օգտակարի հետ:

Կ. Թ.- Մէկը մէկին լրացնում են իմ պարագայում: Դժուար է այդ ամէնը համատեղել, սակայն ես հաճոյքով եմ ամէն ինչ անում, դժուարութիւնն էլ հաճելի զգացողութիւն է առաջացնում: «Ժամանակ չունեն» արտայայտութիւնն էլ չեմ սիրում: Եթէ ցանկութիւն կայ, ապա ամէն ինչ էլ հնարաւոր է անել եւ անել հաճոյքով:

Ք. Ղ.- Հայրենասիրութիւնը հիմք ընդունելով՝ դժուար՞, թէ դիւրին՞ է այս կառոյցում իրականացնել նման միջոցառումներ:

Կ. Թ.- Իրաքանչիւր ծրագրի իրականացմանը գնում ես հայրենասիրական մղումով, ինչքան էլ դժուարութիւններ լինեն, հաճելի է, եթէ արդիւնքը միշտ գոհացուցիչ է:

Ք. Ղ.- Եւ ի վերջոյ, այդ ծրագրերը ի՞նչ միջոցներով էք իրականացնում:

Կ. Թ.- Փառք ու պատիւ մեր աշխարհասփիւռ 18,000 այն ՀՕՄուհիներին, ովքեր իրենց ջանքերով եւ նուիրատուութիւններով ապահովում են մեր ծրագրերի իրականացումը:

Ք. Ղ.- Ի՞նչ բարդութիւններ էք յաղթահարել այս կառոյցում գործելիս:

Կ. Թ.- Բազում դժուարութիւններ ենք յաղթահարել, տարածաշրջանում նման հայկական կազմակերպութիւն չկայ, եւ այս կազմակերպութիւնը կայուն եւ ամուր պահելու համար անհրաժեշտ է գործել, գործել ու գործել:

Ք. Ղ.- ՎՀՕՄը ունի՞ արդեօք նոր ծրագրեր եւ նորամուծութիւններ:

Կ. Թ.- Մի հետաքրքիր ծրագիր ունենք, որ ցանկանում ենք կեանքի կոչել. տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ համագործակցելով՝ փնտռել ու գտնել բարերաներ, ծնունդով ջաւախքցի անձանց, օգնութեան կարիք ունեցող ընտանիքներին ներկայացնենք նրանց եւ ոչ թէ դրսից սպասենք նուիրատուութիւնների: Մարդկանց զգաստացնել, սթափեցնել ենք ուզում:

Ք. Ղ.- Ջալախք եւ ՎՀՕՄ կապը արդեօք գտնու՞մ է ամուր հիմքերի վրայ, եւ որո՞նք են գլխաւոր հիմնասիւնները:

Կ. Թ.- Քանի որ ողջ Վրաստանում ամենահայաեռո՞ծ տարածքը Ջալախքն է, եւ հենց այստեղ է գտնուում ՎՀՕՄ-ի վարչութեան գրասենեակը, բնականաբար, ամուր է այդ կապը, իսկ որպէս հիմնասիւն կը նշեմ, որ դա հենց Ջալախքի ժողովուրդն է:

Ք. Ղ.- Ձեր մի շարք ծրագրերում պահպանելով եւ շէշտը դնելով հայեցի փսալու եւ հայոց լեզուի ու պատմութեան վրայ ի՞նչ արդիւնքներ էք գրանցել:

Կ. Թ.- Սկզբ-նական շրջանում լայնածաւալ, լայնամասշտաբ բնոյթի էին այդ մրցոյթները, մի քանի փուլերով էինք անցկացնում, հիմա աշակերտների թիւը նուազել է, սակայն որակն է բարձրացել: Մայրենին եւ հայոց պատմութիւնը խորապէս ուսումնասիրելու ձգտումը աշակերտների շրջանում աւելացել է:

Ք. Ղ.- ՎՀՕՄը ամուր յարաբերութիւնների մէջ է հայ առաքելական եկեղեցու հետ. այս փաստը ինչքանո՞վ է կարեւորում կառոյցի եւ անձամբ ձեզ համար:

Կ. Թ.- Մեր կառոյցը միշտ եկեղեցու կողքին է գործել: Մենք եկեղեցու հետ որոշ ծրագրեր ենք իրականացնում եւ դրանով մարդկանց տանում դէպի եկեղեցի: Հաւաքական մկրտութիւն ենք իրականացնում, եւ մեր ՀՕՄուհիները մասնակցում են կրօնական բոլոր ծիսակարգերին:

Ք. Ղ.- Ի՞նչ անակնկալներով է համեմուած Կարինէ Թադեւոսեան կերպարը:

Կ. Թ.- Սիրում եմ նուէրներ անել մարդկանց, ինչու չէ, նաեւ ինքս ստանալ: Ինքնամփոփ անձնաւորութիւն եմ, չարը չեմ կարողանում տանել: Կարեւորում եմ հոգեբանական եւ բարոյական աջակցութիւնը: Չեմ սիրում, երբ իմ մասին գովեստի խօսքեր եմ լսում:

Ք. Ղ.- Յետագայ ձեր անելիքները որո՞նք են լինելու:

Կ. Թ.- Ես կը շարունակեմ իմ գործունեութիւնը, որտեղ իմ կարիքը զգացուի, պատրաստ եմ օգնել եւ աջակցել: Որպէս ՀՕՄ-ուհի, միեւնոյն է, կը շարունակեմ գործել, քանի որ ինձ համար այս կառոյցը անփոխարինելի է եւ նրանից դուրս ես ինձ չեմ պատկերացնում:

Միրվարդ Աղբրկենը

Անսալով Արամ Ա Վեհափառ Հայրապետի «Տարեցներու տարի» կոչին, որոշեցի այցելել ու զրոյց մը ունենալ տիկ. Միրվարդ Աբելեանի հետ, որուն հանդարտաբարոյ բնատրութիւնը եւ կեանքին պարզեւած ուրախ կամ տխուր պատահարները իմաստութեամբ դիմագրաւելու աննկուն կեցուածքը մեծապէս տպաւորեր էին զիս։

Միրվարդ աղբրկէնը (եղբօր, հօրեղբօր կամ մօտիկ ազգականի կին) անհամբեր կը սպասէր ինձի, համաձայն գտնուած էր հանդիպումին եւ հարցազրոյցին։ Արամ Ա. Հայրապետի «Տարեցներու տարի», «Հայ կնոջ տարի», «Հայ դպրոցի Տարի» կոչւերուն ծանօթ էր արդէն, ուրախ էր, որ կարգը վերջապէս եկած էր իր նման ալեհերներուն, առ այդ պատրաստ էր հարցազրոյցին։ Արդարեւ, ամբողջ հարցազրոյցի ընթացքին, ան անվարան եւ ինքնավստահ լուսաբանութիւններով հարստացուց մեր տեսակցութիւնը։

Ծնած եմ Քեսապի Քէօրքինա գիւղը 1925, Փետրուար 20-ին։ Այդ տարիներուն Քեսապի ժողովուրդը նոր վերադարձած էր «միւհարճիրլիք»էն (տեղահանութիւն), մեր մանկութեան շրջանին՝ մենք փոքրերս, խաղի կամ ճաշի ժամանակ, անվերջ իրենց տխուր պատմութիւնները մտիկ կ'ընէինք, ու իրենց հետ մենք ալ ակամայ կու լայինք առանց շատ հասկնալու պատահածներէն։ Կը յիշեմ յաճախ կը պատմէին, որ մեծ հօրս՝ իր հետ, իր հացը բաժնող, թիւրքմէն բարեկաժները մորթեր էին։

Մեր գիւղի բնակիչները ընդհանրապէս Աւետարանական եկեղեցւոյ կը պատկանէին։ Մեր գիւղին մէջ կար Աւետարանական համայնքին պատկանող դպրոց եւ գիւղի բոլոր պգտիկները նոյն դպրոցը կ'երթային, բայց վերջը բաժնուեցան, երիտասարդ տղաք, ամուսիններ, կուսակցական եւ լուսաւորչական դարձան, նոր դպրոց շինեցին եւ մեր գիւղին մէջ, այսպէս քով քովի 2 դպրոց եղաւ։ Ես մի քանի տարի աւետարանական վարժարան գացի, բայց մօրս հիւանդութեան պատճառաւ, հակառակ իմ կամքիս, զիս հանեցին դպրոցէն, ու ես շատ փոքր տարիքիս, խնամեցի հիւանդ մայրս ու տէր եղայ քոյրերուս եւ եղբօրս։

Մօրս մահէն ետք, հայրս ուզեց դարձեալ ամուսնանալ, ու այդ պատճառաւ զիս ալ ամուսնացուցին, համագիւղացի երիտասարդի մը հետ։ Այո, կը ճանչնայի զինք։ Մեր թաղէն էր, ես 14 տարեկան էի, ինքն ալ 18-ը։ Շատ ուրախ էինք միասին, այդ կ'օգնէր, բարի եւ աշխատասէր էր ան։ Մեր գիւղի տղամարդիկը ընդհանրապէս շատ լաւ կը վարուէին ու կը յարգէին իրենց կիները։

Մենք արտեր ունէինք, կենդանիներ, ձի եւ կով։ Մօտակայ գիւղերէն թիւրքմէն հողագործներ կու գային, մեր արտերը կը մշակէին, կ'օգնէին մեր գործերուն։ Ժամանակին, Քեսապի կարգ մը տղամարդիկը արիւես-տաւորներ էին ու ամբան շրջանին ամիսներով կ'երթային շրջակայ գիւղերը աշխատելու։ Վերադարձին, ձմրան պաշար կը բերէին, դրամը քիչ էր, բայց հացահատիկներով կը վարձատրուէին։

Գիւղին մէջ իմ օրս կը սկսէր շատ կանուխ։ Առտու կանուխ կը վազէի աղբիւր ու պաղ ջուր կը բերէի, մածունը կը խնոցէի կարագը հանելու համար։ Յետոյ կովը կը տանէի դաշտ, կը կապէի ծառին, եւ երկու անգամ կ'երթայի տեղը փոխելու եւ ջուր տալու։ Ձմեռը կենդանիները եւ մենք ներսը կը մնայինք, կրակին կը ծառայէինք, կիները ընդհանրապէս գեղեցիկ ձեռագործներ եւ հիւսքեր կ'ընէին։ Դժուար էր գիւղացիին կեանքը։ Ծխախոտի եւ ցորենի բերքը բաւարար չէր։ Գարնան անձրեւի պակասը կ'ազդէր ցանքին, այդ պատճառաւ մերինները սկսան խնձորի ծառեր տնկել։ Շուտով ամբողջ Քեսապի շրջանին մէջ շատցան խնձորի պարտեզները, ու խնձորի բերքը բարեբեր եւ շահաբեր դարձաւ ամբողջ Քեսապի ժողովուրդին համար։

Ներգաղթի ժամանակ 13 տուն Հայաստան գացին։ Հայրս ու երկու քոյրերս ալ գացին Հայաստան, ես ժնացի մինակ, չորցած ճիւղի նման, առանձին էի։ Տարիներ վերջ 1968-ին այցելեցի Հայաստան, տեսայ քոյրերս, ուրախ ու շէն ընտանիքներ կազմեր էին։ Հայրս մահացած էր արդէն։ Անշուշտ կ'ուզեմ դարձեալ երթալ Հայաստան։ Ցեղասպանութեան 100-ամեակի առթիւ՝ փափաքս է երթալ հայրենիք։ Կ'ըսեն շատ փոխուած է։

Մեր գիւղին մէջ կը գործէր Կարմիր Խաչը։ Բարեգործականներն ալ ունէին իրենց «շիրքէշը» (միութիւնը)։ Քեսապի մէջ կար գրադարանը, ես յաճախ գիրքեր բերել կու տայի։ Առաջին գիրքը որ կարդացեր եմ Ռաֆֆի «Ոսկի աքաղաղը»ն էր, տարիներ վերջը սինեման տեսայ Պէլյութի մէջ։

Դժբախտաբար Խաչուհի չեմ եղած, ընտանեկան պարտականութիւններս առիթը չեն տուած, բայց կը գնահատեմ իրենց գործը, գիտեմ շատ լաւ գործ կ'ընեն հոս, Քեսապ, ամէն տեղ։ Մեր համագիւղացիներն ալ մեծապէս կը գնահատեն իրենց տարած գործը։ Այո, կը կարդամ եւ շատ հետաքրքրական կը գտնեմ ՀՕՄ-ի Լրատուն։

Քիչ մը կարդալ սորված էի դպրոցին մէջ, բայց վերջը մոռցայ։ Աւելի ուշ նկատեցի, որ եկեղեցւոյ մէջ, հաւատացեալները Սուրբ Գիրք կը կարդային, հոգետր երգեր կ'երգէին գիրքը բռնած։ Որոշեցի կարդալ սորվիլ, հեքելով, տքալով սկսայ ամէն օր Սուրբ Գիրք կարդալ, ու այսպէս նորէն կարդալ սորվեցայ։ Շատ գիրքեր կարդացած եմ ու մինչեւ այսօր «Հորիզոն» շաբաթաթերթը կը կարդամ։

Վերջնականապէս գիւղը ձգեցի 1988-ին ու եկայ Գանատա միանալու աղջկանս՝ Անայիսին ընտանիքին։ Փոքր տղաս տակաւին կ'ապրի Քեսապ, ուրախ էր, նորոգած էր տունը, մեծ տղան վերադարձած էր բանակէն, բայց ան հիմա անձկութեամբ եւ յոյսով կը սպասէ իր տղուն՝ Խաժակի վերադարձին, որ մէկ ու կէս տարի առաջ Սուրիական բանակին մէջ ծառայած ատեն գերի բռնուեցաւ ու տակաւին կը մնայ անյայտ, հակառակ բանակի եւ մեր առաջնորդարանի փնտռութներուն։

Մեծ տղաս՝ Ճորճը, կանուխ մեկնեցաւ այս աշխարհէն։ Փոքր տարիքէն ան Այնճար գնաց ուսանելու, Զուիցերիացի միսիոնար քոյր Հետվիքի դպրոցը։ Ճորճը դարձաւ ուսուցիչ, մտաւորական, գրեց բազմաթիւ գիրքեր։ Այո, ես կարդացած եմ իր բոլոր վէպերը՝ «Աննա Հարսը», «Յկեանս Նահատակութիւն», «Աբարիկ, ավիկ մը ջուր», «Մաքարոնի թիլէկ թիլէկ» եւ ուրիշներ։ Ճորճը 14 տարեկան էր երբ գրեց «Հէլէ հէլէ հէլէ Քեսապ» գիրքը, ցեղասպանութեան մասին գրած գիրքերու մէկ մասը թարգմանուած են անգլերէնի եւ արաբերէնի, բայց պէտք է թարգաժտուին նաեւ թրքերէնի, անշուշտ այս գործերը նիթականի կը կարօտին։

Անշուշտ կը սիրեմ Գանատան, թոռնիկներս հոս են։ Առաջ ամէն Կիրակի Ս. Յակոբ եկեղեցի կ'երթայի, հիմա դժուար է այլեւս, բայց կը կարդամ եկեղեցւոյ գունատր թերթիկները, շատ հետաքրքրական են։ Անշուշտ կը փնտռեմ ու կը կարօտնամ Քեսապը, իմ գիւղս, թոնիրի պանիրով մեր հացը, բկեղը, պտուղները, հարազատներս։ Վերջին տարիներուն Քեսապը շատ փոխուած էր, ալ աղքատութիւն չկար, պանդոկներ, սրճարաններ, գեղեցիկ տուներ։ Բայց կարծես բարգաւաճիլ չի վայլեր հայուն։ Հիմա շատ մտահոգ եմ, երբ պիտի վերջանայ այս պատերազմը։

Խրատ, ինչ խրատ տամ երիտասարդներուն, իրենք ամէն բան գիտեն, կը կարդան, կը լսեն, անոնք խրատի կարօտ չեն։

Ամբողջ մեր խօսակցութեան ընթացքին Միրվարդ աղբրկէնը հանդարտութեամբ եւ ողջմտութեամբ պատասխանեց հարցումներուս։ Լաւ յիշատակներ ժպիտով մը կը լուսաւորէին իր մաշած դէմքը։ Բախտատր կը նկատէր ինքնզինք, շրջապատուած էր սիրելիներով եւ կ'արժանանար անոնց գուրգուրանքին եւ հոգատարութեան։ Բայց, մերթ ընդ մերթ հեռուն սեւեռած նայուածքը, մտածկոտ դէմքը, ու անակնկալ լռութիւնը կը մատնէին իր հոգիի սուր թախիծը։ Գիւղը, իր սիրելի Քեսապն ու Քէօրքիւնէն, անապահով վիճակի մէջ էին այսօր ու իր զինուոր թոռնիկը՝ 25-ամեայ Խաժակը տակաւին կը մնար անյայտ ու կորսուած։

Տիրուկ Մանճիկեան

ՀԱՅ ՄԱՄԻԿԻՆ ԱՂՕԹՔԸ

Այ կը բաւե՛, Տէ՛ր Աստուած, մեր տունն ու տեղ դարձուր մեզ, Թշնամիս իսկ մեզ նման ուրիշի դուռ չձգես։

Անասունին կու տաս որջ եւ թռչունին՝ տաքուկ բոյն, Իսկ մարդոց ալ մեղաւոր՝ տու ւր ապաւէն մէկ անկիւն։

Թող պալատներ վայելեն մեծահարուստն ու արքան, Մեզ արժանի ըրէ, Տէ՛ր, մեր խրճիթին աննշան։

Ո՛չ հանգիստ կայ, ո՛չ ալ քուն ցուրտ յարկին տակ օտարին, Ա՛խ, եօթն օրէն աւելի հիւր չպահես ո՛չ ոքին։

Քու օրհնութիւնդ իջնէ, Տէ՛ր, ամբարներուն մեր նորէն, Եւ օտարներ կշտանան մեր լիառատ սեղանէն։

Մեր սրտերուն հետ կարօտ, հին աղօթքներն ալ չորցան, Առանց տոհմիկ այն խունկին, որ կը ծխար քու անուան։

Ծիծաղն է լաց, էբբ մարդուն չի տար իր տունն արձագանգ, Եւ արցունքն ալ՝ դառն հեգնանք, էբբ չկան երդ ու փականք։

Տո՛ւր որ, Աստուա՛ծ, ամէն սիրտ վառի իր սուրբ օճախէն, Որ չմարի մոմի պէս կեանքի դաժան հովուն դէմ։

Տո՛ւր որ ամէն ուռճացող մատղաշ հասակ իր կարգին Ձգայ յանկարծ ուսերուն բեռն իր նուշ երդիքին։

Ծնող մանուկն առջի հեղ տեսնէ տնակն հայրական Եւ ծերունին իր տան մէջ փակէ աչքերն յաւիտեան։

ՄՈՒՇԵՂ ԻՇԽԱՆ

Sisters of Mercy and Survival: Armenian Nurses, 1900-1930

A conversation with **Professor Isabel Kaprielian-Churchill** on the publication of her recent work titled Sisters of Mercy and Survival: Armenian Nurses, 1900-1930. The book focuses on the role of Armenian nurses in Western-run medical institutions in the Ottoman Empire and the Middle East before and after World War I.

Interview by Dania Ohanian

What instigated the project of Sisters of Mercy and Survival?

Originally, I had no intention of writing a book about Armenian nurses. My experience demonstrates how historians can be drawn into a project through sheer curiosity. While working at the Hoover Institution Archives at Stanford University, I inadvertently came across a photograph of a group of Armenian nurses, with their names, taken at the Annie Tracy Riggs/Near East Relief Hospital in Kharpert in 1921. The picture mesmerized me, but at the time I was working on another book and felt I could not allow myself to be distracted by a new undertaking. In time, however, I started doing some research on the nurses and before long, I had plunged into an unknown, fascinating, and gripping world.

What were the major challenges of the compilation and how long did it take you to gather the material?

Sometimes, historians undertake a project when they come across valuable documents in an archive. But in this case, nothing was readily available. Luckily, the American Board of Commissioners for Foreign Missions (ABCFM) has a vast archive at the Houghton Library at Harvard University, much of it in digital format. But there were serious gaps. I did not have access to the Near East Relief (NER) archives and while I knew there could be valuable material in Armenia, using it required a special trip. So I would say that the major challenge was the availability of research material.

As for how long it took me to collect the material, it was stretched out over a period of about eight years. Of course during that time, I did not focus only on this book forsaking everything else. I continued to teach and work on other research and writing.

Do you think the experience of Armenian nurses emphasizes feminism?

The experience of Armenian nurses emphasizes feminism, but feminism intimately wrapped in a number of other issues. This book represents a complex web of interrelated and overlapping issues. Without going into great detail, let me mention a few of the more prominent forces: competing colonial expansion in the Middle East; Catholic and especially Protestant proselytization; the Genocide; the treatment of Armenian orphan girls; and the pioneering work of Armenian nurses in laying the foundations of modern nursing in Turkey, Armenia, Greece, and Syria/Lebanon, especially in the fields of midwifery and public health.

As to feminism, the experience of Armenian nurses highlights not the theory of feminism so much as feminism in action. Over a period of several decades, we see the molding of Armenian girls into professional nurses. The issue of professionalism is a key to their role.

At the same time, western professional women – the head nurses, the female physicians, the Red Cross nurses – provided vital role models - feminist role models - for the Armenian girls as to what they, too, could become. The role models, however, might have proven useless and fruitless had it not been for the education, determination, the drive, and the commitment of these young women to make a difference in the world. Bearing in mind that these girls were survivors of the Genocide and could have - might have - felt destroyed, it is to their everlasting credit that they rose above their tragedy and made meaningful contributions to the world of medicine and the health and welfare of their patients.

In your opinion, was the training of young Armenian women linked to western-educated medical personnel?

No doubt about it. Missionary physicians opened their own hospitals, sometimes in distant and isolated parts of the Ottoman Empire. Commendable as this was, these hospitals could not function effectively as modern medical institutions without the help of nurses, including student nurses. At first, the missionaries recruited women from western countries including the United States, Canada, England, Ireland, Scotland, Denmark, Norway, Switzerland, and Germany. But as the hospitals increased in number, patient load, and type of treatment, they required more nursing staff. This led to the recruitment and training of local girls. The missionaries required intelligent, conscientious, educated girls dedicated to helping others. This cohort could be found almost exclusively among Armenian girls.

.....

These Questions Need Answering

Interview by Daniel Ohanian

Candidate of Master of Arts in the History Department of Bigli University of Istanbul

With 2015 around the corner, it begs reminding ourselves again and again that initiatives meant to mark the 100th anniversary of the Medz Yeghern will be worthwhile only if they still have a meaningful impact after that arbitrary date.

When I was asked to pen a short piece for this special issue of Lradou, it was this thought that first came to my mind. I don’t want to throw together some historical facts, I thought, or comment on goings-on in Turkey and elsewhere, or even summarize the latest genocide-related scholarship. All these would involve either looking backward rather than forward, or forward only in the short term. Rather, I’d like to draw your attention to a few of the many questions about Ottoman Armenian life to which we don’t yet have (m)any answers. I hope to engage the interest of some who are willing to work on these and similar topics even after the upcoming centennial.

We will probably remember the general outline of our recent history as something like this: After 600 years under the Turkish yoke, Christian Armenians were deported and killed by Muslim Turks and Kurds during a genocide conducted under cover of war. The outcome was that between 1915 and 1923, 1.5 million innocent men, women, and children were annihilated, the Armenian homeland was depopulated, and the survivors were scattered over the face of the earth. Like any summary, this one is necessarily incomplete. It also blinds us to the rich, complex, and difficult-to-explain realities of the Armenian past.

To begin with, we do a disservice to truth by convincing ourselves that Ottoman rule was all bad. Rather, we might ask whether everyone living under it really felt that way. Were there benefits to such long-term political stability? Were there alternatives? Why did non-Muslims sometimes prefer the sharia courts of the invaders rather than their internal ones? Did these people create anything of value while “under the Turkish yoke,” and what does it mean if they did? How did their cultural expression change over the centuries and what factors was it influenced by? Is it significant that there were Armenians in the Ottoman parliament? And what do we make of the fact that one-third of civil bureaucrats at one time were non-Muslims?

We should also wonder about the social lives of these people. What did it mean to be an Armenian in Gesaria as opposed to Ghars, in Charsandjak rather than Palahovid? How did the lives of peasants differ from those of factory owners, or silversmiths from grocers? Was one observer correct in writing that Armenians in Dikranagerd were more akin to their Muslim neighbours than to their fellow Armenians in Adana? Why did so many in Mardin intermarry with Assyrians or Arabs? When did this trend begin? Why were some Ottoman Armenians principally arabophone or turkophone? And what of the hellonophone

The advent of modern hospitals and medicine at the turn of the 20th century was a recent innovation in such advanced countries as the United States, Britain, Canada, and Germany and gave nurses a new stature, especially with the writing and training provided by Florence Nightingale and her disciples. Amazingly, this revolution in the role of nursing took root in remote areas of Anatolia before World War I, and this, even before some parts of Western Europe. Such a development was only possible because mass public schooling was spreading throughout historic Armenia, and included large numbers of girls. Their education paved the way for their training as professional nurses.

Why was the topic previously ignored by medical historians?

This question troubled me while I was preparing the book. Some excellent studies have been published about the history of medicine among the Armenians. But the role of modern nursing has been largely ignored. Nurses have always been a sad second cousin to physicians, even though, without the nurses, hospitals could hardly have functioned. Moreover, nursing has traditionally been a field for women, so physicians, being largely men, received the glory, the accolades, and the attention. I believed it important to place Armenian nurses in the larger picture of nursing in the Mediterranean world and in Armenia but also to show as much as I could, their role in the history of Armenian medicine. I see nursing as an honourable profession, an end in itself, but I also view it as the first step of Armenian women entering more extensively into the field of medicine and pharmacology.

In my estimation, Sisters of Mercy and Survival is an initial step portraying this wonderful saga. I am aware there are many gaps in my book, and I am hopeful that new historians will fill those gaps, build on my work, and bring prestige and stature to a profession that has languished far too long among us.

Did the Armenian Genocide change the traditional attitudes towards nursing?

Prior to the Genocide, many Armenians, like most people in Turkey and in fact, elsewhere, viewed nursing as demeaning work. Imagine, taking care of strangers. Men, at that! They also saw hospitals as places to care for the dying rather than as centres to provide healing. Many families objected to their daughters entering nursing, considering it would ruin their prospects for a good marriage. Not only did they object, they also blocked their daughters from engaging in such dirty and bloody work.

During the war and Genocide, Armenian nurses worked in Turkish hospitals – a tragic irony since they were at the mercy of sexual abuse, even murder, in caring for the soldiers of the enemy, while their own people suffered from lack of medical care.

After the war, Armenian nurses worked in NER hospitals and other hospitals under the jurisdiction of Armenian and non-Armenian agencies. Many of their patients were Armenian soldiers, widows, and orphans. Without the help and care of the nurses, thousands of survivors would surely have died or been left maimed. Patients became dependent on the care they received from the nurses and appreciated the important, crucial work they were carrying on, often at great odds. During the 1920s, nursing was seen not only as acceptable work for women, but also as vital for the survival of the nation.

What documents were used for Sisters of Mercy and Survival?

I used documents from a vast number of archives in many different countries, particularly the United States, Armenia, Lebanon, and Switzerland. I also relied heavily on photographs. In addition to an extensive text, Sisters of Mercy and Survival, uses about 250 photographs to depict the vast experience of Armenian nurses during this critical thirty-year period.

What is your next project?

I am currently working on a study of the Georgetown children.

Armenians, or armenophone Greeks?

Looking at the violence of the 1890s on, we might ask whether 1894–1923 is not best described as a thirty-year genocide process. And how successful was armed resistance to it? How many fedayees were there and where did they come from? How often did they fight and what tactics did they use? Why did some Armenian soldiers survive in the Ottoman army? Why were so many non-Muslims given military honors while others were deported? Did this idea come from Imperial Germany? What would it mean if it did? What was the relationship between the Armenian and the Kurdish deportations of 1916? And how did the genocide process change as WWI progressed?

How about relief efforts? What arguments were there against sending foreign aid to the refugees? How did political self-interest play into the picture? What was the connection between US fundraising campaigns, WWI propaganda, and oil? Might Djemal Pasha have set up Antoura orphanage to save Armenian children, going against Talat and Enver? Why were so many bitter towards organizations like Near East Relief? And what did Armenians do to help themselves?

What of the aftermath of the genocide? Why were rape survivors so often shunned by their communities? What became of them and of their offspring raised by the Church? What were the experiences of Armenian prostitutes and of the men who wanted to kill them? What of the assassination plots against Mustafa Kemal? Was it true that an Armenian-Circassian-Kurdish group tried to do him in? And what of those who remained in Turkey? How was the government able to keep track of those who had converted to Islam for so many years?

Some of these questions have received short answers already while others haven’t. In some instances, the clues are locked away behind language barriers. But recent growth in the field of Ottoman studies means that scholars can now address issues like these in ways not possible before. Questions of class, gender, power, violence, and mythmaking are providing exciting opportunities for young, clever, inquiring minds who dare to ask them.

As we think about, plan for, and work towards 2015, I hope some will consider making careers out of the exploration of this history. They might find the questions I’ve posed useful, or they might come up with their own. In any case, they will find a good number of organizations, programs, and individuals ready to accept their engagement.

ԽԱԶ – խորհրդանիշ քրիստոնեության

ԱՐԵԻ – խորհրդանիշ մտային լուսաւորութեան

ԴԱՓՆԻԻ ՃԻԻՂ - խորհրդանիշ մշակոյթի

ՍՈՒՐ – խորհրդանիշ արթնութեան եւ ընտանիքի պաշտպանութեան

ԶԻԹԵՆԻԻ ՃԻԻՂ - խորհրդանիշ խաղաղութեան

ՍԻՐՏ – խորհրդանիշ գութի ու ողորմութեան

ԱՐԱՐԱՏ ԼԵՌ – խորհրդանիշ Հայաստանի, Հայ ազգի եւ Հայրենիքի

ԱՐԵԻ

Հայ Օգնութեան Միութեան իմաստալից եւ գեղեցիկ Խորհրդանիշը կազմուած Դափնիի եւ Զիթենիի ճիւղերով, Արեւով, Սուրով, Խաչով եւ Արարատով, մեզի կու տայ պատգամը, որպէս մարդ եւ մանաւանդ որպէս ՀՕՄ-ականներ, մեր կեանքը իմաստաւորելու եւ շաղախելու բարձր իտեալներով:

Արեւը, որպէս լուսաւորութեան, կեանքի արեւշատութեան խորհրդանիշ աստղ, հեթանոսական շրջաններէն իսկ ճանչցուած եւ պաշտամունքի առարկայ դարձած իբրեւ «Արեւի աստուած»:

Արեւը տեղ գտած է նաեւ քրիստոնէական շրջանին, մեր հայրապետներու գրած շարականներուն, ինչպէս նաեւ գուսանական եւ ժողովրդային երգերու մէջ:

Արեւի ճառագայթները ոչ թէ միայն նկատի ունեցած ենք որպէս նիւթական կեանքի բարօրութեան ազդակ, նաեւ մշակոյթի, գիտութեան եւ ստեղծագործութեան խորհրդանիշ:

Այսօր, ՀՕՄ-ը հաւատարիմ իր վսեմ առաքելութեան, իր բազմաձաւ պործունէութեան մէջ, լայն տեղ կու տայ ուսման եւ այդ գծով դպրոցին եւ դպրոցականին կը սատարէ անսակարկ օժանդակութիւն. Մփիւռքի թէ Հայրենիքի տարածքին ան կը քաջալերէ ուսումը, լեզուն եւ մեր աւանդութիւնները: Այսպէսով մշակոյթի ջահը կը փոխանցէ գալիք սերունդներուն:

Արեքնազ Հէքիմեան

ԽԱԶԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՀՕՄ-Ի ՆՇԱՆԱԿԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Խաչը, որ նախ քան Քրիստոս, մահապատիժի անարգ գործիք էր, Քրիստոսի Խաչելութեամբ եւ Յարութեամբ դարձաւ կեանքի դժուարութիւնները եւ մահը յաղթահարելու գօրութեան եւ յաղթանակի նշան:

Այնուհետեւ, «Նշան» եւ «Խաչ» բառերը ստացան նոյն իմաստը եւ դարձան հոմանիշ: Իր այս իմաստով, Խաչը վերածուեցաւ նաեւ Քրիստոնէական կրօնքի, խորապէս մարդասիրական եւ բարեսիրական վարդապետութեան, խորհրդանիշը՝ համայն քրիստոնէայ աշխարհին համար:

Իսկ պետականօրէն առաջին քրիստոնէայ ժողովուրդին՝ հայութեան համար, 1700 եւ աւելի տարիներէ ի վեր Խաչապաշտութիւնն ու Խաչի ճամբան դարձան ազգային նկարագիր եւ պատմական ուղեգիծ: Այս իրողութիւնը իմաստալից կերպով կը ցոլացնեն հայոց պատմութեան նորագոյն շրջանը, 1915-ի հայութեան Ցեղասպանութեան եւ գողգոթայի փորձութեան ու մահուան ճամբան եւ երեք տարի վերջ, անոր յաջորդող 1918-ի Մայիսին, Հայաստանի եւ հայութեան յարութեան ու փրկութեան հրաշալի յաղթանակի ուղին:

Ահա թէ ինչու, Հայ Օգնութեան Միութիւնը իբրեւ գերազանցապէս մարդասիրական ու բարեսիրական միութիւն, ու մանաւանդ հայրենասիրական ու ազգասիրական կազմակերպութիւն, իր Նշանակին Խորհուրդին մէջ պիտի համադրէր նաեւ Խաչը, իր քրիստոնէական եւ հայկական խորախորհուրդ իմաստով:

Մուշեղ Գարագաշեան

ԶԻԹԵՆԻԻ ՃԻԻՂ

Հայ Օգնութեան Միութեան Խորհրդանիշը բաղկացած է զանազան մասերէ, ուր գետեղուած իւրաքանչիւր մասնիկ լաւագոյնս կը համապատասխանէ միութեանս գործունէութեան եւ տեսլականին:

Այսպէս՝ Զիթենիի ճիւղը ծանօթ է իբրեւ խաղաղութեան խորհրդանիշ: Աստուածաշունչին համաձայն երբ Նոյեան Տապանը յանգեցաւ Արարատի գագաթին, աղանի մը դրկուեցաւ երկիր, որ վերադարձաւ ձիթենիի ճիւղ մը կտուցին: Այս մէկը նշան էր թէ հողամասը գործածելի էր եւ թէ կարելի է դուրս գալ Տապանէն:

Յունական պատմութեան մէջ ձիթենիի պսակով կը զարդարէին ողիմպիական խաղերու յաղթական մարզիկները, ինչպէս նաեւ հարսերու ձակատը, իսկ հռոմէական կայսրերու մետաղադրամին վրայ յստակօրէն կ'երեւին փունջ մը ձիթենիի ճիւղեր:

Արդէն 1800-ական թուականներուն Անգլիա եւ Միացեալ Նահանգներ աղանին եւ ձիթենիի ճիւղը պաշտօնապէս հաստատեցին որպէս խաղաղութեան խորհրդանիշ: Բոլորս ալ լաւ գիտենք թէ Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան դրօշին վրայ կայ ձիթենիի տերեւներ եւ Ամերիկայի կարգ մը մասեր կը կրեն «Olive Branch» անունը իբրեւ խաղաղասէր ժողովուրդ, օրինակ «Olive Branch Mississipi»:

Հայկական առածը կ'ըսէ. «Ծառը իր պտուղէն կը ճանչցուի»: Եթէ այդպէս է, եւ եթէ ձիթենիի ճիւղերու մասին այսքան ըսելիքներ կան, ապա ինչպէ՞ս կրնանք պատկերացնել անոնց ծնունդ տուող ծառը: Կ'ըսուի թէ ան կրնայ դիւրաւ դիմագրաւել օդերեւութաբանական զանազան վերիվայրուիւթերը, կը դիմանայ նոյնիսկ երաշտին, հրդեհին եւ հակառակ այդ բոլորին, կը ժայ կանգուն: Իր արմատները այնքան տարածուած եւ մխրճուած են հողին, որ ան դարեր կը ժայ ո՛չ միայն կանգուն, այլ նաեւ առողջ:

Այո, միայն ու միայն խաղաղութեան շրջանին կ'աճի ու կը բարգաւաճի մշակոյթը, կը տարածուի փոխ հասկացողութիւնը, կը բազմապատկուի բերքը, կը նուազի աղքատութիւնը եւ միթէ այդ չէ՝ որ ՀՕՄ-ը իր ամբողջ միատրններով կը ջանայ իրագործել երբ Հայրենիքէն ներս մանկապարտէզներու նախաճաշը կապահովէ, Մօր ու Մանկան հաստատութեան ծախսերը կը հոգայ, եւ ուսանողներ որդեգրելով անոնց զարգացման կը նպաստէ եւ կօգնէ Հայրենիքի վերելքին:

Զիթենիի ճիւղը իբրեւ Խաղաղութեան Խորհրդանիշ, որչափ լաւ կը համապատասխանէ մեր ազգին, հայ ազգի նկարագրին: Մենք միշտ եղած ենք խաղաղասէր ժողովուրդ, երբեք նախադարձակ չենք եղած եւ եթէ պարտադրաբար սուր կամ զէնք վերցուցած ենք, այդ եղած է ինքնապաշտպանութեան միջոց: Երբ մեր գոյութեան սպառնացող վտանգին դէմ յանդիման գտնուած ենք, իսկ ձիթենիի ծառին նման եթէ մենք ալ մեր արմատները հաստատ պահենք մեր ազգային բարքերուն եւ սովորութիւններուն մէջ, եթէ մեր լեզուն, հաւատքը եւ անգուգական մշակոյթը ըլլան մեր արմատներուն ենթահողը՝ մենք ալ դարեր կրնանք ապրիլ եւ գոյատեւել:

1981-ին ՀՕՄ-ի Խորհրդանիշը իր վերջնական ձեւը ստացաւ եւ արդիականացաւ պրն. Թաթուլ Սոնենց-Փափագեանի կողմէ եւ մինչեւ օրս կը պահէ իր ներշնչող տեսքը

Ժանէթ Գիբեշեան

ԴԱՓՆԻԻ ՃԻԻՂ

Մեր ժողովուրդը իր կեանքի նոյնիսկ ամենադժնդակ պայմաններուն տակ միշտ եղած է մշակոյթի ժողովուրդ եւ այդ մշակոյթին ուժով գոյատեւած է մինչեւ այսօր:

Հայ Օգնութեան Միութիւնը անցնող հարիւրէ աւելի տարիներու ընթացքին իր 224 մասնաճիւղերով եւ 10,000-է աւելի անդամներով հայոց պատմութեան բոլոր հանգրուաններուն պահած ու պանծացուցած է այդ մշակոյթը: ՀՕՄ-ուհիներ անսակարկ նուիրումով ամբողջական մասնակցութիւն բերած են բոլոր մարգերէն ներս, ինչպէս՝ կրթական, առողջապահական, խնամակալական, դաստիարակչական, քարոզչական, եւայլն... Անոնք կազմակերպած են ու կը շարունակեն կազմակերպել մեր հարուստ մշակոյթը ներկայացնող ելոյթներ, ազգային տօներու եւ

աւանդութեան առնչուող ձեռնարկներ, թատերական ներկայացումներ եւ տոհմիկ օրեր: ՀՕՄ-ուհին բնաւ չի ծուլանար իր լաւագոյնը տալու, որպէսզի տարած աշխատանքը հասնի կատարելային եւ արժանանայ թափնէպսակին:

Ահաւասիկ այս մշակութային գետնի վրայ տարուած աշխատանքն է, որ կը խորհրդանշուի դափնիի ճիւղով այնքան արդարօրէն գետեղուած ՀՕՄ-ի Խորհրդանշանին վրայ:

Դափնիի կանաչ գոյնը կը խորհրդանշէ կեանքի յաւիտենականութիւնը եւ կը հաւատանք որ ՀՕՄ-ուհին իր անսակարկ սիրով, անձնուրաց նուիրումով եւ յարատեւ աշխատութեամբ միշտ թարմ ու առողջ պիտի պահէ յանձն առած պարտականութիւնը:

Տիանա Հանըմեան

ՀՕՄ-Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՄԻՋ-ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ՊՈՍԹՈՆԻ ՄԷՋ

Հայ Օգնության Միության Կեդրոնական վարչության կազմակերպությամբ, Շաբաթ, 26, Հոկտեմբեր 2013ին, Պոպթոնի արուարձաններին Ուաթըրթաունի «Բարգեն Մինի» ակումբին մեջ տեղի ունեցավ Միջ-վարչական ժողով մը Գանատայի, ԱՄՆ Արեւելեան եւ Արեւմտեան շրջաններու Շրջանային վարչություններու մասնակցությամբ: Կեդրոնական Վարչության եւ նշեալ Շրջանային վարչություններու անդամներուն կողքին, հանդիպման նաեւ ներկայ էր Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ՝ Յակոբ Տեր Խաչատուրեան:

Միօրեայ ժողովը բացուեցաւ ՀՕՄ-ի քայլերգի երգեցողությամբ, որմէ ետք ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետուհի Վիգի Մարաշլեան բարի գալուստի խօսքերով ողջունեց ներկաները:

Ժողովականներու ծանօթացումէն ետք, Վիգի Մարաշլեան հակիրճ ձեռով ներկայացուց Միութեան գործունէութիւնը եւ ներկայ ժողովի նպատակը:

Ժողովը յատկապէս կեդրոնացաւ ՀՕՄ-ի հետեւեալ ծրագիրներուն վրայ. Ախորեանի ՀՕՄ-ի Սօր ու Մանկան Առողջապահական Կեդրոն, Արցախի ՀՕՄ-ի «Սօսէ» Մանկապարտէզներ, Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի յիշատակման ձեռնարկներ, ՄԱԿ-ի գործունէութիւն, Ռազմավարական Ծրագրում, Սուրիահայութեան օժանդակութեան ծրագիրներ, Ուղեկից եւ այլ կազմակերպություններու հետ փոխ-յարաբերական գործունէութիւն:

Հայաստանի ծրագիրներու նկատմամբ, Կեդրոնական վարչութեան անդամ՝ Ալեսիա Բեջանյան առաւել տեղեկութիւններ ներկայացուց, մինչ ՄԱԿ-ի ծիրէն ներս ՀՕՄ-ի գործունէութեան մասին զեկուցեցին Կեդրոնական վարչութեան անդամներ Փայլուն Կեցոյեան եւ Ռոզի Պետրոսեան:

ՀՕՄ-ի Ռազմավարական Ծրագրումի սկզբնական աշխատանքներուն մասին տեղեկութիւններ տուաւ Կեդրոնական վարչութեան անդամ Կրասիելա Գեորգեանը, որմէ ետք Ռազմավարական Ծրագրումի յանձնախումբի անդամ՝ Նայիրի Տերտերեան ներկայացուց յանձնախումբին տարած աշխատանքը, ապագայ քայլերն ու հետանկարները:

Ժողովի ընթացքին, համացանցի միջոցաւ Հալեպէն կապ հաստատեց Կեդրոնական վարչութեան անդամ Զէփիիո Է. Բէիսեան, որ զեկուցեց Սուրիոյ

նոր մարտահրաւերներուն եւ երկրին կենցաղային դժուարութիւններուն մասին, կեդրոնաւաւով ՀՕՄ-ի տարած աշխատանքներուն, օժանդակութեան, ինչպէս նաեւ Սուրիոյ բնակչութեան անմիջական կարիքներուն հետ կապուած նիւթերուն շուրջ: Օրուան ընթացքին, իրաքանչիւր նիւթի քննարկման ժամանակ առիթ տրուեցաւ հարցում-պատասխաններու եւ կարծիքներու փոխանակման:

ՀՕՄ-ի Գանատայի, ԱՄՆի Արեւելեան եւ Արեւմտեան Շրջանային վարչություններու ատենապետուհիներ՝ Սեդա Մալխասեան, Անի Աթթար եւ Լենա Պօզոյեան, յաջորդաբար, ներկայացուցին իրաքանչիւր շրջանի տարեկան գործունէութիւնը, ծրագիրները, արձանագրուած յաջողութիւններն ու դիմագրաւած դժուարութիւնները, միաժամանակ փոխանցելով իրենց ակնկալութիւններն ու թելադրանքները: Ժողովի վերջին մասը յատկացուեցաւ ՀՕՄ-ի գործունէութեան բարելաւման հարցերու եւ անոնց հետ կապուած առաջարկներու, մասնաւորապէս ֆինանսական, կառուցային եւ կազմակերպական ոլորտներուն մէջ:

Նիւթական պատկերը ներկայացուց Կեդրոնական վարչութեան գանձապահ՝ Գարոլին Շմաւոնեան, մինչ կազմակերպութեանս գործունէութեան քարոզչական ու հանգանակութեան ծրագիրներու նկատմամբ պրոշիւրներու պատրաստութեան մասին խօսք առաւ Կեդրոնական վարչութեան փոխ-ատենապետուհի՝ Նայիրի Շահինեան:

Գիտակից աշխարհատարած իր կառոյցի հզօրացման կարեւորութեան եւ հետեւելով ՀՕՄ-ի Համահայկական Ժողովի որոշումներուն, Կեդրոնական վարչութիւնը նախաձեռնեց այս հանդիպումը որպէս ցամաքամասային առաջին փորձ՝ նշեալ Շրջանային վարչություններու կողքին մէկտեղելով նաեւ Ռազմավարական Ծրագրումի եւ Կանոնագրի յանձնախումբերը: ՀՕՄ-ի միջ-վարչական այս արդիւնատու ժողովը առիթ մը ընծայեց Հիւսիսային Ամերիկայի ՀՕՄ-ի շրջաններու ղեկավարութեան համադրելու իրենց գործունէութիւնը եւ նոր թափով շարունակելու Միութեան ներկայ ու ապագայ ծրագիրներու իրականացումը:

Մեկնելով այս առաջին միջ-վարչական ժողովի դրական արդիւնքէն, ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութիւնը կը ծրագրէ նոյնանման ժողովներ կազմակերպել այլ ցամաքամասերու մէջ եւս, համախմբելով աշխարհասփիւռ ՀՕՄուհիներն ու վառ պահելով Միութեանս առաքելութիւնը:

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ՏԱՔՈՒԿ ԲՆԱԿԱՐԱՆ» ԾՐԱԳԻՐԸ ՋԵՐՈՒՑՄԱՆ ՎԱՌԵԼԱՆԻԹՈՎ Կ’ԱՊԱՀՈՎԷ 182 ՀԱԼԷՊԱՀԱՅ ԿԱՐԻՔԱԻՈՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐ

Սուրիահայութեան օժանդակութեան ծրագիրներուն ծիրէն ներս, Հայ Օգնության Միութեան Կեդրոնական վարչութեան նախաձեռնությամբ եւ Միութեան համահայկական կառոյցի ու բոլոր միատրներուն ներդրումով, ՀՕՄ-ի «Տաքուկ Բնակարան» ծրագրի առաջին հանգրուանը իրագործուեցաւ Շաբաթ, Փետրուար 8, 2014-ին:

Այս ծրագրին նպատակն է ձմրան ցուրտ օրերուն, երկու հանգրուանով կատարուած նիւթական օժանդակությամբ՝ բազմաբնոյթ եւ լուրջ դժուարութիւններ դիմագրաւող Հալեպահայ կարիքաւոր ընտանիքները ջերուցման անհրաժեշտ վառելանիւթով ապահովել:

ՀՕՄ-ի համահայկական ընտանիքի ներդրումով եւ ազգասէր նուիրատուներու նիւթական օժանդակությամբ, «Տաքուկ Բնակարան» ծրագրի առաջին հանգրուանով կարելի եղաւ \$18,200 ԱՄՆ տրամադրել կարիքաւոր 182 ընտանիքներու: Սուրիահայ Օգնության Խաչի Շրջանային Վարչութեան ճիգերով, պատրաստուեցաւ Հալեպահայ կարիքաւոր ընտանիքներու ցանկը եւ հաւաքի մը ընթացքին, իրաքանչիւրին յատկացուեցաւ 100.00 ամ. տոլար:

Այս առթիւ, Սուրիահայ Օգնության Խաչի ատենապետուհի՝ ընկի. Աննա Տեր Յակոբեան անդրադառնալով ՍՕԽ-ի 95-ամեայ գործունէութեան, ըսաւ. «Ան մինչեւ օրս կը գործէ կրթական, խնամատարական, բժշկական օգնություններ մատուցելով բոլոր կարիքաւորներուն, անխտիր: Այս նեղ օրերուն եւ կէանքի ապրուստի ապահովման դժուարութիւններուն դիմաց, պէտք է գիտակցինք, որ օգնութիւնները զորս կը ստանանք անհատական չեն, այլ միութեան յատկացումներ:

ՀՕՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ՝ ընկի. Զէփիո Է. Բէիսեան ըսաւ. «Ծրագրին հիմնական նպատակն է նուազագոյնի իջեցնել այն ընտանիքներու թիւը, որոնք դժուարութիւն ունին պէտքութեան ապահոված վառելանիւթը գնելու եւ իրենց բնակարանը ջերմացնելու: Այս օժանդակությունները պիտի ջանանք հասցնել բոլորին»:

ՀՕՄ-ի միատրներու համատեղ ճիգերով է, որ կարելի եղաւ այլ մարդասիրական ծրագիրներու կողքին, իրականացնել նաեւ «Տաքուկ Բնակարան» ծրագիրը սուրիահայութեան օժանդակութեան աշխատանքներուն շարքին:

Գանատայի ՀՕՄ-ի Անդամուհիներ Կը Մասնակցին ՄԱԿ-ի Կիներու Իրավիճակի (CSW) 58-րդ Յանձնաժողովի Նիստերուն

Ընդառաջելով ՀՕՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան թիւ 61-շրջաբերականին եւ Շրջանային Վարչութեան խրախուսանքին, Գանատայի շրջանէն 5 ընկերուհիներ մասնակցեցան Նիւ Եորքի մէջ գումարուած CSW58 համաժողովին, որուն զլիսաւոր նիւթն էր «Հազարամեակի զարգացման նպատակներու գործադրութեան մէջ կանանց ու աղջկանց մարտահրաւերներն եւ նուաճումները»:

Մարտ 10-էն 21 երկարող օրերուն ընթացքին, համաժողովի ծիրէն ներս կազմակերպուած էին 350-էն անէլի խորհրդակցական եւ աշխատանքային նիստեր, որոնցմէ երկուքը ծրագրուած ՀՕՄ-ի կողմէ գործակցաբար World Vision, Soroptimist եւ ICJW կազմակերպութիւններուն հետ:

Վերոյիշեալ 2 աշխատանիստերը յաջորդաբար տեղի ունեցան Մարտ 10-ին եւ 12-ին եւ արծարծեցին հետեւեալ թեմաները՝

Ա- «Ծննդեան արականութիւն եւ Արեւելեան Եւրոպայի մէջ սեռի ընտրութիւն»:

Բ- «Երկինքին կէսը բաւարար չէ: Կանանց ու աղջկանց մղել Հազարամեակի զարգացման նպատակներէն՝ Կայուն զարգացման նպատակներու»:

Երկու նիստերու բացումը կատարեց ՄԱԿ-ի մէջ ՀՕՄ-ի աշխատանքներու համադրիչ ընկի. Հուրի Կէտելէքեանը: Առաջին աշխատանիստի նիւթն էր Արեւելեան Եւրոպայի մէջ ընդհանրացած սեռերու նախընտրանքի հարցը, որ մտահոգիչ համեմատութիւններու հասած է, մանաւանդ որովհետեւ ան խոչընդոտ կը հանդիսանայ սեռային հաւասարութեան (աղջիկ եւ տղայ զաւակներու թիւի իմաստով) եւ կրնայ լուրջ ժխտական հետեւանքներ ունենալ մեր ընկերութեան ժողովրդագրական եւ առողջապահական երեւոյթներուն վրայ:

Իբրեւ օրինակ ներկայացուեցաւ Հայաստանը ուր այս երեւոյթը ընդհանրացած է:

Աշխատանիստը վարեց Պրն. Ճէսի Իվզ, Child Protection at World Vision ԱՄՆ-ի խորհրդատու

Դասախօսներն էին

- Եւա Աւագեան, Gender & Evaluation at World Vision, ԱՄՆ-ի երեց խորհրդական
- Գարիկ Հայրապետեան, Հայաստանի մէջ ՄԱԿ-ի ժողովուրդներու ֆոնտի օգնական ներկայացուցիչ
- Դոկտ. Յասմիկ Գէորգեան, Երեւանի Պետական Համալսարանի Ընկերային գիտութեանց ու սեռային իւրայատկութեանց դասախօս
- Ատրինէ Գրիգորեան, շարժանկարիչ, հեղինակ վաւերագրական «Բաւական» ժապաւենին
- Դոկտ. Քրիստոֆ Զ. Գիլմոթօ, Institut de Recherche pour le developpement-ի երեց ժողովրդագէտ

Նիստի աւարտին խօսք առաւ Հայաստանի Հանրապետութեան ներկայացուցիչը, ան ընդունեց հարցի լրջութիւնը եւ յայտնեց որ լուծումներ պիտի փնտռեն երեւոյթը կանխելու համար:

Երկրորդ աշխատանիստը քննարկեց թէ ի՞նչ ձեւերով կարելի

է մղել կիներն ու աղջիկները Հազարամեակի զարգացման նպատակներէն անցնելու դէպի կայուն զարգացման նպատակներ: (From Millenium Development Goals to Sustainable Development Goals): Առ ի տեղեկութիւն հազարամեակի զարգացման նպատակները որդեգրուած են 2000-ին ՄԱԿ-ի անդամ երկիրներու պետութիւններու կողմէ եւ կ'ընդգրկեն 8 նպատակներ, 18 թիրախներ եւ 48 ցուցանիշեր նուազեցնելու համար ծայրահեղ աղքատութիւնը աշխարհի տարածքին: Յաւելեալ մանրամասնութիւններու համար կարելի է այցելել հետեւեալ կայքէջը՝ <http://www.undp.org/content/undp/en/home/mdgoverview.html>

Աշխատանիստը վարեց Human Rights at Vital Voices-ի փոխնախագահ, Սինտի Դայրը իսկ դասախօսներն էին՝

- Ճէնի Քլուկմըն, Համաշխարհային դրամատան Gender and Development-ի տնօրէն

- Գէյթի Պեթըլ, change.org-ի վարիչ տնօրէն

- Ասի Պուրազ, Games for Change-ի նախագահ

Անոնք ներկայացուցին զանազան միջոցառումներ ու նախաձեռնութիւններ, որոնք որդեգրուած են իրենց ընկերութիւններու կողմէ նպաստելու համար հազարամեակի զարգացման նպատակներու յառաջընթացն ու իրագործումը:

Վերոյիշեալ երկու աշխատանիստերու, կողքին ընկերուհիները մասնակցեցան տարբեր աշխատանիստերու որոնք կը քննարկէին այլազան նիւթեր: Այս նիստերը կը համախմբէին արծարծուած նիւթերու մասին տարբեր տեսանկիւններ ունեցող բանախօսներ, պետական պատուիրակներ եւ պատգամաւորներ, որոնք իրենց ելոյթներով իրազեկ դարձուցին ներկաները այնպիսի երեւոյթներու եւ եղելութիւններու մասին, որոնք ազդեցութիւն ունին կիներու եւ աղջիկներու ամէնօրեայ կեանքին վրայ:

Մարտ 11-ի երեկոյեան տեղի ունեցաւ ՄԱԿ-ի Կիներու յանձնաժողովի տարեկան ընդունելութիւնը, ուր ներկայ էին մասնակցողներ ու այլազան երկիրներու եւ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ: Ընդունելութեան ընթացքին խօսք առին CSW/NY – ի ատենապետուհի տիկին Սուն Եան Եունկ եւ ՄԱԿ-ի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան մշտական ներկայացուցիչ՝ պրն. Տիգրան Սամուէլեան իսկ գեղարուեստական յայտագրին իր մասնակցութիւնը բերաւ Նիւ Եորքի «Շուշի» պարախումբը:

ՄԱԿ-ի Կիներու Իրավիճակի յանձնաժողովի նիստերու մասնակցութիւնը ՀՕՄ-ին առիթ կ'ընծայէ մօտէն գործակցելու այլ ոչ-կառավարական կազմակերպութիւններու հետ ի խնդիր կիներու իրավիճակի բարելաւման, առաւել, զրոյցներու ընդմէջէն արծարծել կնոջական եւ մարդկային իրաւունքներու հետ կապուած զանազան հարցեր, ինչպէս նաեւ, կարելիութեան սահմաններու մէջ ներկայացնել մեր համահայկական ծրագիրները եւ ապահովել նիւթական նպաստներ:

Գանատայէն մասնակցեցան՝ ընկերուհիներ Նաթալի Մանուկեան (Համիլթընի «Արեւ» մասնաճիւղի ատենապետուհի), Թալին Ապրազեան (Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղ), Անի Թորիկեան-Պապիկեան (Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղի ատենապետուհի), Մարալ Դերձակեան եւ Լիւսի Շահինեան (Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղ):

ՀՕՄ-ի 93-րդ և Գանատայի Շրջանի
21-րդ Պատգամաւորական ժողով

Հայ Օգնութեան Միութեան 93-րդ
և Գանատայի Շրջանի 21-րդ
պատգամաւորական ժողովը տեղի
ունեցաւ 5, 6 և 7 Յուլիս, 2013-ին
Թորոնթոյի Հայ կեդրոնէն ներս,
մասնակցութեամբ Գանատայի
շրջանի մասնաճիւղերուն:

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳԱՆԱՏԱՅԻ
ՇՐՋԱՆԻ ՆՈՒԷՐԸ ՀԱԼԷՊԱՀԱՅ ԵՐԵՒԱՆԵՐՈՒՆ

Հայ Օգնութեան Միութեան Գանատայի Շրջանային Վարչութիւնը
ընդառաջելով Գանատայի Շրջանային Պատգամաւորական ժողովի
առաջարկին հալէպահայ փոքրիկներուն ամանորեան նուէր որպէս
գումար մը հաւաքեց, իր անդամուհիներու նուիրատուութեամբ:
Սուրիահայ Օգնութեան Խաչը յարմար նկատեց այդ գումարը յատկացնել
6-12 տարեկան հալէպահայ երեխաներուն բաճկոններ կարել տալով
ՍՕԽ-ի ընկերաբժշկական կեդրոնի աշխատանոցէն ներս, այսպիսով
նուէր գումարը ծառայեցնելով երեք նպատակներու ձմրան ցուրտին
տաքուկ բաճկոններ նուիրելով հալէպահայ երեխաներուն, աշխատանք
հայթայթելով հայ տիկիններուն աշխատանոցէն ներս եւ թէթեւցնելով
վարժարաններուն նիւթական յատկացումները ամանորեայ նուէրներուն:
6 տարբեր գոյներով բաճկոնները նոր տարուան առիթով բաժնուեցան
շուրջ 750 երեխաներու:

ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանի ընկերուհիներու Ամանորի նուէրը
սուրիահայ երեխաներուն

Le 16 septembre 2013

Armenian Relief Society of Canada (A.R.S.) Inc.
3401, Olivar-Asselin
Montréal QC H4J 1L5

Armenian Relief Society of Canada (A.R.S.) Inc.,

Le 6 juillet, vers 1 h, un train transportant du pétrole brut a déraillé à Lac-Mégantic, provoquant une explosion monstre et plongeant la communauté en état de choc. Plusieurs ont subi des pertes importantes et doivent maintenant tenter de se rétablir, un processus qui sera long et pénible.

La Croix-Rouge a été parmi les premiers intervenants à arriver sur place. Immédiatement après la tragédie, nous avons déployé une unité mobile contenant du matériel d'urgence, comme des lits, des couvertures, des oreillers, des trousseaux d'hygiène et d'autres fournitures de secours, pour héberger et reconforter les évacués. Pendant que les résidents tenteront de faire la paix avec ce qui s'est passé, nos équipes de bénévoles resteront sur place pour leur offrir tout le soutien dont ils pourraient avoir besoin et pour les aider à reconstruire leur vie.

Grâce à vous, les personnes qui ont dû être évacuées vont obtenir l'assistance nécessaire pour traverser cette épreuve. Dans de tels moments, votre compassion et votre engagement font toute la différence. Merci au nom de nous tous et, surtout, au nom des gens que vous aidez.

Sincères salutations,

Le directeur général,

Michel Léveillé
Croix-Rouge canadienne – Division du Québec

p.j.: Reçu fiscal no 11618952

CROIX-ROUGE
CANADIENNE
QUÉBEC

croixrouge.ca

Պատանիներու փոխանակում

Կեդրոնական վարչության կազմակերպած ամառնային ճամբարներուն Գանատայի շրջանի մասնակցութիւնը եղաւ հետեւեալ ձեւով՝

Ֆրանսայի Պէլֆոնթէն կայան 1 պատանի՝
Մարի-Ժպիտ Ղազարեան

Պոսթոնի Գէմբ Հայաստան 4 պատանիներ՝
Դալար Անասալ
Դալիա Փալով
Լորի Մդտեսեան
Լալա Պարսամեան

Կրթաթոշակ

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան 2013 տարեշրջանի Կրթաթոշակ ստացող 10 ուսանողներն են՝

ՄՈՆԹԲԷԱԼԷՆ՝ Աբանեան Սեւան Ակոբեան Դալար Բլէզանս Քարին Ֆուտովեան Վանա Մուրատեան Գարլա	ԹՈՐՈՆԹՈՅԷՆ՝ Պողոսեան Քրիսթա Կապրիէլ Նազիկ Բաքիսեան Շահէ Մինասեան Սիրունիկ Սիրան
ԼԱԻԱԼԷՆ՝ Քազարեան Գաւբար	

Միբելի ՀՕՄ-ուհիներ,

Շնորհակալութիւն կ’ուզեմ յայտնել ՀՕՄ-ի կազմակերպած Ֆրանսայի Կապոյտ Խաչի ճամբարին մասնակցութեանս համար։

Շատ լաւ ժամանակ անցուցի Պէլ-Ֆոնթէն-ի կայանին մէջ, ուր շրջապատուած էի նոր ընկերներով եւ հաճելի փորձառութիւններով օրեր անցուցիմք։ Ճամբարի սկիզբը շատ միանակ զգացի, բայց տնօրէնուհին ինծի վստահեցուց, որ ամէնէն լաւ ժամանակը պիտի անցնէի եւ ետ պիտի չուզէի վերադառնալ եւ այդ իրականութիւն էր։

Վարիչները մասնաւորապէս, շատ ուրախ անձեր էին։ Իրենց հետ անմոռանալի պահեր անցուցի, եւ հոն ծանօթացած ընկերներս պիտի պահեմ յաւիտեան։

Շնորհակալութիւն մը մաղթեմ ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան եւ Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղին որ ինծի այդ առիթը ընծայեցին։

Մարի Ժպիտ Ղազարեան

Հայաստան Ճամբար
Լալա Պարսեմեան

Մայիս 2013ին մայրս վերադարնալէն ետք ՀՕՄ-ի «Շուշի» մասնաճիւղի աջակցութեամբ ընդհանուր ժողովէն, ինծի հարց տուաւ թէ կը փափաքի մ մասնակցիլ Հայաստան Ճամբարին Ամերիկայի մէջ, անմիջապէս այո ըսի, որովհետեւ ճամբարդէլ կը սիրէի։ Բայց շաբաթ մը առաջ սկսայ մտահոգուիլ թէ առած որոշումս ճիշդ էր կամ սխալ։ Ժամանակը հասաւ եւ մենք արդէն ճամբար էինք։ Հսկայ տարածութեան վրայ, բնութեան գիրկին մէջ, ճամբարը ունէր ոտնագնդակի եւ կողովագնդակի դաշտեր ինչպէս նաեւ լողաւազան, ճաշասրահ եւ գիշերօթիկ։

Առաջին օրէն իսկ ճամբարը շատ լաւ տպաւորեց զիս։ Վարիչները եւ իրենց օգնականները եւ բոլոր անձնակազմը շատ լաւ դիմաւորեցին մեզ, խնդումբէս էին եւ ընկերային։ Ճաշի խմբակը մեզի շատ համեղ ճաշեր կը պատրաստէր, օրական երեք տարբեր տեսակի զբաղմունքներ ունէինք, մարզանք, խաղ եւ 1 ժամ հայոց պատմութիւն։

Մեծամասնութիւնը հայերէն կը խօսէին, իսկ անոնք որոնք չէին խօսեր հայերէն, բայց եւ այնպէս հայկական ոգին զօրաւոր էր իրենց մէջ։ Առաջին շաբաթը քիչ-քիչ ծանօթացանք իրար, բայց երկրորդ շաբաթը այնքան մօտեցանք իրար, որ չէինք ուզեր բաժնուիլ։ Չափազանց աղուոր ժամանակ անցուցի նոր ընկերներուս հետ եւ մինչեւ այսօր կապի մէջ ենք իրար հետ։

Օրակարգը շատ ճոխ էր։ Ամէն օր ժամը 4-ին լողի ժամ էր։ Լողալէն ետք կը պատրաստուէինք ընթրիքի, ընթրիքէն ետք ամէն օր տարբեր հետաքրքրական նախաձեռնութիւններ կը կազմակերպուէր, օրինակ՝ շարժապատկեր դիտել, գաղտնի ոստիկան խաղալ, իսկ շաբաթ գիշերները պարի ժամ էր, իմ ամէնաշատ սիրածը։ Իրաքանչիւրս կոկիկ հագուած, մէկ ու կէս ժամ հայկական շուրջպար կը սորվէինք։ Երբ կը վերադառնայինք մեր սենեակները, մինչեւ ուշ գիշեր ընկերուհիներով կը խօսէինք ու կը խնդայինք։

Խօսքերով կարելի չէ բացատրել, այլ՝ փորձառութիւն մը, որ պէտք է ապրիլ։ Կեանքիս ամենէն աղուոր փորձառութիւններէն մէկն էր։ Երբ վերադարձայ, արդէն տարբեր անձ մըն էի, բաւական ինքնավստահ։ Այս առիթով, կ’ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան, որ այս առիթը ընծայեց այսքան հետաքրքրական փորձառութիւն մը ձեռք ձգելու։

Ճամբարի յիշատակները յաւերժ պիտի ապրին մէջս։

SCHOLARSHIP

Dear members of the Armenian Relief Society of Canada,

It is with extreme gratitude that I write this letter to thank the organization for selecting me as one of the recipients of a scholarship. I am appreciative and feel very honored for your generous financial support towards my education. I am aware of the values promoted by the Armenian Relief Society and I promise I will continue to work hard and give back to the community throughout volunteer activities. In the future, as I join the workforce, I intend to contribute to your organization so that you continue supporting students and the Armenian community.

Thank you again for your generous contribution.

Sincerely,
Karine Plaisance

Cher comité régional de la croix de secours Arménienne du Canada,

Je vous écris pour vous remercier de tout coeur de votre généreuse bourse d'étude Universitaire. J'ai été très heureuse et reconnaissante d'apprendre que j'ai été choisie comme bénéficiaire de votre bourse. En me l'attribuant, vous m'encouragez à mettre davantage l'accent sur l'aspect le plus important de mes études, l'apprentissage, tout en étant impliqué au sein de la communauté arménienne.

J'espère qu'un jour, moi aussi, je serai en mesure d'aider les étudiants comme moi, à atteindre leurs objectifs tout comme vous l'avez fait dans mon cas.

Cordialement,
Talar Agopian

Միբելի Հայ Օգնութեան Միութեան Գանատայի Շրջանային Վարչութիւն,

Մեծ հաճոյքով կը տեղեկացնեմ որ Կրթաթոշակի ձեր առատաձեռն նիւթական յատկացումը հասաւ ինծի։ Կը խոստանամ սիրալոյսով եւ յառատեւ ներդրումս ոչ միայն մեր շրջանի կեանքէն ներս այլ նաեւ ազգային գէտնի վրայ։ Ձեզ կը վստահեցնեմ որ ձեր որոշումէն պիտի չափսոսաք։

Շատ Շնորհակալ եմ՝
Սեւան Աբանեան

ԼՐԱՏՈՒ, ԱՊՐԻԼ 2014

13

ՄԱՍՆԱՃԻՒԼԵՐ

«Մեղրի» մասնաճիւղ 2013-2014

ՀՕՄ-ի Շաբաթօրեայ վարժարանի բացում

Ուրբաթ, 6 Մեպտեմբեր, 2013-ին, Գեմպրիճի վերանորոգուած Հայ կեդրոնի բացման հանդիսութեան ընթացքին, բացումը կատարուեցաւ նաեւ ՀՕՄ-ի «Մեղրի» Մասնաճիւղի «Մեսրոպ Թիթիգեան» Շաբաթօրեայ վարժարանի չորս դասարաններուն, ներկայութեամբ գաղութիս մեծաթիւ հայրենակիցներու եւ շրջանիս պատկան մարմիններու եւ քաղաքական ներկայացուցիչներու:

ՀՕՄ-ի գրասենեակի բացում

Կիրակի, 10 Նոյեմբեր, 2013-ին, սուրբ պատարագի արարողութենէն ետք, տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր բացումը Գեմպրիճի ՀՕՄ-ի «Մեղրի» մասնաճիւղի գրասենեակին, ձեռամբ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Բարձրաշնորհ Ս. Խաժակ Արք. Յակոբեանի եւ առընթերակայութեամբ՝ Ս. Նշան եկեղեցւոյ հովիւ՝ Հոգշն. Ս. Գեղարդ վրդ. Քիւսպէկեանի եւ Հոգշն. Ս. Թորգոմ վրդ. Տօնոյեանի, որ Լիբանանէն ժամանած էր գաղութէս ներս գումարուող դպրաց դասերու համագումարին առիթով, ինչպէս նաեւ գաղութիս պատկան մարմիններու ներկայացուցիչներուն եւ մեծաթիւ հայրենակիցներու:

Շաբաթօրեայ

2013-2014 դպրոցական տարեշրջանը բացուեցաւ 14 Մեպտեմբեր, 2013-ին, 57 աշակերտներով, բաժնուած հինգ դասարաններու: Ուսուցչական կազմը կը բաղկանայ 12 ուսուցիչ եւ օգնական ուսուցիչներէ, երեք փոխանորդ-ուսուցիչներէ, առաւել՝ երգի եւ պարի յատուկ ուսուցիչներէ: Վարժարանս ունի նաեւ իր Կրթական մարմինը եւ Ծնողական յանձնախումբը: Դասաւանդութիւնները կը կատարուին արեւմտահայերէն եւ կարգ մը աշակերտներու համար արեւելահայերէն դասագիրքերու օգտագործումով, ինչպէս նաեւ զանազան խաղերով եւ ձեռային աշխատանքներով: Այս տարի, վարժարանս օժտուեցաւ նաեւ համակարգիչներով, որոնք կ'օգտագործուին հայ պատանիներուն հայերէն մեքենագրութիւն վարժեցնելու:

ՀՕՄ-ի Նոր Տարուան Ճաշկերոյթ

Հինգշաբթի, 12 Դեկտեմբեր 2013-ին, կազմակերպութեամբ ՀՕՄ-ի «Մեղրի» մասնաճիւղի Ընկերային յանձնախումբին, տեղի ունեցաւ Նոր Տարուան աւանդական Ճաշկերոյթը, մասնակցութեամբ ՀՕՄ-ի անդամուհիներու եւ ոչ-անդամ տիկիններու: Ճաշկերոյթին հասոյթը, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս տրամադրուեցաւ Զաւախքի հայութեան:

Ծերանոցի այցելութիւններ

Դեկտեմբեր ամսուան ընթացքին, մասնաճիւղս Նոր Տարուան շնորհաւորական այցելութիւններ տուաւ շրջանիս ծերանոցներուն մէջ գտնուող երեք հայրենակիցներու, իրենց հետ տանելով յատուկ նուէրներ եւ ստեղծելով ուրախ եւ երախտագէտ տրամադրութիւններ, թէ՛ հայ երեցներուն եւ թէ՛ անոնց ընտանեկան պարագաներուն մօտ:

Հայ Դատի Ս. Ծննդեան Ձեռնարկի Մասնակցութիւն

Ուրբաթ, 10 Յունուար, 2014-ին, մասնաճիւղէս երկու ներկայացուցիչներ մասնակցեցան Գեմպրիճի Հայ Դատի կազմակերպած Ս. Ծննդեան ձեռնարկին, որուն հրաւիրուած էին գաղութիս պատկան մարմիններու, միութիւններու եւ Գանատայի կառավարութեան զանազան խաւերու ներկայացուցիչներ: Սոյն ձեռնարկին հիմնական նպատակն է պետական ներկայացուցիչներուն ծանօթացնել Հայկական Ս. Ծննդեան անորոշութիւնները, շնորհաւորել անոնք Նոր Տարին եւ Ս. Ծնունդը եւ անդրադառնալ հայկական կեանքը յուզող հրատապ հարցերու: Այս տարի, հայ դատի ներկայացուցիչը անդրադարձաւ Ղարաբաղի անցուդարձերուն, իսկ Ս. Նշան եկեղեցւոյ հովիւ՝ Գեղարդ վրդ. Քիւսպէկեան ներկայացուց հայկական Ս. Ծննդեան առիթով նուր բաժնելու աւանդութիւնը եւ անոր խորհրդանշական իմաստը: Ապա, Հայր Սուրբը անդրադարձաւ սուրիահայութեան ահազանգային իրավիճակին:

«Մեղրի» մասնաճիւղի վարչական կազմ

Շրջանային վարչութեան այցելութիւն «Մեղրի» մասնաճիւղի

Զանազան ձեռնարկներ

Ուինծրի «Ռուբինա» մասնաճիւղ

Հայ Օգնութեան Միութեան Ուինծրի «Ռուբինա» մասնաճիւղը կը բաղկանայ 21 ընկերուհիներէ:

Այս տարուայ ձեռնարկներէն մէկը եղաւ Թորոնթոյի երեցներու այցելութիւնը, որ տեղի ունեցաւ 30 Հոկտեմբեր, 2013 Ուինծրի Հայ կեդրոնէն ներս: Ներկայ էին շուրջ 85 հոգի, որոնք ճաշակեցին համադամ խորոված եւ անուշեղէն:

Ընկերուհի Ֆրիտա Աշրգեան Ուինծրի ՀՕՄ-ի մասնաճիւղի ատենապետուհին բարի գալուստ մաղթեց հիւրերուն եւ շնորհակալութիւն յայտնեց այս ձեռնարկը կազմակերպողներուն: Երեկոն ճոխացուցին Թորոնթոյի երեցները իրենց երգերով եւ նուագով: Տիկին Սոնիկը «Merengue» պարը սորվեցուց փափաքողներուն, որոնք մեծ խանդավառութեամբ պարեցին: Ներկաները մեկնեցան շատ ուրախ տրամադրութեամբ:

8 Դեկտեմբեր, 2013-ին կադանդ պապան այցելեց Ուինծրի Հայ կեդրոնը, ուր խումբ մը մանուկներ անհամբեր կը սպասէին կադանդ պապային: Անոնք դիմաւորեցին կադանդ պապան ծափերով ու երգերով եւ ստացան իրենց նուէրները: Ընկերուհիները պատրաստած էին մանուկներուն ձեռնային աշխատանքներ եւ խաղեր: Ներկաները վայելեցին մանուկներուն խանդավառութիւնը եւ ընտանեկան տաքուկ մթնոլորտ:

«Ռուբինա»
մասնաճիւղի
վարչական
կազմ

Շրջանային վարչութեան այցելութիւն «Ռուբինա» մասնաճիւղի

ՍԷՆԹ Գաթրինգի «Արագ» մասնաճիւղի Տարի

Հայ Օգնութեան Միութեան «Արագ» մասնաճիւղը կը բաղկանայ 18 անդամուհիներէ: Մասնաճիւղս իր անվերապահ օժանդակութիւնը կը բերէ կեդրոնին, գաղութին եւ կը շարունակէ ծառայել ՀՕՄ-ի առաքելութեան: Ի գին ամէն զոհողութեան, կը ջանանք մեր աւանդութիւնները պահել եւ փոխանցել նոր սերունդին:

2013-2014 տարեշրջանին, վարչութիւնս կազմակերպեց հետեւեալ ձեռնարկները.-

- Հոկտեմբեր, 2013-ին - Գոհաբանութեան ճաշկերոյթ:
- Նոյեմբեր, 2013-ին - Տօնավաճառ (պազար):
- Դեկտեմբեր, 2013-ին - Նոր Տարուայ խրախճանք: ՀՕՄ-ի ընկերուհիները իրենց մասնակցութիւնը բերին կեդրոնի յանձնախումբին:
- Հայկական Սուրբ Ծնունդի աւանդական ճաշկերոյթ, որ տեղի ունեցաւ 5 Յունուար, 2014-ին: Նաեւ ՀՕՄ-ի «Յառաջ» Շաբաթօրեայ Վարժարանի Ամանորի հանդէս եւ Կադանդ Պապայի այցելութիւն: Դպրոցի 16 աշակերտուհիներ ստացան նուէրներ: Տեղի ունեցաւ նաեւ վիճակահանութիւն: Վիճակահանութեան հասոյթը յատկացուեցաւ Սուրիոյ հայ դպրոցներու աշակերտութեան:

2013 տարեշրջանի Սեպտեմբերին, բախտաւորութիւնը ունեցանք երեք նոր անդամուհիներ արձանագրուելու ՀՕՄ-ի «Արագ» մասնաճիւղին:

Ամէն տարի Մայիսին, կեդրոնը կը կազմակերպէ բազմամշակութային փառատօն. ՀՕՄ-ի ընկերուհիները իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն սոյն ձեռնարկին, հայութիւնը ներկայացնելու գաղութին եւ կեդրոնին:

Ընկերային յանձնախումբը կը կազմակերպէ Մայրերու Օր: ՀՕՄ-ի 92-րդ տարեդարձը տեղի պիտի ունենայ 7 Յունիս 2014-ին:

Շրջանային վարչութեան այցելութիւն «Արագ»
մասնաճիւղի եւ «Արագ» մասնաճիւղի վարչական կազմ

Համիլթընի ՀՕՄ-ի «Արեւ» մասնաճիւղի 101-րդ Ամեակի Հանդիսութիւն ՀՕՄ-ի Հիմնադրութեան 104-րդ Ամեակի Հանդիսութիւն

Կիրակի, 9 Մարտ 2014-ին, Համիլթընի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ՀՕՄ-ի «Արեւ» մասնաճիւղի 101-րդ ամեակի հանդիսութիւնը, ինչպէս նաեւ ՀՕՄ-ի հիմնադրութեան 104-ամեակի տօնակատարութիւնը, կազմակերպութեամբ «Արեւ» մասնաճիւղի ընկերային յանձնախումբին, հովանաւորութեամբ՝ Համիլթընի ՀՅԴ «Վռամեան» կոմիտէութեան:

Տօնակատարութիւնը սկսաւ Գանատայի, Հայաստանի եւ ՀՕՄ-ի քայլերգով, երգեցողութեամբ ՀՕՄ-ի ընկերուհիներուն մասնակցութեամբ ներկայ հիւրերուն: Հանդիսավարը՝ ընկերուհի Նայթալի Մանուկեան իր պատգամը փոխանցեց ներկաներուն «Արեւ» մասնաճիւղի անունով, ապա խօսք առաւ, «Վռամեան» կոմիտէի հերթապահ՝ ընկեր Յակոբ Աբգարեան: Ան իր խօսքին մէջ վեր առաւ ՀՕՄ-ի առաքելութիւնը եւ հաստատեց թէ ՀՅԴ «Վռամեան» կոմիտէն միշտ ՀՕՄ-ի կողքին է ու կը սատարէ անոր գործունէութեան՝ իբրեւ մէկ ընտանիք. ընկերը ներկայացուց ՀՕՄ-ի անխոնջ գործունէութիւնը հայկական գաղութներու մէջ առանց ընկրկելու, դիմագրաւելով բազմազան մարտահրաւիրներ, ան շնորհաւորեց ՀՕՄ-ի ազգանուէր եւ մարդասիրական գործունէութիւնը՝ Հայաստանի, Արցախի, Զավախքի եւ Սուրեհախայութեան բարոյական եւ նիւթական հոգատարութեան: Սահիկներով ցուցադրութեանցան ՀՕՄ աշխատանքները ապա տեսահոլովակով ցոյց տրուեցաւ Սուրիահայութեան դժուարին կացութիւնը, միաժամանակ ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան այլազան նիւթական օգնութեան աշխատանքներու մասին, համագործակցութեամբ Սուրիոյ Օգնութեան Խաչ-ի եւ ՀՕՄ-ի այլ միատրներու հետ միանգամայն «Արեւ» մասնաճիւղի նիւթական օժանդակութիւնը Սուրիահայ գաղութին:

«Արեւ» մասնաճիւղի վարչական կազմ

Օրուայ պատգամաբերն էր ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան խորհրդական անդամ ընկերուհի՝ Իռէն Թելմի: Ան համապարփակ ձեւով ներկայացուց ՀՕՄ-ի գործունէութիւնը իր հիմնադրութեան օրէն մինչեւ այսօր, շեշտելով ՀՕՄ-ի ազգային եւ միջազգային բարեսիրական եւ մարդասիրական ոլորտներու մէջ տարած աշխատանքի իրագործումը: Ան վեր առնելով ընկերուհիներուն ազգային պարտականութեան գիտակցութիւնը խօսեցաւ ՀՕՄ-ի առաքելութեան մասին, ի մասնաւորի Սուրիահայութեան օժանդակութեան մասին, ՀՕՄ-ի հոգատարութիւնը անոնց կենցաղային, առողջապահական եւ հայ կարիքատր աշակերտներու կրթաթոշակի մասին:

Ընկերուհի՝ Իռէնի Թելմի՝ 25 տարուայ զարդասեղով պարգեատրեց ընկերուհներ Նայթալի Մանուկեան, Վարսենիկ Փափազեան եւ Լուսին Պուրգլեան եւ 15 տարուայ զարդասեղով պարգեատրեց Մեան Պոյաճեանը՝ ՀՕՄ-ի «Արեւ» մասնաճիւղէն ներս իրենց անդամակցութեան համար: Ցուցադրուեցաւ տեսահոլովակ Մարադայի ջարդերու մասին: Աւարտին հրամցուեցան համեղ կերակուրներ եւ կարկանդակ: Հուսկ, մոմավառութիւն տեղի ունեցաւ:

ՀՕՄ-ի Մոնթրեալի «Սօսե» մասնաճիղ

Վեցամսեայ գործունեություն (Մեպտեմբեր 2013-Փետրուար 2014)

Ամառնային արձակուրդներու փոքր դադարէ մը ետք, մասնաճիղս իր տարեշրջանը սկսաւ մեծ թափով: Նախորդ տարիներուն նման, մասնաճիղիս ձեռնարկները կը կազմակերպուին իւրաքանչիւր առիթի յատուկ յանձնախումբի կողմէ, ուստի տեղին է նշել յանձնախումբերուն մէջ գործող անդամներու նուիրեալ, անխնայ եւ անսակարկ աշխատանքը: Բոլորին վարձքը կատար:

Ահաւասիկ կարեւորագոյն ձեռնարկները.

Տարեցներու ուղղուած մարդասիրական եւ ընկերային ծառայութիւններ՝

- Մուրճի եւ ճաշի սպասարկություն շրջանի ծերանոցներու մէջ ապրող հայ տարեցներուն:
- Նոր Տարուան տօնին առիթով կողոփներու բաշխում ծերանոցներու հայ թէ՛ օտար տարեցներուն եւ պաշտօնեաներուն:
- Հայկական տօներու յատուկ նշում՝ ծերանոցներուն մէջ:
- Ծերանոցներու մէջ ապրող հայ տարեցներու մասնակցություն Մուրք Յակոբ Եկեղեցոյ կազմակերպած Kermesse -ին, նաեւ այցելություն Մուրք Յակոբ Եկեղեցի եւ Հայ կեդրոն:
- Բժշկական ժամադրութիւններու ընկերակցութիւն:
- Տարեցներու համար ընկերային հաւաքոյթներ Հայ կեդրոնէն ներս, որոնց ընթացքին կը նշուին հայկական տօներ, օրինակ Ամանոր, Մուրք Սարգիս:
- Խնձորաքաղ եւ այլ պտոյտներ դէպի մօտակայ տեսարժան վայրեր:
- Շաբաթական դրութեամբ տաք ճաշի բաժանում՝ տարեցներու:

Դաստիարակչական մարզէն ներս՝

- Տեղեկատուական հանդիպում սուրիացիներու երաշխաւորման կառավարական ծրագիրներու մասին, ներկայացուած՝ Ministère de l'immigration du Québec-ի կողմէ:
- Զանազան նիւթերու շուրջ դասախօսութիւններ՝ մասնագէտ անձերու կողմէ:
- Տեղեկատուական նիստ՝ ներկայացուած Service Canada-ի կողմէ, որու նպատակն է աւելի լաւ հասկնալ եւ օգտուիլ Գանատայի կառավարութեան տարեցներու նիւթական նպաստներէն:

Դրամահաւարի ձեռնարկներ՝

- Տարեկան տօնավաճառը որ կարեւորագոյնը կը համարուի երկար ամիսներու անխնայ աշխատանքի արդիւնք է:
- Դեկտեմբերին անուշեղէնի վաճառք:

Այլ ձեռնարկներ՝

- Անդամական ամանորի եւ Փոքրերու կադանդի տօնակատարություն:
- Վարդանանք տօնակատարություն
- Կանանց Միջազգային օր

Յարաբերական գետնի վրայ՝

- Musée des beaux arts de Montréal-ի մէջ Հայկական ոճով տօնածառի զարդարում:
- Մասնակցություն Գանատայի Հայոց Առաջնորդարանի կազմակերպած մանկական փառատօնին:
- Մասնակցություն Table de concertation des aînés de BC- ի կազմակերպած Salon des aînés-ին, որու ընթացքին մասնաճիղիս ընկերային յանձնախումբը արժանացաւ prix d'hommage-ի:
- Ներկայացուցիչներու նշանակում շրջանի տարբեր օտար կազմակերպութիւններու մէջ, ինչպէս նաեւ Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի վարչութեան մէջ:

Քարոզչական աշխատանքներ՝

- Մասնաճիղիս ընկերային ծառայութեան գրասենեակը մասնակցեցաւ ձայնասփիւռի հարցազրոյցի մը, որու ընթացքին ներկայացուեցաւ յանձնախումբի գործունեութիւնն ու յառաջիկայ ծրագիրները:
- Մուրք Յակոբ շաբաթօրեայ դպրոցի աշակերտներուն ներկայացում՝ ՀՕՄ-ի գործունեութեան մասին:

Կատարուած նիւթական յատկացումներ՝

- Հայկական կազմակերպութիւններ, օրինակ Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամ, Հայաստանի դեսպանատուն
- Հորիզոն
- Հայ Կեդրոնէն ներս գործող քոյր միութիւններ
- Օտար բարեսիրական կազմակերպութիւններ
- Հայաստանի ծրագիրներ
- Մուրիահայություն
- Մոնթրեալի հայկական կրթական հաստատութիւններ

Տարին տակաւին աւարտած չէ, մասնաճիղս ծրագրած է բազմաթիւ այլ աշխատանքներ, որոնք պիտի իրագործուին մինչեւ տարեշրջանի աւարտը:

Մոնթրեալի Սօսե մասնաճիղի վարչություն

«Սօսե» մասնաճիղի վարչական կազմ

Տօնավաճառի բացման կնքահայր եւ կնքամայր՝ Սերքօ եւ Արշօ Պոյեաճեան

Վարդանանք տօնակատարություն

Գինիի դասախօսական երեկոյ

ՀՕՄ-ի անդամներու եւ բարեկամներու հոգեհանգիստ

ՀՕՄ-ի «Սօսէ» մասնաճիւղի ընկերային յանձնախումբի կողմէ կազմակերպուած պտոյտը դէպի Գէմպրիճ

ՀՕՄ-ի Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղի ընկերային յանձնախումբը Վերացման Սուրբ խաչի տօնին, ինչպէս նաեւ Մուսա Լերան հերոսամարտի տարեդարձին առթիւ յատուկ պտոյտ մը կազմակերպած էր դէպի Օնթարիոյի Գէմպրիճ քաղաքը, ուր տարիներէ ի վեր հաստատուած են բաւական մեծ թիւով հայորդիներ, յատկապէս մուսա լեռցիներ եւ քեսապցիներ եւ ստեղծած հայկական աշխոյժ գաղութ մը:

Ուրբաթ, 6 Մեպտեմբերին, առաւօտեան վաղ ժամերուն խումբը մեկնեցաւ Մոնթրէալի Հայ կեդրոնէն: Ընկերային յանձնախումբը գեղեցիկ գաղափարը ունեցած էր այցելելու նաեւ Թորոնթոյի Հայ կեդրոնը: Պտոյտի մասնակցողները առաջին հերթին, Հայր Մեղրիկ Բարիքեանի եւ Տէր Կոմիտաս Ա. Քհնյ Փանոսեանի կողմէ առաջնորդուեցան Սուրբ Աստուածածին եկեղեցի՝ մասնակցելու եկեղեցական յատուկ արարողութեան մը, որմէ ետք անոնք ճաշի հիւրը եղան Սուրբ Աստուածածին եկեղեցոյ Տիկնանց յանձնախումբին: Ճաշի աւարտին Հայր Մեղրիկի եւ Տէր հօր առաջնորդութեամբ, ինչպէս նաեւ ներկաներու ընկերակցութեամբ խմբերգները ստեղծեցին ուրախ եւ խանդավառ մթնոլորտ: Նոյն օրը, Նիակարա քաղաքի մէջ գիշերելէ եւ յաջորդ օրը տեսարժան ջրվեժները դիտելէ ետք խումբը հասաւ Գէմպրիճի Հայ կեդրոն եւ այցելեց Հայ կեդրոնի նորակառոյց գեղեցիկ եւ նպատակայարմար շէնքը ու ապա Ս. Նշան եկեղեցոյ մէջ մասնակցեցաւ երեկոյեան ժամերգութեան:

Կեդրոնի բակին մէջ տօնախմբութիւնը սկսած էր արդէն: Աւանդական մատաղօրհնութեան արարողութիւնը եւ հերիսայի կայսսաներու ջերմութիւնը, մեզմէ ոմանց մտքերն ու հոգիները կարօտով տարին մինչեւ հեռաւոր Այնճար ու Քեսապ:

Նոյն գիշեր տեղի ունեցաւ պարահանդէս, ուրու ընթացքին պտոյտի մասնակցողները վեց հարիւր տոլարով իրենց մասնակցութիւնը բերին նորակառոյց Հայ կեդրոնի ի նպաստ կատարուած հանգանակութեան:

Յաջորդ առաւօտ ընկերուհիները մասնակցեցան Սուրբ պատարագի արարողութեան Հայր Գեղարդ վրդ. Քիւսպէկեան իր քարոզին մէջ յիշեց սուրիահայութեան տագնապալի վիճակը եւ աղօթեց երկրի խաղաղութեան համար:

Ընկերային յանձնախումբի կազմակերպած 21-րդ ուխտագնացութեան մասնակցողները մեծապէս գնահատեցին յանձնախումբի գովելի եւ բժախնդիր աշխատանքը, որ ոչ միայն հաճելի 3 օրեր պարգեւեց իրենց, այլ առիթը տուաւ ապրելու ու վերյիշելու աւանդութիւններն եւ ազգային արժէքները:

Տիրուկ Մանհիկեան

ՀՕՄ-ի Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղի ընկերային յանձնախումբը կ'արժանանայ յատուկ մեծարանքի

ՀՕՄ-ի ընկերային յանձնախումբը, 1 Հոկտեմբեր, 2013-ին, արժանացաւ յատուկ մեծարանքի Table De Concertation Des Aînés de Bordeaux-Cartieville-ի կողմէ, Հայ կեդրոնի մէջ տեղի ունեցած, Salon Des Aînés ձեռնարկի ընթացքին:

Տարեցներու միջազգային օրուան առթիւ կայացած Salon Des Aînés ձեռնարկի կազմակերպիչ յանձնախումբը, նկատի առնելով ՀՕՄ-ի ընկերային յանձնախումբի տարիներու ընթացքին տարած աշխատանքը, այս յատուկ ձեռնարկի ընթացքին զայն կը յայտարարէր իր ընտրած հինգ մրցանակակիրներէն մէկը:

Կը շնորհատրենք ընկերային յանձնախումբի ընկերուհիները, մեծապէս գնահատելով տարեցներու առօրեան պայծառացնելու միտումով իրենց տարած նուիրեալ եւ ժրաջան աշխատանքը, եւ կազմակերպած հաճելի պտոյտներն ու ձեռնարկները:

«Սօսէ» մասնաճիւղը Մայրերու օրուայ առթիւ կը պատուէ հայ մայրեր

Ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի եւս, Լաւալի «Ծուշի» մասնաճիւղը նախաձեռնութեամբ դաստիարակչական յանձնախումբի կազմակերպեց սեմինար մը, որ տեղի ունեցաւ 8 Փետրուար, 2014-ին, Լաւալի Հայ կեդրոնի Պարոնեան սրահէն ներս:

Վարչութեան փոխ ատենապետ ընկ. Նելլի Պարսեմեան բացման խօսքով բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն ապա հրաւիրեց դաստիարակչական յանձնախումբի անդամ ընկր. Ռիթա Պաղտասարեանը: Ընկերուհին ներկայացնելէ ետք օրուան առաջին դասախօս պարոն Թորոս Պապիկեանի հակիրճ կենսագրականը հրաւիրեց զայն ներկայացնելու իր ճիւղը:

Պարոն Պապիկեան հետաքրքրական եւ հաճելի կերպով ներկայացուց ճիւղը՝ «Կրօնական Դաստիարակչութեան դերը Երեխային եւ Պատանիին Կազմաւորման Մէջ»:

Կէսօրուան ճաշի դադարէն ետք ընկր. Պաղտասարեան ներկայացուց երկրորդ դասախօսը՝ բժշկուհի Կարին Փափազեան-Զոհրապեանի:

Բժշկուհին մանրամասնօրէն խօսեցաւ ծնողքի դերի մասին երեխային եւ պատանիին դպրոցական եւ ընկերային կեանքին մէջ, թէ ինչպէս յարմար պայմաններ ստեղծել որպէսզի ունենան հոգեկան խաղաղութիւն հասնելու համար յաջողութիւններու իրենց կեանքի ընթացքին, ինչպէս նաեւ ուղղել զանոնք սիրելով, պաշտպանելով, անոնց տալով պատասխանատւութեան եւ ինքնութեան զարգացումի զգացում: Սեմինարը վերջ գտաւ կէսօրէ ետք ժամը 3:00-ին:

Ալին Հատիտեան

Միջազգային Կանանց Օրուան Տոնակատարություն

Կազմակերպութեամբ ՀՕՄ-ի Մոնթրեալի «Սօսե» եւ Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղերուն կիրակի, 9 Մարտ 2014-ին առաւօտեան ժամը 10:00ին, Chateau Royal սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Միջազգային Կանանց Օրուան տօնակատարութիւնը ներկայութեամբ 275 անդամներու եւ համակիրներու: Ներկայ էին ՀՕՄ-ի Շրջանային Վարչութեան կազմի ընկերուիները գլխաւորութեամբ՝ ատենապետ ընկի. Սեդա Մալխասեանի, ՀՕՄ-ի Օթթաւայի Սեւան մասնաճիւղի վարչութեան ընկերուիները, Մոնթրեալէն ու Լաւալէն մեծ թիւով անդամներ, օրուան պատգամաբերը տիկ. Michèle Dionne, եւ Քեպլեգի Կարմիր Խաչի ներկայացուցիչը:

Նախաճաշի սպասարկութենէն ետք, ժամը 11:30-ին Գանատայի, Հայաստանի եւ ՀՕՄ-ի քայլերգներու ունկնդրութեամբ սկսաւ յայտագիրը: Օրուան հանդիսավար ընկի. Ռիթա Մարունեան հրաւիրեց փացեալ յանձնախումբի ատենապետ ընկի. Վանին Գապասագալեանը: Ընկերուիին բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն եւ իր բացման խօսքին մէջ մատնանշեց կանանց ձեռքբերումները եւ աւելցուց «ընկերութեան մէջ կիները հաւասարութեան հասնելու համար պէտք է աւելի զօրաւոր կերպով պայքարին պաշտպանելով իրենց իրաւունքները»: Ապա ընկերուիի Գապասագալեան ֆրանսերէնով կարդաց Հայ Օգնութեան Միութեան հակիրճ պատմականը եւ առաքելութիւնը իր հիմնադրութենէն միջեւ այսօր եւ թուեց ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանի մարդասիրական գործունէութենէն օրինակներ:

Յայտագիրը շարունակուեցաւ «Ուզունտարա» մենապարով կատարողութեամբ Մարի Գէորգեանի: Ապա պատատի վրայ ցուցադրուեցաւ մեր Այբ ու բէնը՝ տեսերիզը, որուն յաջորդեց Համազգայինի «Անի» պարախումբի «Մարտարապատ» պարը ղեկավարութեամբ պարուսոյց Եւա Հայրապետեանին:

Ընկերուիի Ռիթա Մարունեան կարդաց օրուան պատգամաբերին՝ Տիկն Michèle Dionne-ի կենսագրութիւնը եւ զայն բեմ հրաւիրեց: Տիկնին Տիոն մասնագիտութեամբ orthopedagogue է: Ան Գանատայի կարմիր խաչի Քեպլեգի շրջանի կամաւորներէն մէկն է: Տուած է բազմաթիւ դասախօսութիւններ եւ կազմակերպած դրամահաւաքներ ի շահ Կարմիր Խաչին: Կողակիցն է Քեպլեգի նախկին վարչապետ Ժան Շարէի:

Տիկնին Տիոն նախ պատմեց ինչպէս սկսած է իր կամաւոր աշխատանքը Կարմիր Խաչէն ներս երբ ան մաս կազմած է Sherbrooke քաղաքին մէջ դրամահաւաքի մը որպէս պատուոյ նախագահ: Ապա ան մօտէն հետաքրքրուած է Կարմիր Խաչի գործունէութեանց եւ մասնակցած է անոր մարդասիրական աշխատանքներուն: Երկու անգամ գացած է Հնդկաստան 2006-ին եւ 2010-ին, եղած է Մատակասկար, Լիպերիա, Ուքրանիա եւ Հայիթի: Մալարիայի եւ Սիտայի դէմ պայքար, մանկապարտէզներ հիմնել, ձկնորսներուն նիւթական օգնութիւն տալ, կիներուն տնտեսական ինքնաբաւութեան օժանդակել, բժշկական կեդրոնները հիմնել, այս բոլորը ըրած է տիկ. Տիոն որպէս կամաւոր աշխատող տեղւոյն Կարմիր Խաչի անդամներուն հետ գործակցաբար աշխատելով: Այդ ճամբորդութիւններու ընթացքին իր նկարած նկարներով հրատարած է գիրք մը Mission խորագրով, որուն հատոյթին մէկ մասը պիտի տրամադրուի Կարմիր Խաչին: Տիկնին Տիոն իր խօսքը եզրափակեց ըսելով «համագործակցութեամբ եւ միասնաբար աշխատելով եթէ նոյնիսկ աշխարհի ընթացքը չկարենանք փոխել շատ մը անձերու կեանքը կարելի է բարեփոխել»:

Մոնթրեալի «Սօսե» մասնաճիւղի ատենապետ՝ ընկի. Անի Պապիկեան եւ Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղի ատենապետ ընկի. Անժել Պետրոսեան միասնաբար յիշատակի նուէր մը տուին տիկ. Տիոնին:

Ընկի. Անի Պապիկեան կարդաց Գանատայի մօտ Հայաստանի դեսպանին պրն. Արմէն Եկանեանի նամակը, ուր պրն դեսպանը կը շնորհաւորէր կանանց միջազգային տօնը, կը գնահատէր ՀՕՄ-ի տարած աշխատանքը եւ շնորհակալութիւն կը յայտնէր իր կնոջ ուղղուած հրաւերին համար:

Ապա շարունակելով յայտագիրը, ընկի. Վանին Գապասագալեան ըստ ընկալեալ սովորութեան՝ ներկայացուց առաջին մեծարուող անձը՝ Ընկի. Արմէնուիի Փիլիկեանը, որ այս տարի իր 100 ամեակը կը տօնէ: Ընկի Փիլիկեան ծնած է Չորք Մարգարան (Տէօրթ Եօլ), տեղահանուած եւ հասած Հալէպ, 1923 փոխադրուած Եգիպտոս, ուր անդամագրուած է Աղեքսանդրոյ Կարմիր Խաչին եւ ՀՅԴ երիտասարդական շարքերուն: 1963 Հաստատուած է Մոնթրեալ եւ իր գործօն մասնակցութիւնը բերած գաղութէն ներս: Վարած է վարչական պատասխանատու պաշտօններ:

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան, «Սօսե» եւ «Շուշի» մասնաճիւղերու վարչութիւններուն ու Միջազգային կանանց օրուան տօնակատարութեան յանձնախումբէն ներկայցուցիչներ այցելած են ընկի. Փիլիկեանի բնակարանը եւ անոր յանձնած յուշատանուէրը իր երկարամեայ տարիներու ծառայութեան առ ի գնահատանք: Տեսերիզով ներկաները դիտեցին յուշատանուէրի տուչութիւնը, ուր 100 ամեայ ընկերուիին ապրումով ասմունքեց, Դանիէլ Վարուժանի «Կարօտի նամակ»ը:

Երկրորդ մեծարուող աճը երեցկին Շաքէ Իշխանեանն էր: Ներկաները յոտնկայս ծափահարութիւններով գնահատեցին երեցկնոջ երկարամեայ ծառայութիւնը գաղութէն ներս, որպէս աջ բազուկը Տէր Արմէն Աւագ Քահանայ Իշխանեանին:

Տէր Արմէն Իշխանեանը իրեն յատուկ զուարթախօսութեամբ գնահատեց իր կնոջ անսակարկ աշխատանքը: Երեցկինը յուշա-տանուէրը ստացաւ զոյգ մասնաճիւղերու ատենապետներուն ձեռամբ: Այս առիթով եղան նուիրատութիւններ:

Հանդիսավար ընկի. Մարունեան շնորհակալութիւն յայտնեց յանձնախումբի անդամներուն եւ ձեռնարկը համադրող Լենիա Կարապետեանին: Ձեռնարկի աւարտին վաճառուեցաւ տիկ. Տիոնի Mission գիրքը, որոնք մակագրուեցան տիկին Տիոնին կողմէ:

«Շուշի» Մասնաճիւղի Տարեկան Գործունէութիւնը 2013-2014

Համաձայն ՀՕՄ-ի Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղի վարչութեան տարեկան գործունէութեան հետեւեալ ձեռնարկները կազմակերպուեցան:

Անդրանիկ ձեռնարկը նուիրուած էր Զաւախքի, որ տեղի ունեցաւ 4 Հոկտեմբեր, 2013-ին, Լաւալի կեդրոնի Պարոնեան սրահին մէջ: Ճաշկերոյթ-գեղարուեստական երեկոյին ընթացքին ցուցադրուեցան «Փառք քեզ Զաւախք» եւ «Պատմութեան վկաները Զաւախքի» տեսերիկները, որոնք կը ներկայացնէին Զաւախքի գեղեցիկ բնութիւնը, ասոնց յաջորդեցին «Մարերի քամի» եւ «Մարտիկի երգը» զուգերգները, կատարողութեամբ Թամար Փանոսեանի եւ Արթիւր Տօմաճեան (վերջինս՝ կիթառի ընկերակցութեամբ): Օրուան հանդիսավար ընկի. Տալիտա Պալիոզեան ասմունքեց Վահան Տէրեանի քերթուածներէն: ՀՕՄ-ի Զաւախքի գործունէութեան մասին տեսերիկ մը ցուցադրուեցաւ, ուր կը ներկայացուէր, ինչպէս նուիրատուութիւններով նեցուկ կը կանգնիլ Զաւախքի հայութեան: Ապա աստիճանագործի լուս ածուրդ տեղի ունեցաւ, որուն յաջորդեց Համազգայինի «Անի» պարախումբի ելոյթը եւ վերջապէս Լաուրա Պերպերեանի «Կարաւան» մեներգը:

Յաջորդ ձեռնարկները «Halloween»-ն ու «Գոհաբանութեան օր»ը, պատրաստած էին ընկերային յանձնախումբի ընկերուհիները: Առաջինը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 1 Նոյեմբեր 2013-ին, PB Banquet-ի մէջ, իսկ երկրորդը՝ Լաւալի Հայ կեդրոնի Պարոնեան Սրահին մէջ: «Halloween»-ին ներկայ էին ընկերուհիներ եւ համակիրներ: Ձեռնարկին բացումը կատարեց ընկի. Մատլէն Գոյումճեան-Տզգունեանը: Տեղի ունեցաւ զաւեշտ-ներկայացում մը՝ բեմադրութեամբ ընկի. Զապէլ Կիւլեանի: Այսպէս, զուարճալի երեկոյ մը անցուցին ներկաները: Իսկ Չորեքշաբթի, 16 Հոկտեմբեր 2013-ին, «Գոհաբանութեան օր»ուան բացման խօսքը կատարեց ընկի. Ալին Հատիտեան: Տեսերիկի ցուցադրութիւն մը կատարուեցաւ պատրաստուած ընկի. Ռիթա Մարունեանի կողմէ, որ համադրութիւն մըն էր «Աշխարհի տարբեր երկիրներու գոհաբանութեան օրուայ Աւանդութիւնները» նիւթով, որուն յաջորդեց ասմունք, «Ես իմ անուշ Հայաստանի», կատարողութեամբ ընկի. Նորա Քայթաճեանի: Վերջաւորութեան սեղաններուն բաժնուեցան թղթիկներ, ուր ընկերուհիները իրենց զգացումներն ու բարեմադրութիւնները կարդացին:

Մեր չորրորդ ձեռնարկը Bake Sale-ն էր, որ տեղի ունեցաւ 7 եւ 8 Դեկտեմբեր 2013-ին, ժամը 10-էն 5, դարձեալ Պարոնեան սրահէն

ներս: Վաճառք կատարուեցաւ հայկական ճաշատեսակներու, անուշեղէն եւ տուրմերու, առաւել՝ բաց էր Հայկական Կրպակը, ուր կը վաճառուէին հայկական տարբեր զարդեղէններ ու ձեռագործներ:

Հինգերորդ ձեռնարկը՝ Փոքրերու Կադանդն էր: Արդէն տարեկան սովորութիւն դարձած, երբ երեխաները մեծ խանդավառութեամբ երգչուհի Թալինին ու անոր ընկերներուն հետ ունկնդրեցին մանկական երգերը ու պարեցին: Նաեւ, այս տարուան «Փոքրերու կադանդի յանձնախումբ»ը իր տասնամեակը կը նշէր, եւ բեմայարդարումին վրայ գետեղուած էր «Տասնամեակի կարկանդակ»ը: Բացման խօսքը կատարեց մասնաճիւղիս ատենապետուհի ընկի. Ժօժօ Պետրոսեանը, իսկ ձեռնարկին խանդավառ մթնոլորտը իր գագաթնակէտին հասցուց Կադանդ Պապային այցելութիւնը ու նուէրներու բաշխումը իւրաքանչիւր երեխայի:

Վեցերորդ ձեռնարկը՝ «Անդամական Կադանդ»-ն էր, կազմակերպուած փոխան անդամական ժողովի, որ տեղի ունեցաւ Չորեքշաբթի, 8 Յունուարին: Այս մէկը անդուծութիւն դարձած առիթ մըն է շնորհակալութիւն յայտնելու մեր ժրաջան ընկերուհիներուն՝ իրենց անսակարկ նուիրումին եւ աշխատանքին համար: Հակիրճ խօսք առաւ ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետուհին ընկի. Մեղա Մալխասեան, իսկ համադամ ուտելիքներն ու անուշեղէնը պատրաստած էին ընկերային յանձնախումբի անդամները:

Եօթներորդը՝ սուրիահայութեան նուիրուած Երեկոն էր, ՀՕՄ-ի անդամներու առաջարկով, մասնաճիւղիս կազմակերպութեամբ, ուր «պանիր ու գինի» խորագրին տակ կոկիկ գեղարուեստական յայտագիր մը ժողովուրդին ներկայացուեցաւ: Այս ձեռնարկը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 18 Յունուար, 2014-ին, Պարոնեան Սրահին մէջ, ներկայութեամբ 120-էն՝ աւելի ազգայիններու: Օրուան հանդիսավարը՝ ընկի. Նորա Գայթաճեան բեմ հրաւիրեց մասնաճիւղիս ատենապետուհին, որպէսզի բացման խօսքը կատարէ, ապա գեղարուեստական յայտագրով ելոյթ ունեցան Շանթ Ապրալեան՝ դաշնակով, Մարի Աբիկեան, Հրայր Դանիէլեան եւ Գարէն Թօփալեան՝ երգով, իսկ ընկերուհիներ՝ Համիկ Ղազարեան, Լիանա Արմէնեան եւ Տալիտա Պալիոզեան՝ ասմունքով, իսկ ընկի. Մելանի Գոյումճեան չորս նկարչական պատաստներ տրամադրեց, որոնք վիճակահանութեամբ տրամադրուեցան բախտաւոր շահողներուն:

Ութերորդ ձեռնարկը «Շուշի» մասնաճիւղի

տարեկան սեմինարն էր, որ տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 8 Փետրուար 2014-ին, Պարոնեան սրահին մէջ: Բացումը կատարեց փոխ ատենապետուհի ընկի. Նելլի Պարսեմեան: Սեմինարի թեման էր «Մեր զաւակներուն կրթութիւնը»: Առաւօտեան դասախօսութիւնն էր «Կրօնական դաստիարակութեան դերը երեխային եւ պատանիին կազմաւորման մէջ», որուն դասախօսն էր պրն. Թորոս Պապիկեան, իսկ յետմիջօրէի նիւթն էր «Ծնողքին դերը երեխային եւ պատանիին դպրոցական եւ ընկերային կեանքին մէջ», դասախօս տոքթ. Կարին Փափագեան-Զոհրապեան: Երկու դասախօսները ներկայացուց ընկի. Ռիթա Պաղտասարեան-Անասալ:

Իններորդ ձեռնարկը՝ ՀՕՄ-ի «Շուշի» մասնաճիւղի մահացած անդամներուն հոգեհանգիստն էր, որ կատարուեցաւ Կիրակի 23, Փետրուար 2014-ին, Սուրբ Գեորգ եկեղեցոյ մէջ: Յետ պատարագին ծաղկեպսակի գետեղումը կատարեցին ընկերուհիներ՝ Զապէլ Կիւլեան եւ Վարդուկ Մահակեան: Եկեղեցական արարողութենէն անմիջապէս ետք սուրճի եւ անուշեղէնի հիւրասիրութիւն տեղի ունեցաւ: Մեր յաջորդական ձեռնարկները հետեւեալներն են. Վարդանանց՝ Սուրբ Գեորգ եկեղեցոյ ընկերակցութեամբ, Կանանց Միջազգային Օր , եւ ՀՕՄ-ի օր , միացեալ՝ ՀՕՄ-ի «Սօսէ» մասնաճիւղի ընկերակցութեամբ, Ծաղկազարդ-կողովներու վաճառք , Զատիկ եւ Փոքրերու հաւաքոյթ , Համբարձում եւ Մայրերու օր, Քայլարշաւ, Տօնավաճառ-պարտիզագնացութիւն:

ՀՕՄ-ի «Շուշի» մասնաճիւղը այսօր 21-րդ տարին է որ կը գործէ Լաւալի մէջ: Ինչպէս բոլորիս ծանօթ է, ՀՕՄ-ի գործունէութիւնը հիմնականօրէն մարդասիրական ու բարեսիրական բնոյթ ունի: Ան կը տարածէ իր աշխատանքը համահայկական առումով թէ սփիւքի եւ թէ Հայաստանի տարածքին, եւ իր օժանդակութիւնը կը տրամադրէ պէտք ունեցող մանուկներուն, երիտասարդներուն ու ծերերուն աշխարհով տարածուած իր մանկամտութիւններով, ծերանոցներով, հիւանդանոցներով եւ ընկերային ծառայութեան կեդրոններով:

Անգամ մը եւս վարձքը կատար մեր բոլոր ՀՕՄ-ի անդամներուն եւ համակիրներուն, որոնք ոչ մէկ ջանք կը խնայեն, եւ հոն են ուր որ պէտք է: Մ.Ք.Պ.

«Շուշի» մասնաճիւղի վարչական կազմ

Սուրիահայութեան Օժանդակութեան Յանձնախումբ

«Առագաստ» մասնաճիւղ 2013-2014

«Առագաստ» մասնաճիւղի 2013-2014 տարեշրջանի աշխատանքները վերսկսան Սեպտեմբեր 18-ին: Մասնաճիւղս մինչև Մարտ 2014 կազմակերպել է հետևեալ ձեռնարկները

1. Դաշտագնացություն (PICNIC)
16 Յունիս, 2013 Միսիսկայի Erindale Park-ին մեջ տեղի ունեցաւ մասնաճիւղիս տարեկան դաշտագնացութիւնը, պատրաստուել էին համեղ ճաշեր եւ անուշեղէն, ինչպէս նաեւ խաղեր:

2. Ամանորի պազար
Ամանորի պազարը տեղի ունեցաւ 17 Նոյեմբեր, 2013 Ս. Վարդան եկեղեցում: Պազարի յանձնախումբը կարճ ժամանակում յաջողեց պատրաստել անուշեղէն եւ լաւագոյն ձեռով կատարել այս ձեռնարկը:

3. Ամանորի եւ Ս. Ծնունդի խրախճանք
Ձեռնարկը տեղի ունեցաւ ընկի. Ասիկ Շահմիրեանի բնակարանում 8 Դեկտեմբեր, 2013-ին, որը շատ լաւ ընդառաջուեց Միսիսկայի ընկերուհիների եւ բարեկամների կողմից:

4. Bowling
18 Յունուար, 2014-ին տեղի ունեցաւ մասնաճիւղիս տարեկան bowling-ի ձեռնարկը: Այս օրը նաեւ լաւ ընդառաջում ունեցաւ, այնպէս որ առաջարկներ եղան կրկնել այս ձեռնարկը:

«Առագաստ» մասնաճիւղի ձեռնարկներ

ARS Aragast Chapter Amanor Brunch

ARS Aragast Chapter's Amanor brunch took place on Sunday December 8, 2013. There were over 30 people present at the gathering, where the committee prepared delicious dishes. Santa also visited and brought presents for everyone. The proceeds from the gathering will go to the ARS "Dakoug Benagaran" Project.

Օթթաուայի «Սեւան» մասնաճիւղ 2013-2014

Հայ Օգնութեան Միութեան Օթթաուայի «Սեւան» մասնաճիւղը իր 43 անդամներով, որոնց երկուքը նորագրեալ անդամներ, կատարեց իր բոլոր պարտականութիւնները եւ գումարեց իր անդամական ժողովները: Աշխուժ, ժրաջան եւ նուիրուած այս ընկերուհիներու օգնութեամբ ամբողջացուցինք հետեւեալ ձեռնարկները.-

◆ Գոհաբանութեան օրուայ ճաշկերոյթ՝ ուր գաղութի անդամները մեծ թիւով ներկայ գտնուեցան ուր շատ գեղեցիկ զարդարուած սեղաններու շուրջ համեղ ճաշեր վայելեցին:

◆ Տարեկան տօնավաճառ, գաղութի Սուրբ Ծնունդի ճաշկերոյթ-պարահանդէս, Օթթաուայի հայկական փառատօնի մասնակցութիւն, Համբարձում, Մայրերու օրուայ տօնակատարութիւն, Միջինքի ճաշկերոյթ:

◆ Հայ Ռբբի հոգատարութիւն եւ հիւանդ ընկերուհիներու այցելութիւն:

◆ Օթթաուայի Մշակութային Միութեան «Արարատ» վարժարանին՝ ՀՕՄ-ը իր մասնակցութիւնը կը բերէ 2 ուսուցիչներ տրամադրելով վարժարանին:

◆ «Սեւան» մասնաճիւղը ՀՕՄ-ի քարոզչութիւնը կատարելու նպատակով կը գործակցի օտար բարեսիրական կազմակերպութիւններու հետ, իր գործօն մասնակցութիւնը բերելով նաեւ ի պահանջեալ հարկին:

Այս տարուան ձեռնարկներու հասոյթը ամբողջութեամբ ուղարկուեցաւ Սուրիահայութեան Օժանդակութեան ծրագրին:

Մասնաճիւղս իր նիւթաբարոյական աջակցութիւնը կը բերէ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան ձեռնարկներուն ինչպէս նաեւ ընկերային եւ ազգային գործերով համագործակցութեան սերտ կապեր կը հաստատէ քոյր միութիւններու հետ:

«Սեւան» մասնաճիւղը շրջապատուած է նուիրեալ անդամներով, որոնք միասնական ջանքերով կը շարունակեն իրագործել ՀՕՄ-ի ծրագիրները:

«Սեւան» մասնաճիւղի վարչական կազմ

«Սեւան» մասնաճիւղի տարեկան տօնավաճառ

ՀՕՄ-ի Վանքուվըրի «Արագ» մասնաճիւղի նախաձեռնութեամբ, Կիրակի, 26 Հոկտեմբեր, 2013 ին, կէսօրէ ետք ժամը 2:30 ին, Լազարեան արահէն ներս, տեղի ունեցաւ “Առողջ մարմին եւ զօրաւոր դիմադրողականութիւն” խորագրով դասախօսութիւն մը, դասախօս ունենալով ԲԺ. Լինզլի Ժասուլին.

Ձեռնակին կը գտնուէին շուրջ 55 համակիրներ: Բացումը կատարեց փոքրիկն Լոռի Քիւլլահեան, թաշնակի վրայ հրապուռելով ներկանները երկու գեղեցիկ կտորներով: Ապա խօսք առաւ մասնաճիւղի ատենապետուհին ընկի. Մարալ Քիւլլահեան շնորհակալութիւն յայտնելու եւ բեմ հրաւիրելու օրուան Դասախօսուհին.

Դասախօսութիւնը գրաւեց ներկաները մօտաւորապէս մէկ ժամ, իր օգտակար եւ անհրաժեշտ գիտելիքներով. Դասախօսութեան աւարտին տեղի ունեցաւ գոհարեղէնի վաճառք, որուն հասոյթը ամբողջութեամբ պիտի յատկացուի Սուրիոյ “Դպրոց” հիմնարկին.

«Արագ» մասնաճիւղի 36-րդ ամեակը

14 Մեպտ. 2013-ին մեծ խանդավառութեամբ տօնակատարուեցաւ Վանգուվըրի ՀՕՄ-ի «Արագ» մասնաճիւղի հիմնադրութեան 36-րդ ամեակը, Հայ կեդրոնի. Լազարեան սրահին մէջ: Ձեռնարկին ներկայ էին, Ս. Գրիգոր Լուսատրիչ Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Տ. Հրանդ Աբդ. Թահանեանը եւ աւելի քան 110 Վանգուվըրահայեր:

Ձեռնարկին բացումը կատարեց ընկի. Արշօ Զարիֆիան: Ընկերուհին հրաւիրեց ժողովուրդը յոտնկայս ունկնդրելու Գանաստայի, Հայաստանի Հանրապետութեան եւ ՀՕՄ-ի քայլերգները, ապա ողջունելէ ետք ներկաները հրաւիրեց “Արագ” մասնաճիւղի տաղանդաւոր անդամուհիներէն ընկի. Ռոզի Թոքաթեան, վարելու օրուան գեղարուեստական յայտագիրը: Ան իր բացման խօսքին մէջ յիշեց եւ շնորհաւորեց “Արագ” մասնաճիւղի հիմնադիր անդամները եւ անոնց տեսլականը հետապնդող բոլոր վարչական կազմերը եւ իր անդամները, որոնք Վանգուվըրի մէջ ի մի խմբուելով այս ժրաջան տիկիներու խումբը գիրար ամուր կառչած շարունակեցին այս Սուրբ գործը եւ հասցուցին մինչեւ այսօր 36 երկար տարիներու: Զութակի ընկերակցութեամբ գաղութի կրտսեր տաղանդներէն Բալիկ Քեօշկերեան եւ վարպետուհի՝ Էլվիրա Ոսկանեան, դաշնակի ընկերակցութեամբ՝ Թագուհի Թաւութեանի, մի քանի դասական կտորներ նուագեցին. անոր յաջորդեցին Պարոյր Մեւակի “Մօր Ձեռքերը”, սքանչելի մեկնաբանութեամբ՝ Անի Էլկիւզեանի եւ դաշնակի ընկերակցութեամբ՝ Թագուհի Թաւութեանի: Պետրոս Պետիրեան՝ հայ գիւղացիի տարագով երգեց “Դէ Եաման”, երգը, դաշնակի ընկերակցութեամբ՝ Թագուհի Թաւութեանի եւ վարպետուհի Էլվիրա Ոսկանեանի: Հայկական տարագներով կենդանի պատկեր մը կազմեցին փոքրիկներ Աննա Պահչէճեան եւ Անահիտ Սարաֆեան:

Ապա յաջորդաբար խօսք առին մասնաճիւղի հիմնադիր անդամներէն՝ ընկի Ովսաննա Գատեան, որ վերյիշեց “Արագ” մասնաճիւղի կազմութիւնը եւ անխտիր աշխատանքը սոյն հիմնադրութիւնը իրականացնելու համար ապա «Միմոն Վրացեան» կոմիտէի կողմէ ընկի. Թիթառ Քեօշկերեան անդրադարձաւ թէ ՀՕՄ-ը հիմնադրութենէն մինչեւ այսօր նեցուկ կանգնած է ՀՅԴ-ին: Ընկի. Մարալ Քիւլլահեան կարդաց Գանաստաի Շրջանային Վարչութեան ուղղարկած շնորհաւորական նամակը, ապա փոխանցեց մասնաճիւղի վարչութեան խօսքը, ուր անդրադարցաւ. մասնաճիւղի 36 տարիներու ընթացքին կատարած դերը

Վանգուվըրի ՀՕՄ-ի «Արագ» Շաբաթօրեայ Վարժարանի Ամանորի Հանդէսը

ՀՕՄ-ի «Արագ» շաբաթօրեայ վարժարանի Ամանորեայ հանդէսը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 21 Դեկտեմբեր, 2013- ին, երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Ս. Գրիգոր Լուսատրիչ Եկեղեցւոյ Լազարեան սրահէն ներս, որուն ներկայ գտնուեցան մեծ թիւով ներկաներ:

25 աշակերտներ սրահ մուտք գործեցին եւ կատարեցին Գանաստայի եւ Հայաստանի քայլերգները երգեցողութեամբ: Հանդիսութեան բացման եւ բարի գալուստի խօսքով հանդէս եկաւ Վանգուվըրի «Արագ» մասնաճիւղի ատենապետուհին ընկի. Մարալ Քիւլլահեան, որ խօսեցաւ. դպրոցի առօրեայի եւ աշակերտներու գործունէութեան մասին ան շնորհակալութեան խօսք ուղղեց ծնողներուն, որոնք իրենց սուղ ժամերը կը գոհէն իրենց զաւակներու հայեցի դաստիարակման զարկ տալու համար: ՀՕՄ-ի «Արագ» Վարաժարանի կրտսեր դասարանի աշակերտները հանդէս եկան «Տօնածառ» եւ «Ով Եմ Ես» երգերով, որոնց յաջորդեց խմբային արտասանութիւն մը: «Արագ» Վարժարանի աշակերտներու կողմէ խօսք առաւ Աննա Պահչէճեանը եւ բեմ հրաւիրեց բարձրա-գոյն դասարանի աշակերտները, որոնք երգեցին խմբային երգեր. դաշնակի ընկերակցութեամբ իրենց ուսուցչին Միեր Մարտոյեանին, որուն յաջորդեց խմբային արտասանութիւն «Եկեղեցին Հայկական»: Աշակերտները նոր Տարուայ խանդավառ երգերով դիմաւորեցին Կաղանդ Պապյան ապա վարաժարանի տնօրէնուհին ընկի. Արշօ Զարիֆեան կատարեց նուէրներու բաշխումը: Ան շնորհաւորեց աշակերտներուն ու ծնողներուն ամանորը մաղթելով անոնց հաճելի արձակուրդ: Հանդէսի աւարտին տեղի ունեցաւ դրամահաւաք եւ հասոյթը նուիրուեցաւ մարդասիրական “Variety” կազմակերպութեան, անդրադառնալով Վանգուվըրահայ փոքրիկ Անթօնի Խուտեանի “The Coin Kid” մրցանակի արժանանալու. հպարտանքին: Ծնողներէն՝ Անի Խուտեան եւ Լիւսի Զաքարեան խօսեցան թէ ինչպէս սոյն կազմակերպութեան նշանաբանն է օգնել թէ՛ նիւթապէս եւ թէ՛ բարոյապէս յատուկ խնամքի կարօտ պզտիկներու: Մուրճի եւ անուշեղենի հիւրասիրութենէն ետք տեղի ունեցաւ օրացոյցի վաճառք պատրաստուած ուսուցչական կազմին կողմէ:

Մեղրիկ Սիւլահեան Զափանեան

Ամանորը՝ Վանգուվըրի Հայ կեդրոնին Մէջ

Վերջին տարիներուն կրկնուող գեղեցիկ ասանդութեամբ մը՝ Վանգուվըրի Հայ Կեդրոնը կերպարանափոխուած էր Նոր Տարուան Գիշերը: Տօնական օրուան յատուկ զարդարանքներով յարդարուած սեղանները, բեմին վրայ գետեղուած Կաղանդի ծառը եւ բուռուժնաւէտ ճաշատեսակները կը դիմաւորէին Նոր Տարին Հայ կեդրոնին յարկին տակ դիմաւորել ուզող վանգուվըրահայերը: Յունուար 31-ի իրիկուան ժամը 7:30-էն սկսեալ Կեդրոնին դուռը արդէն բացուած էր: Ժամանողները կը հիւրասիրուէին հայկական գոնեակով ու տուրմով ու կը գրաւէին իրենց տեղերը:

«Արագ» մասնաճիւղի 36-րդ տարեդարձի տօնակատարութիւն

Վանգուվըրի հայ գաղութէն ներս եւ հրաւիրեց ընկերուհիները վերանորոգելու իրենց ծառայութեան ուխտ հայ Ժողովուրդի:

Գեղարուեստական յայտագիրը շարունակուեցաւ «Նուպարին Պոյը Չինար է» ժողովրդային երաժշտութեամբ, ջութակի ընկերակցութեամբ՝ վարպետուհի Էլվիրա Ոսկանեան եւ դաշնակի ընկերակցութեամբ՝ Թագուհի Թաւութեանի: Յայտագիրը վերջ գտաւ Պետրոս Պետիրեանի «Բարձրացնենք Բաժակները» երգով: Ապա Ս. Գրիգոր Լուսատրիչ Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Տ. Հրանդ Աբդ. Թահանեանը փոխանցեց օրուան պատգամը շեշտելով ՀՕՄ-ի տարած սուրբ աշխատանքին եւ ոյժ ու կորով մաղթեց յառաջիկայ գործունէութիւններուն համար: Գեղարուեստական յայտագիրը վերջ գտաւ ընկի. Ռոզի Թոքաթեանի հետեւեալ խօսքերով.- «Մենք այլեւս պէտք չէ որ ըսենք թէ քիչ ենք, մենք փոքր գաղութ ենք, սակայն որակաւոր: Ահա այսօրուայ փաստը. Եւ Պետրոսի խանդավառ երգով, խմենք հայ հերոսներու կենացը»: Ան նաեւ շնորհակալութեան խօսք ուղեց յանձնախումբին , վարչութեան եւ մասնատրաբար հանդիսատեսներուն, որոնք բուռն ծափահարութիւններով բարձր գնահատեցին երեկոն:

Գեղարուեստական յայտագրին յաջորդեց ճաշի սպասարկութիւնը ապա երեկոն՝ ճոխացաւ DJ Սառայի հետ, դուստրը Վանգուվըրի մասնաճիւղի հիմնադիր անդամ՝ ընկի. Մուգան Եղեանեանի, որոնք յատկապէս հրաւիրուած էին Մոնթրէալէն սոյն երեկոյին համար:

Ի վերջոյ Վանգուվըրի ՀՕՄ-ի «Արագ» մասնաճիւղի երկարամեայ ատերապետուհի՝ ընկի. Քլարա Յակոբեան զարդասեղներով պարգեւատրեց երկարամեայ ծառայութիւն ունեցող անդամուհիներուն իսկ ընկերուհիներ Սրբուհի Սարգիսեան իր 72 եւ Սեդա Հոյրութեան Պազալեան 55 տարիներու ծառայութեան համար պարգեւատրուեցան յատուկ յուշատախտակով: Ապա հանդիսաւոր մոմավառութեամբ նշուեցաւ ՀՕՄ-ի 103 տարուայ գործունէութիւնը եւ բոլոր հայրենակիցներ իրենց մասնակցութիւնը բերին: Երեկոն շարունակուեցաւ մեծ խանդավառութեամբ մինչեւ ուշ ժամեր:

Ընկի. Մեղրիկ Սիւլահեան-Զափանեան

Շուտով սկսաւ ՀՕՄ-ի «Արագ» մասնաճիւղի տիկիներուն կողմէ պատրաստուած համեղ ճաշերու սպասարկութիւնը, որուն կ ընկերանար Մոնթրէալէն ժամանած ձայնի հոդորդավար Սառա Եղիայեանի (DJ Hay Energy) ընտրած երաժշտութիւնը:

Ապա Կեդրոնի սրահը թնդաց տօնական խանդավառ եղանակներով եւ երգերով, որոնք պարելու մթնոլորտի մէջ պահեցին ներկաները ամբողջ գիշերուան ընթացքին, մինչ երիտասարդները կը կատարէին վիճակա-հանութեանց տոմսերու վաճառք: Իսկ երկու պատանիներ իրենց ծախած մանուկներու ապարանջաններէ գոյացած գումարը նուիրեցին ՀՕՄ-ի արկղին:

Արդէն հասած էր Նոր Տարին, որ դիմաւորուեցաւ յատուկ երգերով եւ պարերով: Յանկարծ կեդրոնը վերածուեցաւ մէկ ընտանիք հիւրընկալող յարկի, ուր ամէն մարդ կ’ողջագրուէր իր սեղանակիցը իր ընտանիքի անդամը, բարեկամը՝ մաղթելով բարի նոր տարի մը: Սպասարկուեցաւ տօնական կարկանդակը եւ սուրճը: Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւն: DJ Hay Energy-ին մինչեւ ուշ ժամեր ոտքի վրայ պահեց ներկաները իր ընտրած պարեղանակներով: Առաւօտեան կանուխ ժամերուն անոնք որոնք դիմացան մինչեւ առտու սրահ մնալով՝ ճաշակեցին Ֆուլի նախաճաշը:

Դասախօսութիւն

ՀՕՄ-ի Վանքուվըրի, «Արագ» մասնաճիւղի նախաձեռնութեամբ, Կիրակի 26 Հոկտեմբեր, 2013 ին, կէսօրէ ետք ժամը 2:30-ին, Լազարեան սրահէն ներս, տեղի ունեցաւ «Առողջ մարմին եւ զօրաւոր դիմադրողականութիւն» խորագրով առողջապահական դասախօսութիւն մը, դասախօս ունենալով Բժ. Լինզի ժատւին.

Ձեռնարկին ներկայ էին շուրջ 55 համակիրներ: Բացումը կատարեց փոքրիկն Լոռի Քիւլլահեան, դաշնակի վրայ հրապուրելով ներկանները երկու գեղեցիկ կտորներով: Ապա խօսք առաւ մասնաճիւղի ատենապետուհին ընկի. Մարալ Քիւլլահեան շնորհակալութիւն յայտնելու եւ բեմ հրաւիրելու օրուան դասախօսուհին.

Դասախօսութիւնը տեւեց մօտաւորապէս մէկ ժամ, իր օգտակար եւ անհրաժեշտ գիտելիքներով գրաւեց ներկաներուն ուշադրութիւնը: Դասախօսութեան աւարտին տեղի ունեցաւ գոհարեղէններու վաճառք, որուն հասոյթը ամբողջութեամբ պիտի յատկացուի Մուրիոյ «Դպրոց» հիմնարկին: Ձեռնարկի վերջաւորութեան տեղի ունեցաւ. առողջապահական ուտելիքներով հիւրասիրութիւն:

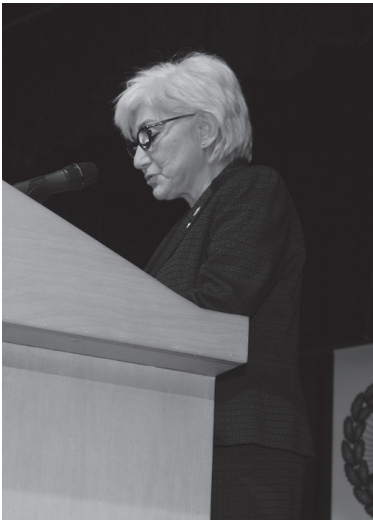
Մարալ Քիւլլահեան

«Արագ» մասնաճիւղի վարչական կազմ

«Ռուբինա» Մասնաճիւղ

ՀՕՄ-ի Շրջանային Վարչութեան ատենապետուհի ընկհ. Սեդա Մալխասեանի արտասանած խօսքը Թորոնթոյի մէջ ՀՕՄ-ի օրուան առիթով

Դարերու պատմութեան ընդմէջէն, երբ կը փորձենք գտնել կանացի կազմակերպութիւն մը, որ յարատեւ դարձած է օգտակար իր ազգի պահանջներուն, ցուցաբերած է ազգային գիտակցութեան եւ զոհաբերութեան ոգի, հասած է որբին ու չքաւորին, հիւանդին ու անկարին, երեխային, պատանիին ու տարեցին, կը գտնենք ՀՕՄ-ը։

Ահա իր իսկ գոյութեան երկրորդ դարու սեմին, ՀՕՄ-ը տիպարն է մարդասիրական եւ բարեսիրական ծրագիրներու իրականացման։ Հայ կինը դարեր շարունակ եղած է իր ընտանիքին սիւնը եւ շնորհալի դաստիարակը զաւակներուն, եւ հրաշալի քաջութեամբ զօրավիզ կանգնած է իր ամուսնոյն։

Արագ ակնարկ մը եթէ նետենք դէպի հեթանոսական շրջան՝ կը նկատենք որ հայոց դիցաբանութեան մէջ, Արամազդի եւ Վահագնի կողքին, եղած են նաեւ Անահիտ, Աստղիկ եւ Նանէ դիցուհիները, այսինքն իգական եւ արական սեռը համահաւասար արժեւորմամբ ներկայացած են։ Երբ քսաներորդ դարու սկզբնաւորութեան, անգութ թուրքը սկսաւ իր հալածանքները, հայ կնոջ քաջութիւնը ի յայտ եկաւ. երբ օգնութեան հասաւ ֆետայիներուն ու մարտիկներուն, եւ շատ անգամ, Սօսէ մայրիկի նման զէն ի ձեռին պայքարեցաւ։

Եւ այդ օրերուն ահա ժամանակն էր, որ հայ կինը կազմակերպուած ձեւով օգնութեան հասնէր իր ժողովուրդի կարիքներուն։ Արդարեւ 1910-ին, Ակնունի հիմը դրաւ Նիւ Եորքի մէջ Հայ Կարմիր Խաչին, որ յետագային կը դառնար Հայ Օգնութեան Միութիւն, այսօրուայ մեր գիտցած կառոյցով։ Ակնունի լայնամիտ եւ հեռատես անձ մըն էր այդ օրերուն համար, եւ երբ ան կը գտնուէր Ամերիկայ որպէս ազգային գործիչ, մղեց ու քաջալերեց հայ կինը, որ գործնական եւ կազմակերպուած ձեւով բաժին բերէ ժողովուրդի օգնութեան ու կարիքներուն։

Ան կը գրէր հետեւեալը, 2 Մայիս, 1911 թուակիր նամակով մը, ուղղուած ընկերուհիի մը « Որքան ուրախ եմ տեսնելով մեր ընկերների շարքերում կանայք, ընկերուհիներ որոնք ցանկութիւն ունենան բաժանել թէ՛ զաղափարը եւ թէ՛ աշխատանքը մեր ժողովուրդի վերածնութեան գործում։ Իմ համոզմամբ, հայ կինը ունի եւ կարեւոր դեր կանանց զարգացման գործի մէջ... ջանք մի՛ խնայէք ձեր շրջանում, ու՛ր էլ լինէք, Ամերիկա թէ՛ Երկիր, նպաստելու ձեր սեռի բարձրացման եւ զարգացումին։ Եւ եթէ ինձ կը վերյիշէք մի անգամ, յիշեցէք եւ այդ միտքը։»

Ահա յիշեցի քեզ սիրելի ՀՕՄ-ի հիմնադիր։ 104 տարիներ ետք, ՀՕՄ-ը յաղթական է իր նուաճումներով եւ կրցած է յաջողութեամբ արձանագրել բազմաձաւալ մարդասիրական, բարեսիրական, մշակութային եւ կրթական ծրագիրներ, եւ իր հաստատ ներկայութիւնը փաստել աշխարհին, իր տեղը գրաւելով Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութենէն իսկ ներս։

Այս նուաճումներով զինուած, անցնող գրեթէ 25 տարիներուն, ՀՕՄ-ը հասաւ նաեւ վերանկախացած Հայաստան եւ հոգաց երկրաշարժի զոհերուն ու Արցախի ազատամարտիկներու ընտանիքներուն կարիքները։ Ան այսօր կը հոգայ ծնողազուրկ երեխաներ, կը հովանաւորէ ուսանողներ, կը հոգայ «Սօսէ» մանկապարտէզներ եւ նիւթական օժանդակութիւն կը տրամադրէ Մօր ու Մանկան առողջապահական կեդրոնին։

Այսօր, ՀՕՄ-ը կը վայելէ գաղութներու վստահութիւնը ու յարգանքը, եւ հաստատ ու անվարան կը շարունակէ իր բարեսիրական առաքելութիւնը։ Պէտք է հոս յիշեմ առաջին հերթին, մեր ազգայիներու, բարերարներու եւ կամաւոր գործող ՀՕՄ-ուհիներու բանակին ցուցաբերած հաւատքը, պատրաստակամութիւնը ու նուիրումը, որ ամենամեծ գաղտնիքն է այս կազմակերպութեան երկարամեայ գոյութեան ու պահպանումին։

Գանատայի տարածքին, մեր ընկերուհիները ոչ մէկ ճիգ կը խնայեն, բարոյական թէ՛ նիւթական, որպէսզի ՀՕՄ-ի ծրագիրները յաջողութեամբ աւարտին։ Կը ծափահարեն քեզ իմ ՀՕՄ-ի ընկերուհիս, եւ կը մաղթեմ քեզ ուժ, կորով եւ եռանդ, որպէսզի շարունակես պահապան փսալ քու նուիրումովդ, այս մեծ կազմակերպութեան եւ իր յառաջիկայ ծրագիրներուն յաջողութեան։

Այս բոլորը շատ բարի։ Օրինակելի գործունէութիւն եւ մեծ հպարտանք մեզի։ Հիմա հարց կու տամ, դէպի ուր եւ ինչպէ՛ս։

Դէպի ո՞ւր։ Թերեւս մեր երթը որոշ չափով յստակ է, քանի որ գիտենք ՀՕՄ-ի առաքելութիւնը ինչ է։ Սակայն պէտք է նկատի ունենանք համաշխարհային քաղաքական պայմանները, որոնք կ'ազդեն մեր ժողովուրդի բարեկեցութեան ու նկարագրին։ Ամենակարեւորը գաղութներու տեղաշարժը, ձեւով մը demographics եթէ կ'ուզէք։

Գաղթը, որ 50 տարիներ է ի վեր հայաշատ երկիրներու քաղաքական եւ ընկերային անկայուն պատճառներով կը շարունակուի, Միջին Արեւելեան երկիրներէն դէպի Ամերիկաները եւ Եւրոպա, հեռանալով ֆիզիքապէս մեր Հայրենիքէն։

Գաղթը հայրենիքէն դուրս՝ ընտանիքներու բաժանումները, օտար ամուսնութիւններու թիւի աճը, երիտասարդներու անհետաքրքրութիւնը, անհատական նուիրումի պակասը, եղեր է ան բարոյական կամ նիւթական, կը դառնան դժուարութիւններ, որոնք նոր մարտահրաւէրներու առջեւ կը դնեն մեր կազմակերպութիւնները։

ՀՕՄ-ը այսօր պէտք ունի այնպիսի երկարամեայ ծրագիրներ ստեղծել որ ապագային դառնան նիւթապէս ինքնաբաւ։ Այսօրուան գիտական հիմունքով ուսումնասիրութիւններ իրականացնել ընկերային կեանքը յուզող երեւոյթներու մասին եւ անոնց պատճառներու լուծման գործնական միջոցներ գտնել։

Մասնագիտացած եւ արհեստավարժ անձեր հաւաքել մեր շուրջը եւ առիթ տալ անոնց որ գործի դնեն իրենց մասնագիտութիւնները։ Ասոնք բանաձեւեր չեն, այլ միջոցներ պէտք է դառնան որ մեր նորանոր ու տարուէ տարի աւելցող մարտահրաւէրները աւելի դիւրաւ դիմագրաւենք։

Վերջին երկու տարիներու ընթացքին, սուրիահայութեան ապրած կեանքն ու պայմանները մեզ կը յուզեն եւ նոր ծրագիրներ կը ստեղծենք օգնութեան հասնելու կարիքաւորներուն։ ՀՕՄ-ի Կեդոնական Վարչութիւնը դարձաւ առաջինը որ կազմակերպեց օգնութիւն եւ յաջողեցաւ 100,000 տոլարի գումար մը հասցնել անցեալ տարի Սուրիոյ վարժարաններուն ի նպաստ։

Գանատայի Շրջանային Վարչութիւնն ալ իր տասը մասնաճիւղերով, 750 երեխայի, իրրեւ կադանդչէք վերարկուներ նուիրեց, առաջարկ մը բխած 21-րդ պատգամաւորական ժողովէն։ Առաջարկը կ'ըսէր հաւաքել ամէն անդամէ 7 տոլար կադանդչէքի գումար, ուղարկելու Սուրիահայ երեխաներուն։ 8813 տոլար ուղարկեցինք Կեդրոնական Վարչութեան միջոցաւ Հալէպ, ուր գումարը գործածուեցաւ վերարկուներ կարելու, ՀՕՄ-ի աշխատանոցի տիկիիներուն գործ հայթայթելու եւ վարժարաններուն բեռը թեթեւցուց, որպէս կադանդչէքի նուէրներ բաշխուելով։

Ընթացիկ մէկ ուրիշ ծրագրի նաեւ կը մասնակցի Գանատայի շրջանը սուրիահայութեան համար, այն ալ «Տաքուկ բնակարան» ծրագիրն է, որ 500-600 ընտանիքներու վառելանիւթ հայթայթել ձմրան 3 ամիսներու ընթացքին։ Արդէն իսկ 10,000 տոլար ուղարկած ենք այս ծրագրին համար։ Յիշեմ նաեւ որ Գանատայի շրջանը կը տրամադրէ օգնութիւն Արցախի «Սօսէ» մանկապարտէզներէն Հատրութի Նոր Թաղեր մանկապարտէզին, շուրջ 25,000 տոլար նուիրելով, Ախուրեանի Մօր ու Մանկան առողջապահական կեդրոնին, ուր 6 ամիսներ առաջ ultra sound մեքենայ մը ուղարկեցինք Կեդրոնական վարչութեան միջոցաւ։ Կը մասնակցինք նաեւ շատ մը ուրիշ ծրագիրներու։

Ուրեմս կը տեսնենք, որ ՀՕՄ-ի մարտահրաւէրներու շարքը կ'աւելնայ եւ ան պէտք ունի աւելի թիւով ընկերուհիներու բանակի մը, որպէսզի յաղթահարէ այս բոլորը։ Այսուհետեւ ժամանակը եկած է նաեւ ներգրաւելու մեր օտար հարսերն ու փեսաները որ իրենք ալ հասկնան, մասնակցին։ Հոս կոչ կ'ուղղեմ մեր սիրելի երիտասարդութեան։

Միրելի երիտասարդուհի, դուն, որ ծնած կամ հասակ առած ես հոս, Գանատա,

Դուն, որ ապրած ես օտարութեան մէջ եւ միշտ հարց տուած «ինչո՞ւ» քու ազգային սովորութիւններու եւ պարտաւորութիւններու մասին, Դուն, եթէ եղած ես այդ բախտաւոր աշակերտներէն, որ յաճախած ես հայկական վարժարան կամ Դուն, որ յաճախած ես օտար վարժարան սակայն մեծցած ես հայաշունչ ընտանիքի մէջ, Դուն, որ ուսումովդ եւ նուաճումներովդ հպարտացուցած ես ծնողքդ Դուն, որ կը վայելես յաջողութիւններ քու ընտրած ասպարէզիդ մէջ Դուն, որ լսած, տեսած ու ապրած ես ՀՕՄ-ի առաքելութիւնը

Եկո՛ւր ձեռքդ երկարէ ՀՕՄ-ին եւ միացիր այս կանացի միութեան, օգնե՛ անոր որ 21-րդ դարու մարտահրաւէրները ու կարիքները յաջողցնէ արդիական, մասնագիտացած ու գործնական միջոցներով։

«Ռուբինա» մասնաճիւղի ՀՕՄ-ի օրուան տօնակատարութեան յանձնախումբը ընկհ. Սեդա Մալխասեանի

«Ռուբինա» մասնաճիւղի վարչական կազմ

Թորոնթոյի ՀՕՄ-ի «Ռուբինա» մասնաճիւղի կազմակերպած Կանանց միջազգային օրուան հանդիսութիւն

Նախարարուհի Dr. Kellie Leitch

Այս տարի, Հայ Օգնութեան Միութեան Թորոնթոյի «Ռուբինա» մասնաճիւղի կազմակերպած Կանանց միջազգային օրուան ձեռնարկը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 2 Մարտ, 2014-ին Sheraton հիւրանոցի շքեղ սրահին մէջ:

Աւելի քան չորս հարիւր ՀՕՄ-ի ընկերուհիներ եւ թորոնթոհայ կանայք Կանանց միջազգային օրուան ձեռնարկէն առաջ դիմաւորուեցան ջերմ ընդունելութեամբ հիւրասիրուեցան խմիչքներով, առիթը ունեցան լուսանկարուելու, իսկ ցուցահանդէսի տաղաւարներ այցելելով՝ հաճելի մթնոլորտ մը ստեղծուեցաւ, որը շարունակուեցաւ յայտագրի ընթացքին ու մինչեւ ձեռնարկի աւարտը:

Գանատայի եւ Հայաստանի քայլերգներու ուննորութենէն ետք՝ օրուայ հանդիսավարներէն մին հայերէն եւ անգլերէն լեզուներով կատարեց ձեռնարկի բացումը, հակիրճ տողերու մէջ ներկայացնելով ՀՕՄ-ի եւ Միջազգային կանանց օրուայ պատմականները: Ապա բեմ հրաւիրուեցան Գանատայի Խորհրդարանական եւ Կանանց Հարցերու Նախարարուհի Dr. Kellie Leitch, եւ Թորոնթոյի Քաղաքապետարանի Խորհուրդի անդամ Councillor Shelley Carroll, որոնք անդրադարձան մասնաւորաբար Գանատայէն ներս կին անհատի դերին եւ կնոջ թողած յաջողութիւններուն մասին: Խօսք առաւ նաեւ մեր գաղութի երիտասարդներէն Toronto District School Board-ի trustee՝ ընկեր Յարութ Մանուկեանը:

Նախքան օրուան բանախօսի բեմ հրաւիրելը հանդիսավարը հակիրճ գիծերու մէջ ներկայացուց կենսագրականը օրուայ բանախօսին՝ տիկ. Անի Տէմիրճեանին, որ յատկապէս հրաւիրուած էր Պրաթիպալաւ, Սլովաքիայէն: Ան Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան (ՄԱԿ) մէջ իր ծաւալած գործունէութեան ընդմէջէն անդրադարձաւ կին անհատի ներգործօն դերին եւ կնոջ կեանքի տարբեր հանգրուաններուն մասին: Ան նաեւ խօսեցաւ նոր հաղորդամիջոցներու կարեւորութեան եւ մարդոց վրայ թողած ազդեցութեան մասին: Անի Տէմիրճեան բարձր գնահատեց ՀՕՄ-ի 100-ամեայ առաքելութիւնը՝ Մփիւռքի, հայրենիքի, Արցախի եւ Ջաւախիի մէջ: Սրտանց շնորհատրեց եւ երախտագիտութիւն յայտնեց ՀՕՄ-ի մեծ ընտանիքի անցիայի եւ ներկայի նուիրեալ ընկերուհիներուն, որոնք դար մը եւ աւելի անշահախնդիր եւ անձնուէր մայրական գուրգուրոտ ձեռք երկարեցին հայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն անխտիր:

Ճաշի սպասարկութեան ընթացքին ցուցադրուեցաւ հետաքրքրական պատկերիզ մը, որ կը ներկայացներ չորս հայուհիներ, որոնք յաջողութիւններ արձանագրած են լրագրութեան եւ լրահաղորդման բնագաւառներէն ներս՝ տիկին Մարի Ներսէսեան Մաղդրեան, օրդ. Միշէլ Զատիբեան, օրդ. Արտա Ջաքարեան եւ տիկ. Լուսի Ներսէսեան-Լոբէզ: Հայարտութեամբ կարելի է ըսել, որ այս չորս հանրայայտ հայուհիները յաջողութեամբ վարեցին նաեւ ձեռնարկի հանդիսավարութեան եւ թամատայի հաճելի պարտականութիւնը:

Ձեռնարկի գեղարուեստական յայտագրի հաճելի բաժիններէն մէկը՝ հայկական գիւղական, գաւառական եւ արքունիքի մէջ օգտագործուած հայ կնոջ զգեստներու ցուցադրութիւնն էր: Մքանչելի եւ գունազարդ զգեստները բժախնդրութեամբ կարուած եւ պատրաստուած էին տիկին Ներիկ Ագատեանի կողմէ, որ յատկապէս հրաւիրուած էր Զուիցերիայէն այս ձեռնարկին ցուցադրելու համար զանոնք: Գաղութի պարմանուհիներն ու երիտասարդուհիները զգեստաւորուած հայկական գոյնզգոյն գեղաքանչ տարազներով մեծ ուրախութեամբ եւ խանդավառութեամբ բեմ բարձրացան արժանանալով ջերմ ծափահարութիւններու:

Այս տարի, առաջին անգամ ըլլալով, վիճակահանութեան կողքին, ձեռնարկի ընթացքին տեղի ունեցաւ աճուրդ, Live Auction, պրն. Զատիկեանի ճարտար պատրաստութեամբ, աճուրդի եւ ընդհանուր հասոյթին մաս մը պիտի տրամադրուի Հայաստանի մէջ «Երեւանի կանանց աջակցման կեդրոն»ին (Women’s Support Center) եւ «Գանատայի Կուրծքի Քաղցկեղի ընկերակցութեան» (Breast Cancer Society) :

Թորոնթոյի ՀՕՄ-ի «Ռուբինա» մասնաճիւղի կազմակերպած Կանանց միջազգային օրուան փառահեղ հանդիսութիւնը իր աւարտին հասաւ, շնորհակալական եւ քաջակերական փակման խօսքերէն ետք:

ԼՈՒԻ Ս.

Հայ Օգնութեան Միութեան Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղի Ամառնային Ճամբար

Թորոնթոյի ՀՕՄ-ի Ամառնային Ճամբարը Թորոնթոհայութեան համար կարեւոր եւ ազգանուէր առաքելութիւն մըն է: Ան իր շուրջ կը համախմբէ 2 տարեկանէն 12 տարեկան, աւելի քան երկու հարիւր հայ մանուկներ, պարմանուհիներ եւ պատանիներ:

ՀՕՄ-ի Ամառնային Ճամբարը անցնող 20 տարիներու ընթացքին հանդիսացաւ Թորոնթոհայ նորահաս սերունդին համար՝ հայրենիքէն հեռու հայապահպանումի անառիկ բերդ մը, սքանչելի փարոս մը, մանաւանդ անոնց համար որոնք զրկուած են ամէնօրեայ հայ վարժարանի առօրեայ բարիքներէն:

Ճամբարի աշակերտները ապահով եւ մտերմիկ շրջապատի մէջ կը զբաղին մարզական տարբեր տեսակի խաղերով, ձեռային աշխատանքներով, հայկական երգ ու պարի դասապահերով, համակարգչային դասընթացքներով ինչպէս նաեւ կ ունենան շրջապտոյտներ՝ քաղաքիս զանազան ամառնային խաղավայրերու բարիքները վայելելու խանդավառ առիթներ:

ՀՕՄ-ի Ամառնային Ճամբարը անցնող 20 տարիներու ընթացքին ունեցաւ արհեստավարժ եւ կամաւոր աշխատակազմ, որոնք ամառնային արձակուրդներուն ձեռքբերին խմբային խաղեր կազմակերպելու եւ վարելու յատուկ հմտութիւն, աշխատանքային փորձառութիւն, եւ շտապ օգնութեան դասընթացքներուն մասնակցելու առիթով ստացան պետական հաստատագրեր:

Ինչպէս անցնող տարիներուն, այս տարի ՀՕՄ-ի Ամառնային Ճամբարի յանձնախումբը ծրագրած է ուրը շաբաթներու վրայ երկարող հայ պատանիներու ամառնային արձակուրդը վերածել անմոռանալի եւ յիշատակելի, աշակերտներուն տրամադրելով ուրախ-գուարթ հայեցի մթնոլորտով ապահով եւ տաքուկ միջավայր մը:

ՏՈՀՄԻԿ ՕՐԵՐՈՒ ՇԱՐՔԻՆ 20-ՐԴԸ՝ ԶԷՅԹՈՒՆ ԵՒ ՀԱՃՐՆ

Այս տարի եւս, ՀՕՄ-ի «Ռուբինա» մասնաճիւղը Թորոնթոյի գաղութին հրամցուց Զէյթունի ու Հաճընի նուիրում, տոհմիկ երեկոյ մը, որ տեղի ունեցաւ 30 Նոյեմբեր, 2013-ին, Հայ կեդրոնի սրահէն ներս:

Կիլիկիոյ նահանգներէն Զէյթունն ու Հաճընը ընտրուած էին իբրեւ 20-րդ Տոհմիկ օրուայ շրջանները: Այսպէս, երեկոյթի ամբողջ տեւողութեան, մենք ծանօթացանք անոնց պատմութեան, աշխարհագրական դիրքին եւ հերոսական պայքարներուն: Սրահի մուտքին տարազաւոր հայուհիներ ներկաները կը դիմաւորէին խմիչքներով եւ անուշեղէնով: Սրահը շատ հաճելի երեւոյթ մը ունէր:

Զեռնարկին ներկայ էին Գերայ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեան, Տ.Կոմիտաս Աւ. Քինյ, Փանոսեան, ՀՕՄ-ի վարչութեան անդամներ եւ մեծ թիւով Թորոնթոյից: Օրուան հանդիսավարը՝ ընկհ. Միգան Նաճարեան, հեզասահօրէն վարեց իրեն յանձնուած պաշտօնը եւ շեշտեց թէ մեր պատմութեան մէջ գէյթունցին ու հաճընցին եղած են խիզախութեան տիպարներ: Արդ մեր պապենական հողերէն զրկուած, սակայն մեր ինքնութեան գիտակից, նախաձեռնեցինք Տոհմիկ օրերու ոգեկոչման, որուն 20-րդ օղակը կը տօնենք հրճուանքով:

Երեկոն ճոխացուց երգիչ Արթիւր Աբգարեան եւ իր նուագախումբը, ներկաները յոսնկայս ունկնդրեցին քայլերգները եւ ծափողջոյններով դիմաւորեցին Զէյթունի ու Հաճընի տարազաւոր կամաւորական գունդերու յաղթական քայլերով մուտքը, Եռագոյններու առաջնորդութեամբ ու հայուհիներու հետեւողութեամբ: Անոր յաջորդեց Համագգայինի «Գլաձոր» մասնաճիւղի պարախումբը, Արամ Խաչատուրեանի «Մուրերու պար»ով, պարուսոյց ունենալով Լոռի Նաճարեանը:

Բեմ հրաւիրուեցաւ Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ՝ Գերայ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեան իր սրտի խօսքը փոխանցելու եւ սեղաններու օրհնութիւնը կատարելու: Մեղրիկ վարդապետ շնորհաւորեց ՀՕՄ-ուհիներու տարած ազգանուէր աշխատանքը, եւ ըսաւ թէ Տոհմիկ օրուան աւագանին մէջ թաթխուող հայորդիներ անկէ դուրս կու գան աւելի հայացած ու ազգային ինքնութեան գիտակից:

Սեղաններու օրհնութեան աւարտին, սպասեակներ անյապաղ ու հերթով հիւրընկալեցին ներկաները հայկական համեղ ճաշերով, պատրաստուած ճաշի ենթայանձնախումբին կողմէ:

Ճաշի ամբողջ տեւողութեան պաստառներու վրայ ցուցադրուեցաւ Զէյթու նի եւ Հաճընի պատմական տեսերիզներ:

Երեկոն շարունակուեցաւ ջերմ ու տաքուկ մթնոլորտի մէջ: Այդպէս վիճակահանութեան նուէրները խնամքով շարուած էին մուտքի կողքին զետեղուած սեղաններուն վրայ, ինչպէս նաեւ լուռ աճուրդի թանկագին իրեղէնները: Կարելի է հաստատել թէ երեկոյթի տեւողութեան շատ հաճելի ու հայկական մթնոլորտ մը կը տիրէր, շնորհիւ նուագախումբի հայաշունչ եղանակներուն: Երեկոն փակուեցաւ յեղափոխական ու ազգային երգերով, ներկաները սրահէն հեռացան դարձեալ տեսնուելու յոյսով:

Յատուկ շնորհակալութեան խօսք բոլոր այն ՀՕՄ-ուհիներուն եւ ազգայիններուն, որոնց լուռ ու ժրաջան աշխատանքին կը պարտինք նման տօնակատարութիւններու յաջողութիւնը. շնորհակալութիւն բոլոր անոնց, որոնք նիւթապէս եւ բարոյապէս նպաստեցին սոյն ձեռնարկին յաջողութեան:

Ժանէթ Գիրեջեան

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ «ՌՈՒԲԻՆԱ» ՄԱՄՆԱՃԻԻՂԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌ

Հայ Օգնութեան Միութեան Թորոնթոյի «Ռուբինա» մասնաճիւղի տարեկան տօնավաճառը տեղի ունեցաւ Շաբաթ՝ 2 եւ Կիրակի՝ 3 Նոյեմբեր, 2013-ին, Հայ կեդրոնի սրահին մէջ:

Տօնավաճառին ներկայ էին Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Գերայ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեան, ՀՅԴ Սոդոմոն Թէփիրեան Կոմիտէի ներկայացուցիչ Վարանդ Պարսամեան, ՀՕՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան փոխ-ատենապետուհի ընկհ. Նայիրի Շահինեան, ՀՕՄ-ի Շրջանային Վարչութեան Օնթարիոյի ներկայացուցիչներ ընկհներ. Իրէն Թիլիմեան եւ Յասմիկ Բաքիսեան, Հայ Կեդրոնի քոյր միութիւններու ներկայացուցիչներ, ՀՕՄ-ի անդամ-անդամուհիներ եւ բազմաթիւ հայրենակիցներ:

Տօնավաճառի յանձնախումբի ատենապետուհի ընկհ. Արշօ Աստուրեան, բացման խօսքով բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն եւ երախտագիտական խօսք ուղղեց յանձնախումբի ժրաջան անդամուհիներուն:

Ապա, խօսք առաւ Վարանդ Պարսամեան: Ան անդրադարձաւ թէ ինչպէս ՀՕՄ-ը կը նպաստէ հայապահպանման գործին, տօնավաճառի հասոյթը գրեթէ ամբողջութեամբ նուիրելով ՀՕՄ-ի Պապայեան մանկապարտեզին, Գոլովեան նախակրթարանին եւ երկրորդական վարժարանին:

Գերայ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեան խօսք առնելով ըսաւ. «Կօրինենք ձեր աշխատանքը, թող այս կորովը, այս ներշնչումը եւ այս թափը որ ունիք, ընդմիշտ շարունակուի, որպէսզի միշտ վեր սլանաք դէպի վսեմը, եւ Աստուած օրինէ ձեր աշխատանքը:

Ընկհ. Վարսենիկ Սարգիսեան շնորհակալութիւն յայտնեց տօնավաճառի յանձնախումբին եւ բոլոր գործակից անդամուհիներուն: Ան իր խօսքը աւարտեց ըսելով. «ՀՕՄ-ը յարատեւ նուիրում է եւ յարատեւ ծառայութիւն»: Ապա, ներկայացուց ՀՕՄ-ի վաստակաւոր անդամուհիներէն ընկհ. Լորա Մավլեանի կենսագրականը եւ զայն հրաւիրեց, որպէսզի կատարէ ժապաւէնի հատումը:

Զեփիւռ Տորնա

ՀՕՄ-ի «Ուսանող ծրագրի» Արթուր Մուրատեան կը պարգեւատրուի

Հայաստանի Հանրապետութեան Պաշտպանութեան Նախարար Մէլրան Օհանեան, զինուած ուժերու 22-րդ տարեդարձին առթիւ՝ 24 Յունուար, 2014 ին, յատուկ այցելութիւն մը տուած է Երեւանի Պետական Համալսարան եւ անդրադարձած յաղթանակներ կերտելու համար նոր գիտելիքներու կարելւորութեան, ինչպէս նաեւ հասարակութեան առակցութիւնը: Վերոյիշեալ հանդիպման յատուկ հրաւերով մասնակցած է նաեւ Արթուր Մուրատեան, որ աւարտել է ետք Երեւանի Պետական Համալսարանը, այժմ կը ծառայէ Տաւուշի մարզի զօրամասերէն մենաբարդ շրջանին մէջ:

Նախարարը շնորհակալութիւն յայտնած է Արթուրի գերազանց եւ օրինակելի ծառայութեան համար եւ իրեն շնորհած է 10 օրուան արձակուրդ: Յիշենք որ, Արթուր Մուրատեան, փոքր տարիքէն հովանաւորուած է ՀՕՄ-ի Գանատայի Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղի շրջանէն ընկերուհիէ մը, նախ որպէս զոհուած ազատամարտիկի զուակ, ապա որպէս համալսարանական ուսանող:

Մենք յով ԵՅԺ 2013թ.ին տխրագիշի Երեւանի Պետական համալսարանը, ընթանալիցի Տաթևայրապետեան և քննադի Տաթևայրա հայոց բաժնախոս: Այն թիւոՅ և յորաբաժնյալի հայ զոյա պերճ և Տաթայր, իր պարգիճը զա իրա հայրենիքին: Ներքեճ 6 տմբա և Տաթայրթաճն մեջ եճ: Տաթայրաճնայթաճն Նախարարի Կոյմից ըսով Տաթայրաթաճն հաճար պարգնապրճիճն եճ 10 զոյա արձակուրդով մայրի.հա ու եշբայրա շապ ուրախացան երբ զոյա եհա, Կաշը լլաճում և արջաճայրա:

ԳՆԱՀԱՏԵԼԻ ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տեր Եւ Տիկին Դրօ եւ Աննա Փիլիկեան կը հիմնեն «Արմէնուհի Փիլիկեան» Հիմնադրամը

Շաբաթ 8 Մարտ 2014-ին, ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, նշելու համար ընկի. Արմէնուհի Փիլիկեանի 100-րդ տարեդարձը, ընկի. Աննա Փիլիկեան իր տան մէջ ընդունեց Շրջանային Վարչութեան եւ Մոնթրէալի ու Լաւալի մասնաճիւղերէն խումբ մը ընկերուհիներ, ուր ամուր փափաք յայտնեց իրենց մօր ընկի. Արմէնուհի Փիլիկեանի անուան ֆոնտ մը հիմնել նուիրելով \$10,000.00, որուն հասոյթը պիտի յատկացուի Շրջանային Վարչութեան Կրթաթոշակներու ծրագրին:

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք Տեր Եւ Տիկին Փիլիկեաններուն իրենց հայանպաստ այս նուիրատուութեան համար եւ քաջաողջութիւն ու երկարակեաց կեանք ընկի. Արմէնուհի Փիլիկեանին:

Հայ Օգնութեան Միութեան
Գանատայի Շրջանային Վարչութիւն

Ընկի. Ռիթա Օհանեան եւ իր զաւակները կը հիմնեն «Արսէն Օհանեան» Հիմնադրամը

Մոնթրէալի «Սօւէ» մասնաճիւղի ընկի. Ռիթա Օհանեան եւ իր զաւակները Էլօ, Կարօ եւ Ռաֆֆի, կը հաստատեն \$20,000.00 տոլարի ֆոնտ մը, ի յիշատակ իրենց ամուսնոյն եւ հօր ողբացեալ Արսէն Օհանեանի, որմէ գոյացած եկամուտը պիտի օգտագործուի «Շրջանային վարչութեան կրթաթոշակ» ծրագրին:

Հայ Օգնութեան Միութեան Գանատայի Շրջանային Վարչութիւնը իր խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնէ Օհանեան ընտանիքին իրենց այս բարենպաստ նուիրատուութեան համար:

Ընկի. Արմէնուհի Փիլիկեան

Ծնած է Չորք-Մարգպան, Տէորթօլ: Համաշխարհային առաջին պատերազմի ընթացքին ծնողքին հետ կը փոխադրուի Հայէպ, Մուրիա, ապա 1923-ին Ադէքսանդրիա, Եգիպտոս: Ան Փոքր տարիքը կ'անցնէ հայկական եւ ազգային մթնոլորտի մէջ:

1939-ին կ'ամուսնանայ հայրենասէր եւ գաղափարակից պրն. Յակոբ Փիլիկեանի հետ եւ կը փախտաւորուին երեք զաւակներով՝ Նայիրի, Դրօ եւ Արաքսի: Ընկերուհին շատ երիտասարդ տարիքէն անդամագրուած է Ադէքսանդրիոյ Կարմիր Խաչին եւ ստանձնած է վարչական պաշտօններ: Նոյն տարիներուն անդամակցած է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան եւ եղած վարիչ երիտասարդաց միութեան «Սօւէ» աղջկանց խումբին:

Հաճոյքընենցած է իր տան մէջ հիւրասիրելու եւ վայելելու ներկայութիւնը այդ օրերու անուանի դեկավար անձնաւորութեանց: 1963-ին ընտանիքը կը փոխադրուին Մոնթրէալ: Ան կը միանայ ՀՕՄ-ի շարքերուն եւ անմիջապէս կը ստանձնէ վարչական պատասխանատուութիւններ:

Երկար տարիներ կը վարէ ՀՕՄ-ի Մոնթրէալի «Սօւէ» մասնաճիւղի ատենապետուհիի պաշտօնը: Կը մասնակցի բազմաթիւ պատգամաւորական ժողովներու եւ իր գործօն մասնակցութիւնը կը բերէ յանձնախմբային աշխատանքներուն եւ գաղութի կազմաւորման: Ընկերուհին եղած է տաղանդաւոր եւ սիրուած ասմունքող, ձոխացնելով հայ բեմը: Ընկերուհի Փիլիկեանի նշանաբանը եղած է «Ամուր պահել ՀՕՄ-ի հաւատքը եւ կողք կողքի գործակցելով շարունակել այս ազգօգուտ գործը:» Այս ամիս, ընկի. Փիլիկեան կը նշէ իր ծննդեան 100-րդ տարեդարձը: Հայ Օգնութեան Միութեան Գանատայի Շրջանային, Մոնթրէալի «Սօւէ» եւ Լաւալի «Շուշի» Վարչութեանց անդամները, ինչպէս նաեւ Միջազգային Կանանց Օրուայ կազմակերպիչ յանձնախումբի ներկայացուցիչը այցելեցին ընկի. Փիլիկեանին, մաղթելու բարի տարեդարձ եւ իր հարազատներու ներկայութեամբ յուշանուէրով պատուեցին զայն:

Մեծարուեցաւ՝
Երեցկին Շաքէ
Իշխանեանը
իր բազմավաստակ
ծառայութեան համար
Միջազգային Կանանց
Օրուան
առիթով

Երեցկին Շաքէ Իշխանեան, ծնած է Եգիպտոս բազմադամ ընտանիքի մը մէջ: Յաճախած է տեղւոյն Գալուստեան Ազգային վարժարանը:

Փոքր տարիքէն ի յայտ բերած է շուրջիններուն օգտակար ըլլալու, բնածին յատկութիւնը, որ արտայայտութիւն կը գտնէր իրմէ փոքր աշակերտներու հոգատարութեամբ եւ գուրգուրանքով:

Ամուսնացած է 1968-ին եւ բախտաւորուած երկու զաւակներով: 1974-ին, կը փոխադրուի Մոնթրէալ, Գանատա եւ կ'անդամակցի Հայ Օգնութեան Միութեան: Իր ծառայութեան տեսակները անհամար են. օրինակ եկեղեցւոյ մաս պատրաստող մայրիկները հաւաքել ու ետ տուն վերադարձնել, Կիրակի առաւօտներ մամիկներ հաւաքելով եկեղեցի բերել, եկեղեցւոյս ամաթերթը եղող ԼՐԱՔՍՂը տունէ տուն բաժնելով դրոշմաթուղթի գումարը խնայել: Նոյնիսկ, ձիւնին ու փութին ան միշտ պատրաստ եղած է օգնելու ծանօթ կամ անծանօթ հայուն որ անել կացութեան մէջ կը գտնուի:

60-ԱՄԵԱԿԻ ԱՆԴԱՄԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Մարի Պոյաճեան

Մարի Կեովճէնեան-Պոյաճեան ծնած է 1929-ին, Զահլէ, Լիբանան: Զաւակն է Ամանոսցի եւ Էյպէցի վերապրողներու: Ամուսնացած է, դարձեալ իրեն պէս Ամանոսցի, Դանիէլ Պոյաճեանի հետ: Ունի չորս զաւակներ, Սեդօ, Արփի, Սիլվա եւ Դանիէլ:

Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի առաջին գոհերէն եղած է ամուսինը: Բոլոր զաւակները մեծցուցած է ազգային շունչով եւ այժմ բոլորն ալ կը ծառայեն զանազան ազգային աշխատանքներու մէջ, ինչպէս՝ Հայ Դատ, Հայ Դպրոց, Հայ Մամուլ եւ ՀՕՄ-ի մեծ ընտանիքին:

Մարի Պոյաճեանի անդամակցութիւնը Լիբանանի Օգնութեան Խաչի «Կարինէ» մասնաճիւղին մէջ սկսած է 60 տարիներ առաջ: Ան վարած է զանազան պաշտօններ եւ 7 տարիներ վարչական պատասխանատուութիւն ստանձնած է:

Իր անդամակցութիւնը կը շարունակէ Թորոնթոյի ՀՕՄ-ի «Ռուբինա» մասնաճիւղին մէջ 16 տարիներէ ի վեր, իր դուստրին՝ Արփիին հետ: Իր երկրորդ դուստրն ալ՝ Սիլվան, կը ծառայէ ԼՕԽ-ի Նայիրի մասնաճիւղին մէջ: Ընկի. Մարի Պոյաճեան միշտ զօրավիզ կը կազմակերպէ ՀՕՄ-ի ձեռնարկներուն եւ բոլոր սրտով կը հաւատայ անոր առաքելութեան:

Վարդուհի Պէտիրեան

Ընկի. Վարդուհի Պէտիրեան ծնած էր 1927թ. Հալէպ, Սուրիա: Ան դուստրն էր Մանուէլ եւ Հայկունիի Բարսէղեաններու:

1944թ. կ’ամուսնանայ Կարապետ Պէտիրեանի հետ եւ կը բախտաւորուի 4 զաւակներով՝ Երանուհի, Յակոբ, Մանուէլ եւ Ֆիմի: Զաւակներու կարօտին չդիմանալով 1972թ-ին իր ամուսնուն եւ ֆիմիի հետ միասին կը հաստատուի Թորոնթօ, Գանատա: 1981թ-ին կանդամակցի ՀՕՄ-ի Թորոնթոյի «Ռուբինա» մասնաճաղին: Ընկի. եղած է գործօն անդամ եւ

քաջալերած բոլոր ՀՕՄ-ի ձեռնարկները: Կեանքի վերջին տարիներուն հիւանդութեան պատճառով ընկի. հեռու մնացած էր ՀՕՄ-ի աշխատանքէն:

Ան իր մահկանացուն կնքեց Յուլիս 2013 թ.

Անահիտ Սանոսեան

Անահիտ Սանոսեան ծնած էր 1925- ին եւ զաւակն էր Միշել եւ Մարի Պէզճեաններուն:

Ան յաճախած էր Հալէպի Անարատ Յոյութեան վարժարանը: Ամուսնացած էր Ներսէս Սանոսեանին հետ եւ օրինուած դուստրով մը եւ երկու որդիներով (Ազնիւ, Վիգէն եւ Ժողէֆ): Ապրած են Սուրիա եւ Լիբանան, նախ՝ քան իրենց Թորոնթօ հաստատուիլը՝ 1992 թուականին: Ունէր 8 թոռներ եւ մէկ ծոռ: Անահիտը բժախնդիր բնաւորութեան տէր անհատ մըն էր: Ան կազմակերպած էր ընտանեկան

հաւաքներ եւ եղած էր գոհուած քոյր, մայր եւ մեծ մայր: Անդամ եղած էր ՀՕՄ-ին աւելի քան 50 տարիներ:

Ան առ յաւետ բաժնուեցաւ այս աշխարհէն Յունիս 28, 2013 թուականին:

Անահիտ Զամուրեան

Անահիտ Զամուրեան ծնած էր Եգիպտոս 1931 թուականին, զաւակն էր Բիզանդ եւ Մաքրունիի Մինասեաններուն: Ան քոյրն էր Շաւարշին եւ Վարուժանին: Յաճախած էր Եգիպտոսի Նուպարեան երկրորդական վարժարանը եւ աւարտած տեղւոյն Ամերիկեան Գոլէճը: Յատուկ սէր ունէր դասական երաժշտութեան եւ եւ բնածին տաղանդ դաշնամուր նուագելու: 1954-ին պսակուած էր Արթօ Զամուրեանին հետ, եւ 1956-ին բախտաւորուած իրենց առաջին զաւակով: 1962-ին փոխադրուած են Մոնթրէալ եւ գործօն մասնակցութիւն բերած են Մոնթրէալի հայ գաղութէն ներս: 1968-ին փոխադրուած են Միսիսսոկա: Ընկի. Զամուրեան անդամակցած է տեղւոյն ՀՕՄ-ի «Առագաստ» մասնաճիւղին:

Իր առողջութեան վատթարացման պատճառով, 2009-էն մինչեւ Նոյեմբեր 20, 2013՝ իր մահը, ան մնաց Bough Beeches հանգստեան տան մէջ:

Անահիտի կեանքին մէջ հայ լեզուն ու մշակոյթը կարեւոր տեղ կը գրաւէր եւ այդ պատճառով իսկ իր մահուան առիթով նուիրատուութիւնները կատարուեցան ՀՕՄ-ին եւ Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ:

Ընկ. Եղուարդ Պերպէրեան

Ընկ. Եղուարդ Պերպէրեան ծնած էր Գահիթէ Եգիպտոս:

1960-ական թուականներու սկիզբը ընտանիքին հետ հաստատուած էր Մոնթրէալ եւ երկար տարիներ պաշտօնավարած Ս. Յակոբ Շաբաթօրեայ վարժարանին մէջ: Վերջին 20 տարիներուն, ընտանիքի անդամներուն միանալու նպատակաւ փոխադրուեցաւ Օթթաւա:

Գնահատելով ՀՕՄ-ի աշխատանքը, ան փափաքեցաւ միանալ ՀՕՄ-ի «Մեան» մասնաճիւղին: Միշտ մօտէն կը հետաքրքրուէր մեր գաղութի եւ հայրենիքի լուրերով: Ան նաեւ իր նիւթաբարոյական մասնակցութիւնը բերաւ ՀՕՄ-ին մինչեւ իր մահը, որ տեղի ունեցաւ Դեկտեմբեր 2013-ին:

Արփինէ Թիւֆէնքճեան

Արփինէ Թիւֆէնքճեան (ծնեալ Պահատուրեան) զաւակն էր Կիւրինցի ծնողներու՝ Եդիա Պահատուրեանին եւ Մարիամ Յարութիւնեանին: 1915-ին հայրը՝ 24-ամեայ Եդիան պարտադրաբար կը զինուորագրուի՝ օսմանեան բանակին մէջ, իսկ մայրը՝ 20 տարեկան Մարիամը իր երկու տղաներով կը տարգրուի Կիւրինէն: Աքսորի ճանապարհին Մարիամ կը կորսնցնէ իրենց երկու զաւակները, բայց ինք հրաշքով կը վերապրի այդ սեւ օրերէն:

Արփինէ Պահատուրեան կը յաճախէ Հալէպի ազգային Հայկազեան նախակրթարանը, ուրկէ շրջանաւարտ կ’ըլլայ 1937-ին: Յաջորդ տարի պատանի Արփինէն կը սկսի պաշտօնավարել նոյն վարժարանի մանկապարտէզի բաժնին մէջ, իբր օգնականը տնօրէնուհի Տիկին Սաթենիկ Տասնապետեանի (Հրաչ Տասնապետեանի մայրը):

1939-ին Արփինէ կ’անդամագրուի Սուրիահայ Օգնութեան Խաչին, եւ անմիջապէս կը լծուի Ալեքսանտրէթի պարպումին հետեւանքով Հալէպ հասած գաղթականներուն, Սուրիոյ Օգնութեան Խաչի միջոցաւ օժանդակութիւն մատուցելու գործին:

Քսանամեայ Արփինէն միաժամանակ կը հետեւի պրն. Եղուարդ Տասնապետեանի դասաւանդած հայ գրականութեան գիշերային դասընթացքներուն, կ’անդամակցի Հալէպահայ ուսուցչական՝ եւ Հայկազեան Վարժարանի շրջանաւարտից միութիւններուն, որոնց յանձնախումբերուն մէջ կը ստանձնէ զանազան աշխատանքներ:

Արփինէ Պահատուրեան կը շարունակէ աշխատիլ ուսուցչական ասպարէզին մէջ մինչեւ իր ամուսնութիւնը Կարապետ Թիւֆէնքճեանի հետ, 27 Յունուար, 1951-ին: Տարի մը ետք կը ծնին իրենց միակ զաւակը՝ Վիգէնը: 1969-ի Մարտին, Գանատա հաստատուած օրէն, Արփինէ կը շարունակէ Հայ Օգնութեան Միութեան մէջ իր ազգանուէր գործունէութիւնը, ժողովական եւ յանձնախմբային կեանքի ճամբով: Իսկ Սուրբ Յակոբ Վարժարանի 1982-ի ուսուցչական գործադույլի օրերուն, իբր կամաւոր կը ներկայանայ վարժարան, անոր անխափան ընթացքի ապահովման ընդհանուր ճիգին մասնակցելու: 2006-ին Հայ Օգնութեան Միութեան Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղին կողմէ կը պարգեւատրուի գնահատագրով, իր վաթսունամեայ գործունէութեան համար:

Արփինէ Թիւֆէնքճեան մահացաւ երեք ամիսներու առողջական վիճակի վատթարացումին հետեւանքով, 25 Մեպտեմբեր 2013-ին:

Ատէլ Պերեճիքեան

Ատէլ Պերեճիքեան՝ առաջին զաւակը Մարաշցի Պետրոս եւ Տիրունի Չերքէզեաններու, ծնած էր Սուրիա, 1923-ին: Ատէլը իր նախակրթարանի ուսումը կը ստանայ տեղւոյն Հայ Կաթողիկէ Սրբունի Ազնէս վարժարանին մէջ եւ կը ստանայ պետական վկայական:

1939-ին տեղափոխուած է Երուսաղէմ, 1945-ին Լիբանան, 1962-ին Պրազիլ եւ վերջապէս 1963-ին դարձեալ Լիբանան:

Ընկի. Ատէլ, մանկութենէն հետաքրքրութիւն ունեցած է հիւսքի

նկատմամբ եւ զայն վերածած է իր եւ ընտանիքին ապրուստի միջոց: Պաշտօնավարած է Սրբունի Ազնէս եւ Մեսրոպեան վարժարաններէն ներս: 1969-ին կը պսակուի Վարդգէս Պերեճիքեանին հետ: 1978-ին կը հաստատուի Գանատա: Տարիներու ընթացքին իր առողջական վիճակը աստիճանաբար կը վատթարանայ, մասնաւանդ իր կեանքի վերջին ամիսներուն յաճախակի կ’ըլլան իր հիւանդանոց այցելութիւնները:

Փետրուար 3-ին խաղաղ կերպով իր մահկանացուն կը կնքէ եւ կը բաժնուի այս աշխարհէն՝ ետին ձգելով ամուսնոյն երկու զաւակները իրենց կողակիցներով, 6 թոռներ եւ 3 ծոռ:

ՀՕՄՆ ՈՒ ԿԱՄԱԻՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲԱՐԻՔՆԵՐԸ

Իւրաքանչիւր ժողովուրդի փորձառութենէն կը բխի անոր կեանքի փիլիսոփայութիւնը եւ անոր սերտօրէն կապուած բարոյական սկզբունքներու համակարգն ու իր նմանին հանդէպ ցուցաբերած կեցուածքը, պատասխանատուութեան զգացումը։ ՀՕՄ-ը իր ազգային-համամարդկային կառոյցով ընդհանրապէս, եւ անոր գլխաւոր բջիջներէն ընկերային սպասարկութիւնը՝ մասնատրապէս, զինուած անշահախնդիր ու անձնուէր կամաւորներով, դարձած են ՀՕՄ-ի գլխատր ներոյժը։

Աշխարհի ու մեր կեանքի այնքան արագավազ փոփոխութեանց հետ կը փոխուին նաեւ մեր ակնկալութիւնները նախ մեր անմիջական շրջապատէն ընտանեկան պարագաներէն, եւ ապա՝ մեր համայնքէն։ Եւ ահա այդ ակնկալութիւնները զեջ որոշ չափով գոհացնող, հայ մարդու պէտքերուն, մարդկային կարելիութեան սահմաններուն մէջ օգնութեան ձեռք երկարող ՀՕՄ-ը այն կազմակերպութիւնն է, որ քայլ կը պահէ մեր ազգայիններու կեանքի փոփոխութեան հետ, ամէն վայրկեան եւ ամենուրեք, անդու ու անդադար, ջանալով իր շարքերը հզօրացնել նոր ուժերով, որոնք խանդով ու կորովով լեցուած ահա կը պատրաստուին փոխարինել իրենց «արդար տուրքը ազգին տուողները», եւ մաս կազմելու ՀՕՄ-ի ընկերային սպասարկութեանց կամաւորներուն։

Նուիրեալներու այս բանակին կատարած սպասարկութեանց տարողութիւնը կարելի չէ չափել նիւթական հատուցման սահմաններով, որովհետեւ ոչ միայն տրուած սպասարկութիւնն է չափուելիքը, այլեւ անոր ընկերացող սիրալիր վերաբերմունքն ու ոգին, ազգայինով հարստացած ոգին, որ անգին է սպասարկութիւնը ընդունողին համար, որմէ երբե՛մն նայուածքով մը կամ շշուկով մի՛սկ «հազար շնորհակալութիւն» բառերէն, աղօթքէն ու օրհնանքներէն կամաւոր սպասարկողի հոգին է, որ կը լեցուի անբացատրելի, անպարփակելի գոհութեամբ եւ ուրախութեամբ։ Այս ալ զին չունի։

Մեծ ուրախութեամբ կ'արձանագրենք, որ ամէն տարի ՀՕՄ-ի շարքերը կը բարգաւաճին երիտասարդ, խանդավառ եւ նուիրեալ նոր անդամուհիներով, որոնք զիտակից իրենց ՀՕՄ-ուհիի կոչումին, պատրաստ են նուիրաբերելու իրենց բոլոր ձիրքերն ու ամբարած գիտութիւնը ՀՕՄ-ի ընկերային սպասարկութեանց զանազան բջիջներուն եւ վստահ ենք, որ իրենց կարելիութեան սահմաններուն մէջ պիտի փոխարինեն այն կամաւորներու սերունդը, որ եղաւ նաեւ իրենց ծնողներունը, մեծ մայր ու մեծ հայրերունը, որոնցմէ ՀՕՄուհիներու այս նոր սերունդը սորվեցաւ «տալ» ու «նուիրաբերել» անշահախնդրօրէն, սրտաբուխ նուէրի պէս, խլելով քանի մը ժամ իրենց բազմազբաղ կեանքէն, զրկելով իրենք զիրենք անցողիկ հաճոյքներէ, որպէսզի

արժանանան մեր համեղ մրգերու պէս հասուն տարիք բոլորած հայ ազգայիններու գոհունակ ծայիտին, ձեռքի տաքով սեղմումին, ու հազար հազար անգամ կրկնուող օրհնանքին։

Ահաւասիկ այս է սքանչելի այն վայելքը, որ կ'ողողէ հոգիդ ու միտքդ աստուածաշնորհ լոյսով։ Այս է, որ կը սպասէ կամաւոր սպասարկութեամբ իրենց կեանքը իմաստաւորել ուգողներուն։ Զգացական մեր աշխարհը գոհացնելէ զատ, արժէ հոս նշել նաեւ կամաւոր սպասարկութեանց ճամբով ձեռք բերուած յօշափելի արդիւնքները։ Ահաւասիկ անոնցմէ մի քանին միայն.

Ա. Փորձառութեան ձեռք բերում։ Բացառիկ առիթ է մասնագիտութիւններու ճամբով մեր հաւաքած գիտութիւնը ի գործ դնելու եւ փորձառութիւն ձեռք բերելու մեր նախասպիրած ճիւղին մէջ։ Բան մը որ կը պահանջուի մեզմէ մեծ ընկերութիւններու գործի դիմումմագիրներու մէջ։

Բ.Նորհորիզոններէյարաբերութիւններուցանցերկըբանայմերառջեւ։Նոյնքան կարեւոր է աշխատանքային զանազանութիւն փնտռող գործերու պարագային։

Գ. Մեր անձին ու մեր կարողութիւններուն հանդէպ կը հիճսաւորուի մեր ինքնավստահութիւնը։ Այս մէկը առաջին կարգի մարդկային կարողականութիւններու արժեւորման մաս կը կազմէ բոլոր մեծ ընկերութիւններու մարդուժին։

Դ. Ժամանակի ընթացքին կը զօրանան մեր նախաձեռնութեան ոգին եւ որոշումներ կայացնելու կարողութիւնը։ Նոյնքան կարեւոր ինչպէս վերոնշեալները։

Ե. Մեծապէս կը նպաստէ փորձառութեամբ զինուած իմաստութեամբ մշակելու մարդկային յարաբերութիւններ, եւ դժուարութիւններ հարթելու կարողութիւն։ Խմբային աշխատանքը հիճսական արժանիքներուն մաս կը կազմէ, երբ պատասխանատու պաշտօններ ստանձնել կ'ուզենք մանաւանդ միջազգային համբաւ վայելող ընկերութիւններէ ներս։

Զ. Կամաւոր սպասարկութիւնը մեր կեանքը կը լեցնէ այնպիսի պատկանելութեան եւ պատասխանատուութեան նուիրական զգացումով, որ մեզ կը պահէ երջանիկ, եւ անո՛վ իսկ, մեզի կը պարգեւէ առողջ մարմին եւ հոգի։ Այսքանը քիչ բան չէ, մանաւանդ երբ դիտենք կամաւոր սպասարկութիւնը աշխատանքային փորձառութիւն, ինքնավստահութիւն եւ նախաձեռնութեան ոգի ձեռք բերելու տեսանկիւնէն։

Վարդի Դանիէլեւան

ՄԻՐՏԷ ՄԻՐՏ

ՄՈՆԹԲԵԱԼ

Սօսէ մասնաճիւղ

Աղճայեան Վարդանոյշ
Առաքելեան Մարի-Թերեզ
Ապաճեան Ատրինէ
Ասատուրեան Արմինէ
Արզումանեան Մարգրիտ
Արալանեան Մարիա
Ափրիկեան Փաօլա
Բալուկեան Էլիզ
Գաբրիէլեան Անահիտ
Գաբրիէլեան Նուշիկ
Գաթարոյեան Սեդա
Գապասաքալեան Վանին
Գավաֆեան Մարի
Գասապեան Մարգօ
Գատեան Լենա
Գատիտազատեհ Յասմիկ
Գարբուզեան Սիլվա
Գեորգեան Գեորգ
Գրալեան Անի
Զաքարեան Հուրի
Զորայեան Արաքսի
Էհրամճեան Արուս
Թաշճեան Անի
Թաշճեան Նուարդ
Թաշճեան Վերժին
Թիթինճեան Իսկուհի
Թիւֆէնքճի Սրբուհի
Թորոսեան Ռոզին
Թօպի Քրիստին
Ժամկոչեան Յասմիկ
Լալէեան Սեդա
Խաչերեան Սոնա
Խտիկեան Նայիրի
Կարապետեան Արմինէ
Կարապետեան Լինտա
Կիրակոսեան Ֆլորա
Կէօնճեան Նորա
Կէօնճեան Շաքէ
Հաճէթեան Տիանա
Ճուրեան Ազատուհի
Մարգարեան Ալիս
Մարգարեան Լիլի
Մանճիկեան Տիրուկ
Մարութեան Սոնա
Մաժակեան Անի
Մաղաքեան Արմինէ
Միրզայեան Մանուշակ
Մոմճեան Բավարի Ալիս

Նահապետեան Հայկօ
Պասմաճեան Անի
Պէզճեան Վարդուկ
Պէշլեան Անահիտ
Պուլկարեան Աննա
Սահակեան Նէկտար
Սիւմայիլեան Սօսի
Տարազճեան Բժ. Սալբի
Տէր Ղազարեան Նէկտար
Քէօսէյեան Մարալ
Օհանեան Ռիթա

ԹՈՐՈՆԹՕ

Ռուբինա մասնաճիւղ

Ակոբեան Շուշան
Աճէմեան Արփի
Ապրահամեան Հանրիէթ
Առաքելեան Նայիրի
Աւետիսեան Քրիստին
Բաբխեան Յասմիկ
Բանիկեան Անժէլ
Գալթակեան Սիւզի
Գանձապետեան Այտա
Գասապեան Ռուբինա
Գոլանճեան Ազօ
Գոլոլեան Արմենուհի
Գրիգորեան Անի
Զաքարեան Արշօ
Զարասեան Նուշիկ
Զէյթունցեան Հայկուհի
Թազարեան Տիանա
Թաշճեան Սեդա
Թապրիզի Աստղիկ
Թարզի Բեննա
Թելեմի Իրեն
Թերզեան Լիւսի
Թիթիզեան Սօսի
Թիթիզեան Պայծառ
Թնճուկեան Թազուհի
Թորիկեան Փրլանթ
Թորոյեան Մարիա
Թոքմաքճեան Հռիփ
Ժամոռու Յասմիկ
Ինճէյեան Բժ. Նատիա
Խաչիկեան Ալիս
Համբարեան Նատիա
Համբարեան Լիւսի
Հասըրճեան Անի
Հոթոյեան-Ժօլի Անի
Ճանպազեան Ժիլիէթ

Ղազարեան Ալին
Մանուկեան Սեւան
Միրաքեան Սոնա
Մավլեան Լորա
Մխիարթիւնեան Օսիկ
Նախնիքեան Մարի
Նահապետեան-Աստուրեան Արշօ
Նաճարեան Հէլէն
Նաճարեան Սիւզան
Նաճարեան Ստեփան
Նրանեան Լօլիթա
Շահինեան Նայիրի
Շահինեան Քրիստին
Շարույեան Անապէլ
Շէմիլեան Ռիթա
Շիթիլեան Ալիս
Շմաւոնեան Մարի
Պալիոզեան Ազատուհի
Պալիոզեան Նայիրի
Պասմաճեան Էմմա
Պասթաճեան Գեղուհի
Պետրոսեան Արմիկ
Պերպէրեան Շուշիկ
Պէքարեան Նորա
Պուտաքեան Լուսինէ
Սարգիսեան Սոնա
Սարգիսեան Վարսենիկ
Սաֆարեան Արմիկ
Ստեփանեան Շաքէ
Սեթեան Մարալ
Սերոբեան Սօֆի
Սեւակեան Սեդա
Տայեան Ժանէթ
Տարազճեան Մարի
Տէր Պօղոսեան Մարինա
Տէր Գասպար Սօսի
Տէրտէրեան Սօսի
Տէրտէրեան Վիզէն
Տորնա Զեփիւռ
Փիլաւեան Թամար
Քէնտիրճեան Տիգրանուհի
Ֆերմանեան Լիւսի

ԼԱԻԱԼ

Շուշի մասնաճիւղ

Ապրազեան Մանան
Գեորգեան Տիգրանուհի
Երեցեան Սարգիս Բժ.
Էքմէքճեան Ռիթա
Թերզեան Շովիկ

Լախոյեան Մարօ
Մանուկեան Հերմինէ
Մանկեան Թազուհի
Մարունեան Սիմա
Պետրոսեան Ժօծօ
Պոյաճեան Էլիզ
Վարվառեան Զուարթ
Քիւփէլեան Անժէլ

ՀԱՄԻԼԹԸՆ

Արեւ մասնաճիւղ
Մանուկեան Նաթալի

ԳԷՄՊԻԻԸ

Մեղրի մասնաճիւղ
Փոստաճեան Ազատուհի
Փոլատեան Սիլվա

ՕԹԹԱՈՒԱ

Մեան մասնաճիւղ
Պերպէրեան Հերմինէ

ՈՒԻՆԾԸԸ

Ռուբինա մասնաճիւղ
Էնկէյեան Էլմաստ

ՄԻՄԻՍՈԿԱ

Առազաստ մասնաճիւղ
Ղարախանեան Արմինէ

ՄԷՆԹ ԳԱԹԻՆԶ

Արագ մասնաճիւղ

ՎԱՆԳՈՒՎԸԸ

Արագ մասնաճիւղ

ՕԺԱՆԴԱԿԵՑԷՔ ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ Մարդասիրական Ֆոնդերուն

ՄԵՐ ՖՈՆԴԵՐԸ

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչության
մնայուն ֆոնդերն են՝

Անձեռնմխելի՝

- ՀՕՄ-ի Հիմնադրամ
- Տեր եւ Տիկին Նուպար եւ Անիթա Ճեսուրեան ֆոնտ
- Նայիրի Պողոսեան-Նազարեան ֆոնտ
- Գրիգոր եւ Ռազմուհի Շահինեան ֆոնտ
- Ծովակ Խաչերեան ֆոնտ
- Պողոս եւ Մարի Սահակեան ֆոնտ
- Վարուժան Պասթաճեան ֆոնտ
- Տիգրանուհի Արթինեան ֆոնտ
- Արսէն Օհանեան ֆոնտ
- Արմենուհի Փիլիկեան ֆոնտ

Մնայուն ծրագիրներու ֆոնդեր՝

- ՀՕՄ-Արցախի «Սօսէ» Մանկապարտեզ
- ՀՕՄ-ի Զաւախքի Կրթական եւ Մշակութային ֆոնտ
- ՀՕՄ-ի Որբերու Խնամակալութեան Ծրագիր
- ՀՕՄ-ի Որբերու Ուսման Ծրագիր
- ՀՕՄ-ի Ախուրեանի Մօր ու Մանկան Ծրագիր

Այս ֆոնդերուն միջոցաւ կ'ամրապնդուին մեր գործունեութեան այլազան ծիրերը:

Շնորհակալութիւն բոլոր նուիրատուներուն:

ԱՆՈՒԹԵԱՆԻ ՄՕՐ ԵՒ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԿԵՂՐՈՆ ՈՒ ԾՆՆԴԱՏՈՒՆ

ՀՕՄ-ի Մօր եւ Մանկան Առողջապահական
Կեղրոնին ու Ծննդատան մէջ տեղի կ'ունենան՝

- ծնունդներ
- կանաչի վիրահատութիւններ
- ձայնային (sonographic) քննութիւններ
- ստիկքային (mammographic) քննութիւններ
- ճառագայթային (CT scan) քննութիւններ
- սեզարեան հատումով ծնունդներ

Այս ծառայութիւնները անկարելի կ'ըլլան առանց
ձեր աջակցութեան:

Շարունակեցէ՛ք օժանդակել,
որպէսզի շարունակենք ծառայել:

ՆՈՒԻՐԵՑԷՔ

ARS FOUNDATION

3401 Olivar-Asselin, Montreal, Quebec H4J 1L5

ՍՈՒՐԻԱՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆԸ

Հայ Օգնութեան Միութեան Կեղրոնական
վարչութիւնը հիմնեց «Սուրիահայ վար-
ժարաններու օժանդակութեան ֆոնտ»ը,
որուն նպատակը նիւթական օժանդա-
կութիւն տրամադրելն է Սուրիոյ մէջ
հայկական վարժարաններուն:

Սուրիոյ մէջ զարգացող ցաւալի դեպքերը բնականաբար
խանգարած են կեանքի բնականոն ընթացքը:
ՀՕՄ-ի Կեղրոնական վարչութիւնը կը հաւատայ,
որ վարժարաններու բնականոն գործունեութեան
ապահովումը կարելորագոյն երաշխիքն է հայ
մատղաշ սերունդի առօրեան բնականոն հունի
մէջ պահելու:

«Սուրիահայ վարժարաններու օժանդակութեան
ֆոնտ»-ին նուիրատուութիւններ կարելի է կատարել
ՀՕՄ-ի բոլոր մասնաճիւղերուն կամ Գանատայի
Շրջանային վարչութեան

ARS Foundation

3401 Olivar-Asselin

Montréal, Québec H4J 1L5

Այս ճգնաժամային օրերուն
օգնութեան ձեռք երկարենք
ՍՈՒՐԻՈՅ մեր հայրենակիցներուն
Ձեր նուիրատուութիւնները ուղարկեցէ՛ք

ARS FOUNDATION

3401 OLIVAR-ASSELIN MONTREAL, QUEBEC H4J 1L5

